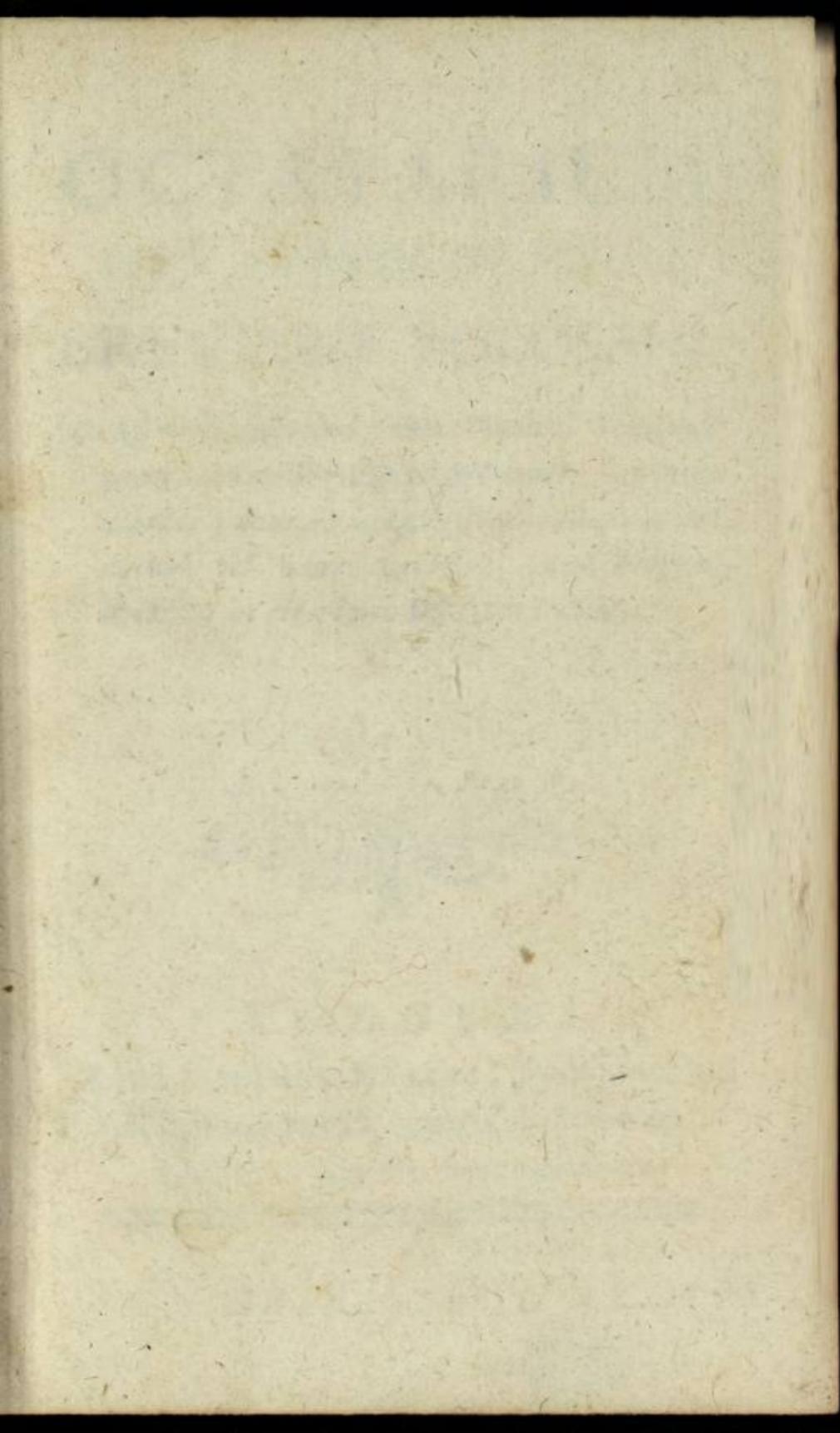
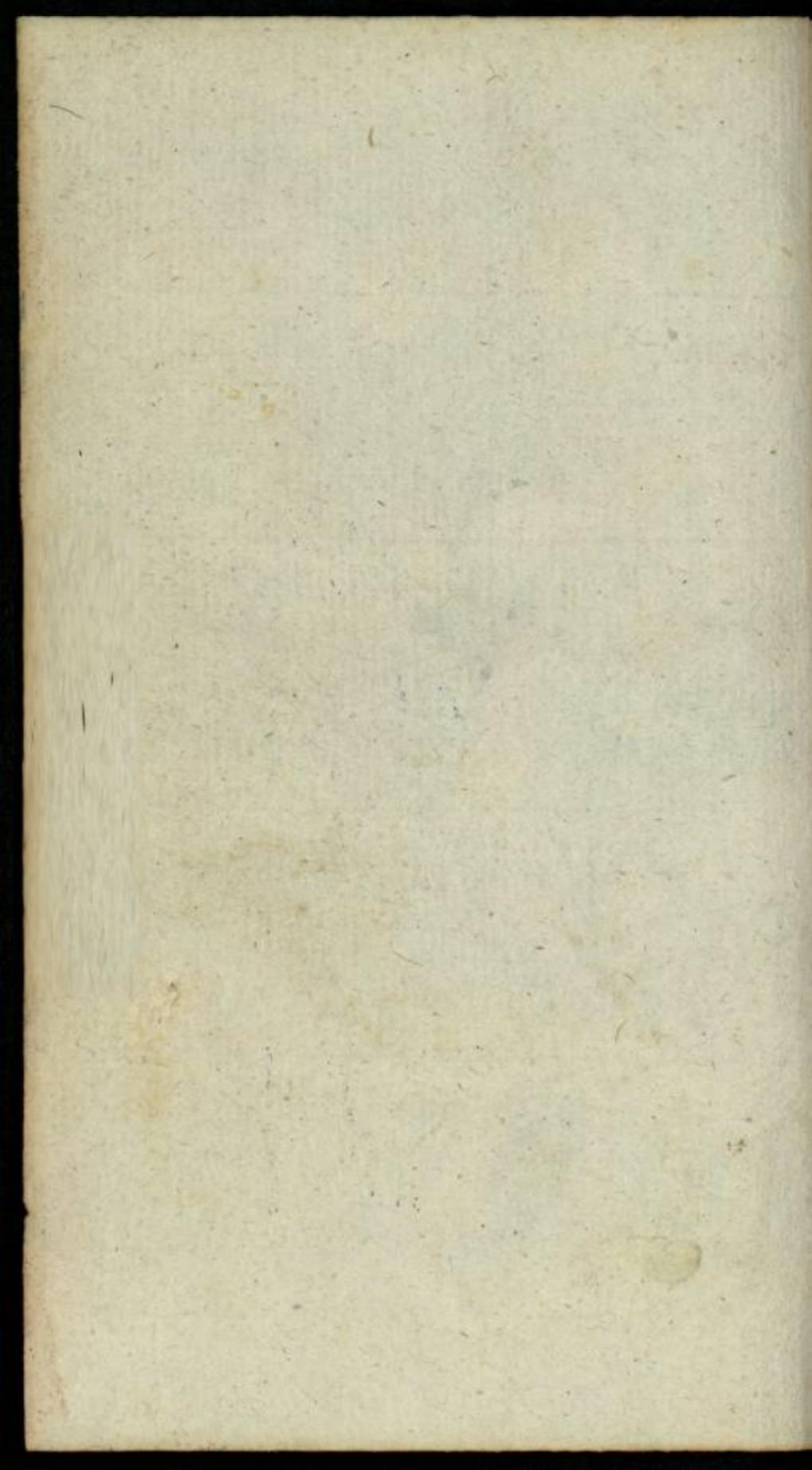

100

OCTAVARIUM SIVE SUPPLEMENTUM BREVIARII TOLOSANI.

*Ad usum Ecclesiarum (tām Diœcesis Tolosanæ
quām aliarum Diœcесum quæ eodem Breviario
utuntur) quarum Patroni seu Titulares, vel
nullum vel minus Solemne quam exigunt
Rubricæ in Breviario Officium habent.*

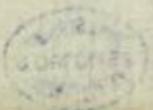
T O L O S A E;

Apud JOSEPHUM DALLES, Typographum
& Bibliopolam Usuum Tolosanorum,
sub Signo Artium & Scientiarum.

M. DCC. LXXVII.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

MONITUM.

Hoc in Supplemento ordinantur Octavæ Festorum quæ proprium non habent Officium approbatum.

1º. Præscribitur Ritus servandus tam in Festa principali Patroni primarii, seu Titularis, quam per ejus Octavam.

2º. Subsequuntur quædam Officia Festorum quorumdam præcipuorum, quæ in Ecclesiis Diœcesis Ritu Solemni-majori aut Annuali celebâri possunt, sive Titularia sunt, sive de licentia D. D. ^{Archiepiscopi} Episcopi solemniter agantur; unâ cum Lectionibus tam ipso die quam per Octavam, si habeant, recitandis: quæ disposita sunt juxta ordinem Proprii, vel de Tempore, vel de Sanctis.

3º. Demum habentur pro uno quoque Communè Lectiones iis Festis convenientes, quæ proprias, sive in Breviario, sive hoc in ipso Octavariorum positas non habent.

4º. His in Festis ac per eorum Octavas serventur Rubricæ generales Breviarii.

5º. Si quædam Ecclesiæ proprium sibi ordinarerint pro Patrono aut alio Sancto Officium, eo non utantur sive privatim, sive publice quin prius à D. D. ^{Archiepiscopo} Episcopo licentiam illius decantandi aut recitandi, obtinuerint. Idem erit de Lectionibus talium Festorum quantumvis ab antiquo iis in Ecclesiis fuerint recitatæ.

6. Notandum quod Ecclesiæ, quæ pro Patronis habent Sanctos de quibus in Breviario plura Festa aguntur, horum Festorum primarium duntaxat Ritu Annuali celebrare debeant, reliqua verò Ritu Duplici-majori, v. g. In Ecclesiis sub S. Petri invocatione dedicatis, Festum illius 29 Iunii erit Annuale; Festa vero Cathedræ 18 Januarii, & S. Petri ad vincula 1. Augusti erunt Duplicia-majora. Ecclesiæ tamen quæ pro Patrono habent S. Stephanum, Illius Inventionem 3. Augusti celerabunt Ritu Annuali cum Octava, prout ponitur in Breviario pro Tolosâ & Suburbis.

IN FESTO PRINCIPALI
PATRONI PRIMARII
SEU TITULARIS
ALICUJUS ECCLESIAE,
A N N U A L E.

¶ Si Officium desit in Breviario, aut non habeatur
infra in ordine quorumdam Officiorum quæ pro certis
Festis disposita sunt, vel non sit proprium à DD. Ar-
chiepiscopo approbatum, omnia sumentur de Communi-
tatem in Breviario, quam in præsenti Supplemento,
servato aliundè ritu Annuali.

I N I. V E S P E R I S.

Psalmi sumuntur de Feria occurrente.

¶ Post ultimam reclamationem repetitur ab initio
usque ad X. duplicatur Antiph. ad Magnificat.

AD COMPLETORIUM, Psalmi & Capitulum de
Feria.

Ad Officium Nocturnum, Psalmi proprii sive ut in
Breviario, sive ut in hoc Supplemento designati sunt.

IN I. NOCTURNO, Lectiones dicuntur, prout haben-
tur infra.

IN II. NOCTURNO, si nihil habetur in Breviario de
Sancto cuius sit Officium, tres Lectiones pariter dicen-
tur ut huc notantur pro unoquoque Communi. Si verò
vel una, vel duæ Lectiones in Breviario de illo Sancto
habentur, præferentur his quæ huc notantur; quibus
proinde locus non erit, nisi quando vel nullæ proprie-
aderunt, vel non sufficient, aut dividi commodè non
poterunt; & tunc pro secunda vel tertia sumentur quæ
prima vel secunda in unoquoque Communi huc ponuntur.

IN III. NOCTURNO, Lectiones dicentur ut in Bre-
viario vel Supplemento notantur.

Ad singula Responsoria additur Gloria Patri, & ter-
tium cuiusque Nocturni post ultimam reclamationem
repetitur ab initio usque ad X.

AD LAUDES, Psalmi de Dominica, cum Canticō hīc notato pro unoquoque Communi. Duplicatur Antiph. ad Benedictus.

AD HORAS, Psalmi de Dominica. Non dicitur Symbolum Quicunque. Canon proprius, ad calcem Breviarii.

AD VESPERAS, Psalmi proprii sive in Breviario, sive in Supplemento designati.

AD COMPLETORIUM, Ps. & Capit. de Dominica. Festum Patroni primarii principale semper habet Octavam; nisi venerit in Quadragesima, aut intrā solemnitatem Antiphonarum majorum O.

DIEBUS INTRA OCTAVAM, Officium sit ritu semiduplici. De Festa Dupli-minore non translato, & suprà, fiet Officium cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus (nisi fiat de Festa Annuali aut Solemni-majori.) De semiduplici verò & simplici fiet sola Commemoratio in Officio Nocturno per iij. Lectio-
nem, & in utrisque Vesperis & Laudibus, si sit semi-
duplex; si verò sit simplex, in primis Vesperis & Lau-
dibus tantum.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria ad omnes Horas.

AD OFFICIUM NOCTURNUM, tres Antiphonæ, &c. ex uno Nocturno Festi secundum Feriam. Lectio-
j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis; ij. &
iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES, Psalmi sub unica Antiphona, 4. de
Laudibus Festi. Canticum ut in die.

AD PRIMAM, Canon de Feria.

AD HORAS, in R.R.R. brevibus adduntur duo Alle-
luia, etiam in Festis occurrentibus, nisi hæc Octaya
occurrat à Septuagesima ad Cineres.

AD VESPERAS, Psalmi sub unica Antiphona, vel
propria; vel prima de Vesperis diei, omittitur Alle-
luia, cum suo versu.

AD COMPLETORIUM, ut in die.

SABBATO INTRA OCTAVAM.

IN VESPERIS, Psalmi nus, & Ant. ad Magnifi-
de Sabbato, Ant. Capit. cat. ut in I. Vesperis Festi,
(omisso Responsorio) Hym- cum Commem. Dom. seq.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

*Omnia ut in die, dempto
ritu Annuali, exceptis quæ
sequuntur.*

*Psalmi de Dominica in
toto Officio.*

AD OFFICIUM NOCT.
Non dicitur Glória Patri.
nisi in 3. Ps. cuiuslibet Noc-
turni, quod non repetitur
post reclamationem.

*IN I. NOCT. Lectiones
de Scriptura occurrente.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cæfari,
Episcopi.

*Serm. 235. in Append. apud
Aug.*

Lectio iv.

QUOTIESCUMQUE, Fratres carissimi, Sanctorum solennia celebamus, ita ipsis intercedentibus expectemus à Dómino cónsequi temporalia beneficia, ut ipsos imitando accípere mereámur æterna. Ab ipsis enim in veritate Sanctorum solennia celebrantur, qui ipsorum exempla sequuntur. Solemnitates enim Mártyrum exhortationes sunt martyriorum; ut imitári non pígeat, quod celebrare delectat. Sed nos vólumus gaudere cum Sanctis; & tribulaciónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim Santos, in quantum potuerit, imitári nóluerit, ad eórum beatitudinem non póterit per-

venire. Sic & Apóstolus Paulus prædicat, dicens: Si fúerimus fóci passiōnum, érimus & consolatiōnum.

Serm. 280. Lectio v.

SCIENDUM EST, Fratres carissimi, quod idèo à sanctis Pátribus nostris constitutum est Christiánis & mandátum, ut in solemnitatibus Sanctórum, & máxime in Domínicis diébus ótium habérent, & à terréno negótio vacárent; ut paratiōres & promptiores essent ad divínū cultum, cùm non habérent quod eos indē retardaret incommódum; relinquenterque eo tempore terrénam follicitúdinem, quòd facilius possent Dei inténdere voluntátem. Indē ipse Dóminus per Prophétam dicit; Vacáte & videte, quóniam ego sum Deus. At hi qui diversis curis ac negótis implicáti, hanc sententiam Dei spernunt, & divinæ contemplatiōni vacare nolunt, tímēo quod in futúro judício illis jánuam Dómini pulsántibus atque aperíri poscénibus, Dóminus respóndeat: Amen, dico vobis, nescio vos.

Serm. 281. Lectio vi.

ROGO VOS, Fratres carissimi, & paternâ pie-tate commóneo, ut quó-

ties aut in die Domínico, aut in áliis majóribus Fef-
tivitatibus Missæ fiunt, nullus de Ecclésia discédat, donec divína Mystéria compleantur. Et ita vos in Ecclésia continéte, ut nullus ex vobis otiósis aut terré-
nis se fábulis studeat occupáre. Ego quod & mihi ex-
pedit dícere & vobis audíre, humíliter admóneo pá-
riter & contestor: qui con-
temnit præcónem, sénctet júdicem. Ille autem qui me
libenter audierit, & quod supplicávi implére contén-
derit, credo de Dei misericórdia quodd illi & in
hoc século & in futúro re-
pensabuntur præmia glo-
riosa.

IN III. NOCTURNO,
Lectiones ut infrà in quolibet Communi.

AD LAUDES, Psal-
mi & Canticum ut in die.
Non duplicatur Ant. ad
Benedictus. Fit Comme-
moratio Dominicæ occur-
rentis.

AD HORAS, ut in die.

AD PRIMAM, omitti-
tur Symbolum, Quicum-
que.

AD VESPERAS,
Psalmi de Dominica. Omit-
titur Allelúia. cum suo
¶. antè Hymnum. Non
duplicatur Ant. ad Magní-
ficat.

AD COMPLETORIUM,
ut in die.

LECTIONES
INTRA OCTAVAM.
DIE II.
Sermo sancti Basílii Epí-
copi.

Orat. in 40. Mart.
Lectione ij.

HI sunt qui acceptam à
Deo nostram regió-
nem, quasi turres quædam
contra adversariórum incursum munientes, refú-
gium exhibent. Benefíciū
hoc, fratres dilectissimi,
gratiā hanc mínimè cef-
fantem à Deo obtinēmus.
Parátum est hīc Christiánis
auxiliū. Qui áliquā
prémitur angustiā, ad hos
cónfugit; qui rursus læta-
tur, ad hos recurrit: hic
ut à malis liberetur, ille ut
duret in rebus lætis. Hæc
múlier orans pro filiis au-
ditur, peregrinanti viro
rédition incolumem, ægrotanti
verò salutem impló-
rat & obtinet.

Lectione iij.

O Sanctum chorūm! ô
sacrum ordinem! ô
cúneum inexpugnabilem! ô
communes humani generis
cūstodes! optimi curárum
socii, precum ac votórum
invicem suffragatōres! le-
gati apud Deum potentissimi!
astra mundi, flores
Ecclesiárū, vos non terra
contexit, sed cœlum ex-
cépit. Apertæ sunt vobis
paradisi portæ, dignum
profecto exercitibus Ange-
lorum, Patriarchis, Pro-

phétis & Justis ómnibus
spectáculum.

DIE III.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Tract. 1. in C. 2. Ep. Joan.

Lectione ij.

JOANNES quid dixit : Si quis peccáverit , advo-
cátum habémus ad Patrem
Jesum Christum justum.
Sed dicet áliquis : Ergò
Sancti non petunt pro no-
bis ? Ergò Episcopi & Præ-
pósiți non petunt pro pô-
pulo ? Sed atténdite Scrip-
turas , & vidéte quia & Præ-
pósiți commendant se pô-
pulo . Nam Apóstolus dicit
plebi : Orantes simul &
pro nobis . Orat Apóstolus
pro plebe , orat plebs pro
Apóstolo . Orámus pro vo-
bis , fratres ; sed & vos ,
oráte pro nobis . Invicem
pro se ómnia membra
orent : Caput pro ómnibus
interpellet .

Serm. 280. Lectione iij.

BENEDIXIT Dóminus pu-
fillos cum magnis . Non
nobis parūm videátur quod
ejus cörporis membra su-
mus , cujus & illi quibus
æquiparári non pôssimus .
Quia si unum membrum
pátitur , compatiuntur óm-
nia membra ; ita , cùm
glorificátur unum mem-
brum , congaudent ómnia
membra . Glória cápti ,
unde consúlitur , & supe-
rióribus mánibus , & in-
fímis pédibus . Sicut ille

unus ánimam suam pro no-
bis pôsuit , ita & imitáti
sunt Mártires , & áimas
suas pro frátribus posuér-
unt . Fructus labóris ergò
illórum étiam nos sumus .
Mirámur eos , miserantur
nos . Gratulámur eis , pre-
cantur pro nobis .

DIE IV.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.
Lectione ij.

TRIA sunt quæ in festi-
vitáribus Sanctórum
vigilanter consideráre de-
bémus : auxílium Sancti ,
exemplum ejus , confusi-
onem nostram . Auxílium
ejus ; quia qui potens in
terra fuit , poténtior est in
cœlis ante fáciem Dómini
Dei sui . Si enim , dum hic
viveret , misertus est pec-
catóribus , & orávit pro
eis ; nunc tantò amplius ,
quanto vériùs agnoscit mi-
serias nostras , orat pro no-
bis Patrem : quia beáta illa
pátria caritátem ejus non
immutávit , sed augmen-
tavit ; neque enim quia im-
passibilis omnino , idè &
incompassibilis factus est .

Lectione iij.

DEBÉMUS étiam atténi-
dere exemplum ejus ;
quia quámidù in terris vi-
sus est , & cum homínibüs
conversátus est non decli-
návit ad déxteram , neque
ad sinistram ; sed viam ré-
giam tenuit , donec veni-

ret ad illum qui dicit: Ego sum via, veritas & vita. Intuēmini humilitatēm opere ejus, auctoritatēm verbōrum ejus; & tunc vidēbitis quomodo tam verbo quam exemplo luxerit inter homines, quālia nobis vestigia dereliquerit, ut ambulēmus per ea, & non errēmus in eis. Verè, juxta Prophétam, fēmita justi recta est; rectus callis justi ad ambulandum. Tu autem, Dómine, miserere nostri. Rg. Deo grātias.

DIE V.

De Sermōne sancti Bernardi Abbatis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectione ij.

Diligentiōri intūitu, in festivitatibus Sanctorum, confusióne nostram inspiciāmus; quia homo ille similis nobis fuit passibilis, ex eōdem luto formatus, ex quo & nos. Quid ergo est quod non solum difficile, sed & impossibile crédimus ut faciāmus ópera quae fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Homines isti fuérunt qui præcesserunt nos, qui tam mirabiliter processerunt per vias vitæ, ut vix eos homines fuisse credamus. Sic ergo & gaudere, & confundi debémus: gaudere, quia patrónos præmissimus; confundi, quia eos imitari non possumus.

Lectione iij.

ITa semper gáudium nostrum in hac valle lacrymarum, lacrymārum pane condīri debet; ut semper non solum extréma, sed & prima gáudii luctus occuperet; quia et si magna est gaudiōrum matēria, sed máxima est dolōrum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeāmus respícere, ne dicam, imitari. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amicūm suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula. Amen.

DIE VI.

De Sermōne sancti Bernardi Abbatis.

In Fest. omnium Sanctorum.

Serm. 2. §. 1. Lectione ij.

ERIT, præstante Dómino, triplex sermónis (de Sanctorum felicitate) utilitas, quātenus agnita, vel ex parte aliqua, felici retributiōne Sanctorum, abundantiōri deinceps sollicitudine ipsorum inhārēre vestigiis, ac ferventiōri desiderio ad eorum suspirare confortia, propensiōri quoque devotione eorumdem nos commendare patrōcinijs studeāmus. Fidélis quippe sermo, & omni acceptiōne dignus; ut quos solemnī veneratiōne profēquimur, etiam simili conversatione sequāmur. Quos beatissimos prædicāmus, ad eorum beatitudinem to-

tâ aviditâte currâmus : quorum delectâmusr præconiis, sublevémur eorum patrociniis. Tu autem, Dómine, miserere nostrî.

R. Deo grâtias.

Lectio iii.

Nec sanè parùm fructuosa invenitur memória festiva Sanctórum, languórem, tempórem, eroremque depellens : cùm eorum intercessióne juvétur infírmitas nostra, confidératioñe beatitudinis excítetur negligéntia nostra, ignorântia quoque nostra ipsórum erudiátor exēplis. Tu autem, Dómine, miserere nostrî.

R. Deo grâtias.

D I E V I I .

De Sermóne sancti Cæsárii Episcopi.

Serm. 230. in App. ap. Aug.

Lectio ii.

Quando festivitâtes cõlimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, & totis víribus laborare, ut quod visibliter cõlitur, in nobis invisibliter compleáatur. Qui nec castitatem custódit in corpore, nec puritatem tenet in mente, quoties sanctæ solemnitâtes advéniant, in corpore vidétur habére gáudium, in corde non célébrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cuius ânima multis vitiis occupâta magis diabolus probátur habi-

tare quâm Christus ? Nos verò, fratres caríssimi, etiam si nobis aliqua, ut solet fieri, peccata subrépunt, quantum pôssimus, cum Dei adjutório laboremus, jejúniis, vigiliis, orationibus, eleemosynis mundâre fôrdida ; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod oculos suæ majestatis offendat. Tu autem, Dómine, miserere nostrî.

R. Deo grâtias.

Serm. 265. Lectio iii.

Filios & omnes familiás vestras admonéte, fratres, semper ut castè & justè ac salubriter vivant : nec solùm eos verbis, sed etiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itinere, sive in convívio, sive in confessu, verba túrpia & luxuriósa nólite ex ore vestro proferre ; sed magis vicinos & próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonum est & honestum, loqui studeant ; ne fortè detrahendo, male loquendo, & in sanctis festivitatibus choros ducendo, cántica luxuriósa & túrpia proferendo, de lingua sua, unde debuerant Deum laudare, inde sibi vúlnera videantur infligere. Isti enim infelices & miseri hómines, qui balationes & saltatiōnes ante ipas Basílicas

A vii

Sanctorum exercere nec metuant, nec erubescunt, et si Christiani ad Ecclesiam venerint, pagani de Ecclesia revertuntur; quia ista con-

suetudo balandi de paganorum observatione remansit.

VESPERÆ de die Octava ut in I. Vesperis Festi, servato ritu Duplici-majori.

OCTAVA PATRONI, SEU TITULARIS.

Duplex - majus.

Omnia ut in die Festi, servato ritu Duplici-majori. Psalmi de Feria ad omnes Horas.

IN I. NOCTURNO. Lectio-nes de Scriptura occurre-re.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

*Serm. 5. de Omnibus SS.
Lectio iv.*

Non tantummodo societas, sed etiam felicitas nobis est optanda Sanctorum, ut quorum desideramus presentiam, gloriam quoque ferventissimis studiis ambiamus. Neque enim perniciofa haec ambitio, aut illius affectatio gloriae ullam tenus periculosa est. Sanè ut eam nobis sperare licet, & ad tantam beatitudinem adspirare, summo per nobis desideranda sunt suffragia quoque Sanctorum: ut quod possibilitas nostra non obtinet, eorum nobis intercessione donetur. Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei. Nostis ipsi periculum nostrum, nostis fig-

mentum nostrum: nostis ignorantium nostram, & dolos adversariorum: nostis eorum impetus, & nostram fragilitatem. Vobis enim loquor, qui in eadem tentatione fuistis: qui eosdem superastis conflictus, eosdem laqueos evasistis; qui didicistis ex his, quae passi estis, compassionem.

Lectio v.

ET si de Angelis mihi arbitror praesunendum ob spirituialis substancialiæ & rationaliæ formæ similitudinem; ampliori tamen fiduciâ ad eos mihi reor vertendum, quos habere me noverim & in ipsa humanitate confortes, ut oporeat eos familiarius & specialiarius misereri offi-ossibus suis, & carni de carne sua. Denique transiuntes ex hoc mundo ad Patrem, sancta nobis pignora reliquerunt. Apud nos siquidem corpora eorum in pace sepulta sunt, quorum nomina vivent in seculum, id est quorum nunquam gloria sepelitur. Absit, absit à vobis, animæ Sanctæ, Aegyptia illa

crudelitas pincernæ Pharaonis, qui in gradum pristinum restitutus, statim oblitus est Joseph Sancti, qui in carcere tenebatur. Non enim erant unius capititis membra, nec aliqua pars fideli cum infideli, aut illa societas Israëlitæ ad Ægyptum, non plus quam luci ad tenebras.

Lectione vj.

Nos quoque si non sumus ipsius capititis membra, cuius & Sancti, unde eis tam solennibus votis, & tanto gratulamur affectu? Ceterum qui dixit: Siglorificatur unum membrum, congaudent omnia membra: hoc quoque nihilominus ait: Quod si patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra. Hæc igitur nostra & eorum cohærentia est, ut nos congratulemur eis, ipsi compatiantur nobis: nos devotâ meditatione regnemus in eis, ipsi in nobis, & pro nobis militent piâ interventione. Nec est quodd de eorum pia erga nos sollicitudine dubitamus, quando quidem non consummandi sine nobis, expectant nos usque dum retrahatur nobis: ut videlicet in novissimo die magno festivitatis omnia simul in virum perfectum cum suotam excelso capite membra concurrant, & laudetur cum hereditate sua

Iesus Christus Dominus noster, qui est super omnia benedictus, & laudabilis, & gloriósus in secula. Amen.

IN III. NOCTURNO.
Lectiones ut infrà in quolibet Communi.

FESTUM primarium S. Institutoris in proprio Ordine, sicut & Festa Sanctorum qui in aliquibus Congregationibus quasi Patroni habentur, celerabuntur ritu Solemini-majori, cum Octava, intrà quam fiet de semiduplicibus, si occurrant, cum Commemoratione Octavae.

DE DOMINICA, intrà Octavam occurrente fiet Officium ut in Psalterio & Proprio de Tempore, incipiendo à primis Vesperis quæ erunt integræ de Sabato ante Dominicam occurrentem cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.

FESTA secundaria Patroni primarii celebrantur ritu duplii-majori, nec habent Octavam.

¶ SI Festum Patroni eveniat Tempore Paschali, servabitur ritus proprius hujus Temporis. In Festo & in die Octava Antiphonæ ad Officium Nocturnum sumentur de III. nocturno. Prima Lectione erit quæ, extra Tempus Paschale, prima in primo nocturno prescribitur; pro secunda

(Si nulla de sancto Patrono Lectio in Breviario habetur,) sumetur similiter prima quæ in secundo nocturno hinc assignatur: tertia similiter erit prima ex tercio nocturno.

DOMINICA intrâ Octavam, Lectio j. de Scriptura occurrente; ij. erit,

quæ extra Tempus Paschale, prima in secundo nocturno hinc prescribitur, iiij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

IN DIE OCTAVA: Lectio j. de Scriptura occurrente, duæ aliae quæ prima & secunda supra assignatae sunt. Reliqua ut supra.

OFFICIA ET SUPPLEMENTA FESTORUM

Quorumdam præcipuorum quæ in Ecclesiis Diœcesis Ritu Annuali aut Solemni majori celebrari possunt.

*IN FESTO SS. TRINITATIS,
IN ECCLESIIS SUB SS. TRINITATIS
invocatione dedicatis,
ANNUALE.*

*Omnia ut in Breviario, exhibito ritu Annuali ad II. I. Vesperarum & ad III.
II. cujusque nocturni.*

IN I. NOCTURNO.

Pf. Quare fremuerunt. 3.

Pf. Exultate justi, cum suâ divisione. 100.

Pf. Omnes gentes. 50.

IN II. NOCTURNO.

Pf. Magnus Dominus. 154.

Pf. Deus iudicium tuum, cum sua divisione. 59.

*Pf. Cantate Domino...
Cantate. 49.*

IN III. NOCTURNO.

Pf. Dominus regnabit, exultet. 64.

*Pf. Cantate Domino...
quia. 50.*

Pf. Dominus regnabit, irascantur. 51.

DIEBUS INTRA OCTAVAM.

Totum Officium ordinatur juxta Rubricam suprà positam.

FERIA SECUNDA. DE OCTAVA.

Lectione j. de Scriptura occurrente.

Sermo Sancti Augustini,
Episcopi.

Serm. 71. de verbis Evang.

Lectione ij.

NOstis, Carissimi, in illa invisibili & incorruptibili Trinitate, quam fides nostra & Catholica Ecclesia tenet & praedicit, Deum Patrem non Spiritus-Sancti Patrem esse, sed Filium; & Deum Filium non Spiritus-Sancti Filium esse, sed Patris; Deum autem Spiritum-Sanctum non filius Patris, aut filius esse Filii Spiritum, sed Patris & Filii. Et hanc Trinitatem, quamvis servata singularium proprietate & substantia Personarum; tamen propter ipsam individuam & inseparabilem aeternitatis, veritatis, bonitatis essentiam vel naturam, non esse tres deos, sed unum Deum. Ac per hoc pro captu nostro, quantum ista per speculum & in enigmate, praesertim tabulis, quales adhuc sumus, videre conceditur, insinuat nobis in Patre auctoritas, in Filio nativitas, in Spiritu-Sancto Patris,

Filiique communitas, in tribus aequalitas. Tu autem, Domine, miserere nostri. **R. Deo gratias.**

Lectione iii.

QUOD ergo communis est Patri & Filio, per hoc nos voluerunt habere communionem & inter nos, & secum, & per illud donum nos colligere in unum quod ambo habent unum, hoc est, per Spiritum-Sanctum Deum & donum Dei. In hoc enim reconciliamur divinitati, eaque delectamur. Nam quid nobis prodesset quidquid boni nossemus, nisi etiam diligemus? Sicut autem veritate discimus, ita caritate diligimus; ut & pleniulus cognoscamus, & beati cognito perfruamur. Caritas porro diffusa est in cordibus nostris per Spiritum-Sanctum, qui datus est nobis. Et quia peccatis alienabamur a possessione verorum bonorum, Caritas cooperit multitudinem peccatorum. Est ergo Pater Filio veritati origo vera, & Filius de veraci Patre orta veritas, & Spiritus-Sanctus a Patre bono & Filio bono effusa bonitas: omnium est autem non impar divinitas, nec separabilis unitas. Tu autem, Domine, miserere nostri.

R. Deo gratias.

FERIA TERTIA.

Sermo Sancti Gregorii
Nazianzeni.

Tract. de Fide. Orat. 49.
Lectio ij.

Quis Catholicorum ignorat Patrem verè esse Patrem, Filium verè Filium, & Spíritum-Sanctum verè esse Spíritum-Sanctum? Sicut ipse Dominus ad Apóstolos suos dicit: Euntes, baptisáte omnes gentes in nōmine Patris, & Fílli, & Spíritus-Sancti. Hæc est perfecta Trinitas in unitate consistens, quam scilicet unius substancialē profitemur. Non enim nos secundū corporum conditionem, divisionem in Deo facimus; sed secundū divinæ naturæ potentiam, quæ in materia non est: & nōminum personas verè confitare credimus; & unitatem divinitatis esse testámur.

Lectio iij.

Nec extensiōnem partis alicujus ex parte, ut quidam putaverunt, Dei Filium dicimus: nec verbum sine re, velut sonum vocis accipimus; sed tria nōmina, & tres personas unius esse essentiæ, unius majestatis atque potentiae credimus. Et ideo unum Deum confitemur; quia unitas majestatis, plūrium vocabulo deos prohibet appellari. Denique Patrem &

Filiū catholicè nominamus; duos autem deos dicere, nec possumus, nec debemus. Non quod Filius Dei Deus non sit; immo verus Deus de Deo vero: sed quia non aliund, quam de ipso uno Patre, Dei Filium nōvimus, perinde unum Deum dicimus. Hoc enim Prophétæ, hoc Apóstoli tradidérunt; hoc ipse Dominus dōcuit, cùm dicit: Ego & Pater unum sumus. Unum ad unitatem divinitatis, ut dixi, refert: Sumus autem, personis assignat.

VESPERÆ de die Octava quæ propter Solemnitatem Corporis Christi anticipabitur in Feriam sequentem. Omnia ut in I. Vesperis Festi.

FERIA QUARTA.

Octava
SS. TRINITATIS.
Duplex-majus.

Omnia ut in die, servato ritu Dupli-majori.

IN I. NOCTURNO. Lectio-nes de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO. Sermo Sancti Augustini, Episcopi.

Epist. 170. alias Epist. 66.
Lectio iv.

Si Patri, & Filio & Spíritui-Sancto latrìa debetur & exhibetur à nobis, de qua dictum est: Dóminum Deum tuum adorabis, & soli illi fer-

vies : procul dúbio Dóminus Deus noster , cui soli per latriam servire debémus , non est Pater solus , nec Filius solus , nec solus Spíritus-Sanctus : sed ipsa Trinitas unus Deus solus , Pater , & Filius & Spíritus-Sanctus : non ut Pater sit ipse qui Filius , vel Spíritus-Sanctus ipse sit aut Pater , aut Filius , cùm sit in illa Trinitate Pater Fili , & Filius Patris solius ; Spíritus autem Sanctus & Patris & Filii sit Spíritus : Sed propter unam eandemque natúram atque inseparabilem vitam , ipsa Trinitas , quantum ab homine potest , fide præcedente intelligitur unus Dóminus Deus noster , de quo dictum est : Dóminum Deum tuum adorabis , & illi soli servies.

Lectio v.

NON enim sic ex Deo Patre unigénitus Filius , quemádmodum ex illo est univérsa creatura , quam ex níhilo creávit. Hunc quippe de sua substántia géniuit , non ex níhilo fecit : nec eum ex tempore géniuit , per quem cuncta tempora cóndidit. Quóniam sicut flamma splendórem quem gignit , tempore non præcédit ; ita Pater nunquam sine Filiō fuit. Ipse est quippe sapiéntia Dei Patris , de qua scriptum est ; splendor

est enim lucis aeternæ. Luci ergo cuius candor est , id est , Deo Patri sine dúbio coæterna est. Et ideo non sicut in princípio fecit Deus cœlum & terram , ita in princípio fecit Verbum ; sed in principio erat Verbum. Spíritus quoque Sanctus non sicut creatura ex níhilo est factus ; sed sic à Patre Filioque procédit ut nec à Filio , nec à Patre sit factus.

Lectio vi.

HÆC Trinitas unius est Ejusdémq; natúrae atq; substántia ; non minor in singulis quam in omnibus , nec major in omnibus quam in singulis ; sed tanta in solo Patre , vel in solo Filiō , quanta in Patre simul & Filio , & tanta in solo Spíritu - Sancto , quanta simul in Patre & Filiō & Spíritu-Sancto. Neque enim Pater , ut habéret Filium de seipso , minuit seipsum ; sed ita géniuit de se alterum se , ut totus maneret in se , & esset in Filiō tantus , quantus & solus. Similiter & Spíritus-Sanctus integer de integrō , non præcédit unde procédit , sed tantus cum illo , quantus ex illo , nec minuit eum procedendo , nec auget hærendo. Et hæc omnia nec confusè unum sunt , nec distinctè tria sunt ; sed cùm sint unum , tria sunt ; & cùm sint tria , unum sunt.

xxvij Diebus intrà Octayam SS. Trinitatis.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 28.

IN illo tempore ; dixit Iesus Discipulis suis : Data est mihi omnis potestas in cœlo , & in terra. Euntes ergo docēte omnes gentes , baptizantes eos in nōmine Patris , & Filiī , & Spíritū-Sancti. Et réliqua.

Homilia Sancti Athanásii , Episcopi.

Epist. i. ad Serapionem.

HAUD abs re fúerit vēterein traditionem , doctrinamque , ac fidem cathólicæ Ecclesiæ investigare , quam scilicet Dóminus trádidit , Apóstoli prædicavére , & Patres ser-vavére. In ea enim Ecclésia fundáta est , à qua si quis excíderit ; is nec esse , nec amplius dici Christiánus ulla ratione pótterit. Itaque Trinitas Sancta & perfecta est , quæ in Patre & Fílio & Spíritu-Sancto agnoscitur , nihilque alienum , vel extrínsecus admixtum habet , neque ex creatore , & re créata confitat , sed tota creandi & efficiendii prædita est : sibi quoque similis , & individua est natúra unáque eius est efficácia & áctio. Nam Pater per Verbum in Spíritu-Sancto ómnia facit , eoque modo Sanctæ Trinitatis unitas servátur.

Lectio viii.

ITa unus Deus in ecclésia prædicátor , qui est super ómnia , & per ómnia , & in ómnibus super ómnia quidem ut Pater , ut principium & fons : per ómnia verò , nempe Verbum. In ómnibus denique in Spíritu-Sancto. Porrò Trinitas non nōminetenus , & solâ verbórum spécie est Trinitas , sed verè & re ipsa existit Trinitas. Nam sicuti vere est Pater , ita & verè est ejus Verbum , quod & ipsum super ómnia est Deus. Nec item Spíritus-Sanctus non existit ; sed útique verè est , & existit.

Lectio ix.

NEC his minùs aliquid sentit Cathólica Ecclésia , ne hodiernos Ju-dæos Caiphæ haud absimiles & Sabellium sequá-tur ; nec his item plus aliquid comminiscitur , ne in multitúdinem deorum gentílium devolvátur. Sed ut hanc esse fidem Ecclésia intellegant , eos discere óperæ prétium est , quonam modo Dóminus mittens Apóstolos , iisdem præcé-perit ut istud fundamentum in Ecclésia jácerent : Euntes , inquit , docēte omnes gentes , baptizantes eos in nōmine Patris , & Filiī , & Spíritū - Sancti. Profecti verò Apóstoli , ita sine dubio docuérunt , atque hæc ipsa prædicatio in uni-

versam Ecclésiam quæ sub
cœlo est , permanávit.

*Officium terminatur ad
Nonam.*

FERIA SEXTA.

*Intrà Hebdomadam
Passionis.*

IN FESTO COMPASSIONIS
B. Mariæ Virginis.

¶ *Si alicubi celebretur
Ritu solemnii majori , Of-
ficium fiet ut in Breviario
addendo ea quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS.

*Omittitur Glória Patri,
in R. & ejus loco repetitur
R. Ab initio. usque ad V.
Duplicatur Ant. ad Mag-
nificat.*

IN I. NOCTURNO.

Ps. Usquequò Dómine. 69.

*Ps. Ad te , Dómine ,
clamábo. 7.*

*Ps. Exaltábo te , Dó-
mine. 7.*

Ex libro Threnórum.

Cap. 1. Lectione i.

Vide , Dómine , quóniam tribulor ; con-
turbátus est venter
meus , subversum est cor
meum in memetipsa , quóniam
amaritudine plena
sum. Foris interficit glá-
dius , & domi mors súmilis
est. Audiérunt quia inge-
misco ego , & non est qui
consolétur me. Omnes ini-
mici mei audiérunt malum
meum , lætáti sunt , quóniam
tu fecisti. Adduxisti
diem consolatiōnis ; & fient
símiles mei. Tu autem ,
Dómine , miserére nostri.

Cap. 3. Lectione ij.

E Radicatiōnem & ab-
iectiōnem posuisti me
in médio populōrum. Ape-
ruérunt super nos os suum
omnes inimici. Formido
& láqueus : facta est nobis
vaticinatio & contritio.
Divisiōnes aquarū dedu-
xit óculus meus , in con-
tritiōne filiæ populi mei.
Oculus meus afflictus est ,
nec tacuit , eò quod non
esset réquies , donec respi-
ceret & vidéret Dóminus.

Lectione iii.

INUNDAVÉRUNT aquae fu-
per caput meum : dixi ,
périi. Invocávi nomen tu-
um , Dómine , de lacu no-
víssimo , vocem meam au-
disti : ne avertas aurem
tuam à singultu meo , &
clamóribus. Appropin-
quasti in die , quando in-
vocávi te : dixisti , ne tí-
meas. Judicasti , Dómine ,
causam animæ meæ , Re-
demptor vitæ meæ.

*Loco Glória Patri. re-
petitur R. Dedúcent. us-
que ad V.*

IN II NOCTURNO.

*Ps. Deus noster refú-
gium. 137.*

*Ps. Miserére mei , Deus ,
quóniam. 124.*

*Ps. Miserére mei , Deus ,
miserére. 130.*

*Repetitur 3um. R. usque
ad V.*

IN III. NOCTURNO.

*Ps. Exaudi , Deus , de-
precationem. 108.*

Ps. Nonne Deo subjecta
erit. 126.

Ps. Exaudi, Deus, ora-
tionem meam cùm dépre-
tor. 127.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominicâ.

CANTICUM. Thren. 2.

Quómodo obtexit ca-
lígine furóre in suo

Dóminus * filiam Sion.

Projécit de cœlo in ter-
ram * ínclytam Israël.

Et non est recordátus
scabelli pedum suórum *
in die furoris sui.

Præcipitávit Dóminus,
nec pepercit, * ómnia
speciosa Jacob.

Destruxit in furóre suo
munitiones vírginis Juda,*
& dejécit in terram.

Pólluit regnum, * &
príncipes ejus.

Confrégit in ira furoris

sui * omne cornu Israël.

Avertit retrorsum dex-
teram suam * à fácie ini-
mici.

Et succendit in Jacob *
quasi ignem flammæ devo-
rantis in gyro.

Tetendit arcum suum
quasi inimicus, * firmá-
vit déxteram suam quasi
hostis.

Et occidit omne, quod
pulchrum erat visu * in
tabernáculo fíliæ Sion.

Effúdit quasi ignem *
indignationem suam.

Duplicatur.

Ant. ad Benedictus.

AD H O R A S.

Psalmi de Dominicâ.

AD V E S P E R A S.

Psalmi de Officio parvo.

Duplic. *Ant. ad Magnificat.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominicâ.

DIE XVIII. JANUARII.
 IN FESTO
*PONTIFICATÙS SEU CATHEDRÆ
 SANCTI PETRI,
 QUA ANTIOCHIÆ PRIMUM SEDIT,
 DE INDE ROMÆ.*

Si hoc Festum alicubi celebretur Ritu Annuali aut Solemni, vel etiam Duplaci, ad ea quæ habentur in Breviario addentur quæ sequuntur, habitâ ratione Rituâs.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.

Ant. **S**uscitabo super oves **E.** meas Pastórem unum, ipse paschet eas, dicit Dóminus. *Ezech. 34.*

Ant. 3. a. Deus ostendet splendórem suum in te: nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo in semipiternum. *Baruch 5.*

Ant. 8. G. Erit in illa die dicit Dóminus exercituum, erit quasi pater habitantibus Jerúsalem, & figam illum paxillum in loco fidéli. *Iz. 22.*

Ant. 1. g. Ipse ædificabit mihi domum, & firmabo sólium ejus usque in sem-

piternum. *i. Paral. 17.*

Ant. 6. F. Ecce do eis pacem fœderis mei, & erit ipsi pactum Sacerdótiis semipiternum. *Num. 25.*

CAPITULUM. *Is. 66.*
MIttam ex eis qui salvati fúerint ad gentes in mare, in Africam & Lydiam tendentes sagittam: in Italiam & Græciam, ad Insulas longè, ad eos qui non audierunt de me, & non viderunt glóriam meam & annuntiábunt glóriam meam géntibus.

R2. Vocábo servum meum, & potestátem dabo in manu ejus: & * Dabo clavem domus David super húmerum ejus: & † Apériet, & non erit qui claudat; & claudet, & non erit qui apériat. *¶* Hæc dicit Sanctus & Verus, qui habet clavem David,

qui áperit & nemo claudit,
claudit & nemo áperit.
* Dabo. Glória. † Apériet.

*Si sit Annuale, repetitur
¶. Vocábo usque ad. ¶. Is.
22. Apoc. 3. Hymnus. ¶.
Ant. ad Magnificat, du-
plicanda si Officium sit So-
lemne, & Oratio ut in
Breviario.*

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

*Invitatorium & Hymnus,
ut in Breviario. Psalmi de
Feria, vel de Communi
Pontificum, ut infrà, se-
cundum Ritum Festi.*

IN I. NOCTURNO.

*Ant. 3. a. Invénit An-
dréas fratrem suum Si-
mónem, & dixit ei: In-
vénimus Messiam. Joan. 1.*

*Ant. 2. D. Adduxit An-
dréas Simónem fratrem
suum ad Jesum. Joan. 1.*

*Ant. 4. E. Intúitus Si-
mónem Jesús, dixit: Tu
es Simon filius Jona; tu
vocabérис Céphas, quod
interpretátur Petrus. Joan.
1.*

*¶. Véritas mea & misé-
ricórdia mea cum ipso. ¶.
Et in nómine meo exaltá-
bitur cornu ejus. Ps. 88.*

*Lectiones de Scripturâ oc-
currente, si autem Festum
sit solemne, dicuntur Lec-
tiones sequentes.*

De Libro Levítici.

Lectio j. Cap. 8.

L Ocútus est Dóminus ad
Móysen dicens: Tolle
Aáron cum fíliis suis, ves-

tes eórum, & unctiōnis
óleum, vítulum pro pec-
cato, duos aríetes, caníf-
trum cum ázimis; & con-
gregábis omnem cœtum
ad óstium tabernáculi. Fe-
cit Móyses ut Dóminus
imperáverat. Congregatá-
que omni turbā ante fores
tabernáculi ait: iste est ser-
mo quem iussit Dóminus
fieri. Statimque óbtulit Aá-
ron & filios ejus. Cúmque
lavisset eos, vestívit Pon-
tíficem subúculâ líneâ, ac-
cingens eum bálteo, & in-
duens eum túnicâ hyacín-
thinâ & désuper humerále
impósuit, quod astríngens
cíngulo, aptávit Ratio-
náli, in quo erat doctrína
& véritas. Cídari quoque
texit caput; & super eam,
contra frontem, pósuit
láminam áuream consecrá-
tam in sanctificatiōne, si-
cut præcéperat ei Dómi-
nus. Tulit & unctiōnis
óleum, quo linívit taberná-
culum cum omni suppeli-
lētili sua. Cúmque sancti-
ficans aspersísset altáre sep-
tem vícibus, unxit illud,
& ómnia vasa ejus, labrum
que cum basi sua sanctifi-
cavit óleo. Quodd fundens
super caput Aáron unxit
eum & consecravit.

*¶. Vedit Jesus Simónem
& Andréam fratrem ejus,
& dixit eis: * Fáciám vos
fieri Piscatóres hóminum.
¶. Sacerdótes Dómini vo-
cabímini, Ministri Dej-*

nostrī. * Fáciām. (Glória,
si sit Annuale, * Fáciām.)
Mat. 4. Is. 61.

De Libro Númeri.

Lectione ij. Cap. 16.

COre filius Isaar filii Caath, filii Levi, & Dathan atque Abíron filii Eliab, Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben, surrexérunt contra Móysen, aliique filiorum Israël ducénti quinquaginta viri próceres Synagógæ, & qui témpore concilii per nómina vocabantur. Cúmque stetissent adversùm Móysen & Aáron, dixerunt: sufficiat vobis quia omnis multitúdo Sanctórum est, & in ipsis est Dóminus: cur elevámini super pópulum Dómini? Quod cùm audisset Móyses, cécidit pronus in fáciem: locutusque ad Core & ad omnem multitudinem; manè inquit, notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & Sanctos applicabit sibi; & quos élegerit, appropinquábunt ei.

R. Ait Jesus Simóni, qui vocátur Petrus, & Andreæ fratri ejus: Veníte post me: * Illi contínuo, relictis rétibus, secuti sunt eum. **V.** Honórem vocis audiérunt aures illórum. * Illi contínuo. (Glória. * Illi.) Matth. 4. Eccli. 17.

De Libro Deuteronomii.
Lectione iij. Cap. 17.

Si difficile & ambiguum apud te judícium esse perspéixeris inter sanguinem & sanguinem, causam & causam, lepram & lepram: & júdicum intra portas tuas videris verba variári; surge & ascénde ad locum quem élegerit Dóminus Deus tuus. Veniésque ad Sacerdótes Levítici géneris, & ad júdicem qui fúerit illo témpore; quareque ab eis, qui indicábunt tibi judícií veritátem. Et fácies quodcúmque díixerint qui præfunt loco quem élegerit Dóminus, & docuerint te juxta legem ejus; sequerisque fententiam eórum, nec declinábis ad déxteram neque ad sinistram. Qui autem superbíerit, nolens obedire Sacerdótis império, qui eo témpore minístrat Dómino Deo tuo, & decréto júdícis, moriéatur homo ille, & aúferes malum de Israël; cunctusque pópulus aúdiens timébit, ut nullus deinceps intumescat supérbiâ.

R. Ascendens Jesus in navim, quæ erat Simónis, dixit: * Duc in altum, & laxed rétia vestra in capturam. **V.** Sanabuntur aquæ; & omnis anima vivens, quocumque vénérat torrens, vivet; & erunt pisces multi satis. * Duc. Glória. * Duc.

(*Si sit Annuale repetitur R. usque ad ¶.*)

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Concluserunt pīcium multitūdinem copiosam, rumpebātur autem rete eōrum. *Luc. 5.*

Ant. 1. a. Petrus prōcīdit ad gēnua Jesu, dicens: Exi à me, quia peccātor sum, Dōmine. *Luc. 5.*

Ant. 8. G. Ait ad Simōnem Jesus: Noli timēre, ex hoc jam hōmīnes eris cāpiens. *Luc. 5.*

¶. Dōminus de st̄ercore ērigens pāuperem. R. Ut cōlloceat eum cum Princīpibus. *Ps. 112.*

Lectiones ut in Breviario.

Prima dividitur in duas, ad hæc verba. Ad hanc ergo urbem.

R. *iv.* Vocāvit Jesus Discípulos suos, & elēgit duōdecim ex ipsis, quos & Apóstolos nomināvit. * Primus Simon qui dicitur Petrus. ¶. Nimis honorificati sunt amīci tui Deus: nimis confortatus est principatus eōrum. * Primus. (Glória, si sit Annuale. * Primus. *Luc. 6. Ps. 138.*

R. *v.* Exaltávit eum in conspectu ómnium amicorum suórum, * Et † stātuit ei Principátum Sacerdótii. ¶. Dedit ei Deus grātiā & sapiētiā, & constituit eum Præpōstum super omneū domum suam. * Et stātuit. (Glória. † Stātuit. *1. Mach. 11. Act. 7.*

R. *vj.* Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas Tribus Jacob, & fœces Israēl convertendas, ecce, * Dedi te in lucem Gentium. ¶. Ut convertantur à tenebris ad lucem, & de potestate sātanæ ad Deum. * Dedi. Glória. * Dedi. *si sit Annuale, repetitur R. usque ad ¶. Is. 49. Act. 26.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Multi Discipulorum abiérunt retrò. Dixit ergo Jesus ad duodecim: Numquid & vos vultis abire? *Joan. 6.*

Ant. 5. a. Respondit ei Simon Petrus: Dōmine, ad quem ibimus? Verba vitæ aeternæ habes. *Joan. 6.*

Ant. 4. A. Nos credimus & cognovimus quia tu es Christus Filius Dei. *Joan. 6.*

¶. Ecce Deus noster iste, expectavimus eum.

R. Exultábimus & lætabimur in salutari ejus. *Is. 25.*

Lectione Sancti Evangeliū secundū Matthæum.

Lectione viij. cap. 16.

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsaræ Philippi & interrogabat discípulos suos dicens: Quem dicunt hōmīnes esse filium hōminis? Et reliqua. Homilia Sancti Hilarii, Episcopi.

Comment. in Matt. c. 16.

Christus à discípulis requirit quem se hōmīnes esse dicerent; & adjecit, Filiu-

Fílium hóminis. Hæc enim confessiónis tenénda rátio est , ut sicut Dei Fílium , ita & Fílium hóminis meminérimus : quia áltérum sine áltero nihil spei tríbuit ad salútem. Editis itaque quæ diuérsæ de eo erant hóminum opinióni-bus , quid de se ipsi fén-tiant quærít. Petrus respon-dit : Tu es Christus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditióne propo-sitiónis expénderat. Dóminus enim díxerat : Quem me hómines esse dicunt ? Fílium hómi-nis ? Et certè fílium hómi-nis contempláto corporis præferébat. Sed addéndo , quem me esse dicunt ? sig-nificávit præter id quod in se videbátur , esse áliud fentiendum : erat enim hó-minis fílius.

R. Quem dicunt. ut in Breviario. Cum Glória. si sit Annuale.

Lectione viii.

QUOD igitur de se op-nandi judíciu[m] deside-rabat ? Non illud arbitrá-mur , quod de se ipse con-fessus est : sed occúltum erat de quo quærebátur , in quod se credéntium fides debébat exténdere. Et dig-num planè conféssio Petri præmium consecúta est , quia Dei filium vidísset. Beátus hic est , qui ultra humános óculos & inten-disse & vidisse laudátus est: non id quod ex carne &

sanguine erat cóntuens , sed Dei Fílium coelestis Patris revelatióne conspi-ciens ; dignusque judicátus , qui quod in Christo Dei esset , primus agnósiceret.

R. Tibi dabo. ut in Bre-viario. Cum Glória. si sit Annuale.

Lectione ix.

O IN nuncupatióne novi nóminalis felix Ecclésiæ fundamen-tum , dignáque ædificatióne illius petra , quæ infernas leges , & tár-tari portas , & ómnia mor-tis claustra dissólveret ! ô beátus cœli jánitor , cujus arbítrio claves æténi adi-tus traduntur , cujus ter-restre judíciu[m] , præjudi-cáta authóritas sit in cœlo : ut quæ in terris aut ligáta sint , aut solútæ , statuti ejusdem conditióne obtíneant & in cœlo !

R. Dixit Dóminus. ut in Breviario & repetitur post reclamatióne , si sit An-nuale.

A D L A U D E S.

Si Festum sit Annuale aut Solemne-majus , Psal-mi de Dominicâ , secu[m] de Feria. Canticum de Com-muni Pontificum,

[A D H O R A S ,

Doxologia.

Qui das Petro tuas vices , Jesu , tibi sit glória , Cum Patre , cumque Spí-ritu ,

In sempiterna sécula.

Amen.

*Psalmi de Dominicā vel
de Feria habitā ratione
Ritūs.*

AD PRIMAM

C A N O N .

Ex Concilio Románo
primo.

*Ann. 494. Decreto de apo-
cryphis scripturis.*

Quamvis universae per orbem Ecclésiæ unus thálamus Christi sit, sancta tamen Romána Cathólica & Apostólica Ecclétia. . . Evangélicā voce Dómini & Salvatóris nostri primátum obtinuit: Tu es Petrus, (inquiéntis) & super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, & portæ inferi non prævalebunt aduersus eam & tibi dabo claves regni cœlorum. . . Est ergo prima Petri Apóstoli fides Romána Ecclésia, non habens máculam neque rugam, nec áliquid hujúsmodi. Secúnda autem fides apud Alexándriam beáti Petri nōmine à Marco. . . consecrata est. . . Tertia verò fides apud Anthiochiam ejisdem beatissimi Petri Apóstoli nōmine habétur honorabilis, eò quod illic priúsqam Romanam venisset habitavit, & illic primū nomen Christianórum novellæ gentis exortum est.

AD II. VESPERAS.

*Psalmi de Communi Pon-
tificum, vel de Feria pro-
dignitate Ritūs.*

*Ante Hymnum. Alleluia,
alleluia.*

V. Státuit ei Dóminus testamentum æternum: Coróna áurea super mitram ejus expressa signo sanctitatis, & gloriâ honoris. Alleluia. *Ecli. 45.*

Si Officium non sit Solemne-majus aut Annuale, fit Commem. S. Sulpitii, Episc. ut in Breviario.

Diebus intrà Octavam, si habeat, serventur Rubricæ superiùs positæ pro Oct.

Lectiones sumentur tūm de Communi Patronorum, tūm de Communi Pontif.

D I E X X V.

*In CONVERSIO-
NE S. PAULI, APOSTOLI.*

¶ *Si hoc Festum celebre-
tur ritu Solemni-majori, vel
Annuali, omnia ut in Bre-
viario exceptis quæ seq.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

*Psalmi ut infrà in Com-
muni Apostolorum.*

IN I. NOCTURNO.

Sumentur duæ Lectiones de Actibus Apostolorum, in Breviario positæ pro II. Nocturno. Ex secunda fient duæ, divisione factâ ad hæc verba. Et abiit.

IN II. NOCTURNO.

*Sermo Sancti Bernardi,
Abbatis.*

*Serm. in Convers. S. Pauli
n. 1. Lectio iv.*

Meritò quidem, dilectissimi, conver-
sio doctoris géntium ab

universitáte géntium fes-
tivis gaúdiis hódie cele-
brátur. . . . Quis despéret
ultrà pro magnitúdine cu-
júslibet críminis , quan-
dóquidem Saulum audiat
adhuc spirántem minárum
& cædis in discípulos Dó-
mini , subitò factum vas
electiόnis ? Quis dicat ini-
quitatis póndere pressus :
assúrgere jam ad stúdia me-
lióra non váleo : quando in
ipso itinere , quo sanguinem
sítiens Christiánūm ,
dirum toto péctore virus
efflábatur , persecútor cru-
delissimus in fidelissimum
repénte mutátus est præ-
dicatorem ? Magníficè si-
quidem in hac una conver-
sióne & misericórdiæ mag-
nitúdo , & efficácia grátiæ
commendátur.

Lección v. n. 6.

Domine quid me vis fá-
cere ? ó Verbum bre-
ve , sed plenum , sed vi-
vum & efficax , sed dignum
omni acceptiōne ! Quām
pauci inveniúntur in hac
perfécta obedientiæ for-
ma , qui suam ita abje-
rint voluntátem , ut ne ip-
sum quidem cor próprium
hábeant , ut non quid ipsi
sed quid Dóminus velit ,
omni horâ requirant... Sic
profécto , sic multórum us-
que hódie pusillanímitas &
pervérſitas éxigit ; ut ab
eis quæri opórteat : quid
vis ut fáciam tibi ? non ipsi
quærant : Dómine quid me

vis fácer ? Consideráre
necéssē habent ministri &
vicárii Christi , quid sibi
præcipi velint ; non ipsi
considerant quæ volúntas
sit præceptórís.

Lección yj. n. 7.

ET Dóminus ad illum :
surge & ingrédere civi-
tatem : ibi dicétur tibi quid
te opórteat fácer. O sa-
piéntia suáviter verè uni-
vérsa dispónens ! eum cuī
tu lóqueris erudiéndum de
tua voluntáte mittis ad hó-
minem , ut sociális vitæ
commendétur utilitas ; &
edóctus per hóminem , dis-
cat & ipse secundùm datam
sibi grátiā homínibus sub-
venire... sed audi quām ma-
nifestè in his quæ sequun-
tur voluntaria simplicitas
& christiána commendatur
mansuetudo. Apértis ócu-
lis nihil vidébat : ad manus
autem trahebátur ab hiis
qui comitabántur eum. Fe-
lix cæcitas quā malè quon-
dam illuminati in prævari-
catiōne , tandem in con-
versiōne óculi salúbriter
excæcantur. Sanè quodd trí-
duo Paulus sine cibo ma-
net persistens in oratiōne ,
ad eos máximè pertinet ,
qui nótiter sǽculo abre-
nuntiantes , necdum in cœ-
lesti consolatiōne respirant.
Sustineant ergo & ipsi Dó-
minus in omni patiēntia ;
orent sine intermissione ,
quæréntes , peténtes , pul-
santes : quia exaudiens eos

Pater cœlestis in tempore
opportuno.

A D L A U D E S .

CANTICUM. 2. Reg. 22.

T U lucerna mea, Dómine,
ne; * & tu Dómine,
illuminabis tenebras meas.

In te enim currat ac-
cinctus : * In Deo meo
transfiliam murum.

Deus, immaculata via
eius, eloquium Dómini
igne examinatum ; * scu-
rum est omnium speran-
tium in se.

Quis est Deus præter Dó-
minum ? * & quis fortis
præter Deum nostrum ?

Vivit Dóminus & bene-
dictus Deus meus ; * &
exaltabitur Deus fortis fa-
litis meæ.

Propterea confitebor ti-
bi, Dómine, in Géntibus ; *
& nōmini tuo cantabo.

AD HORAS. Doxologia.
Qui gratiā Paulum vocas,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spí-
ritu,

In sempiterna sécula.

Amen.

AD PRIMAM, Canon
ut ad calcem Breviarii pro
Festis Sanctorum.

I N I I . V E S P E R I S .

Psalmi de Communi A-
postolorum.

Ante Hymnum. Alleluia,
Alleluia. ¶ Bénedic áнима
mea Dómino, qui coro-
nat te in misericordia &
miserationibus. Alleluia.
Ps. 102.

In Ecclesiis sub titulo
Conversionis S. Pauli dedi-
catis, hoc Festum habebit
Octavam, intrà quam su-
mentur Lectiones, superius
assignatae pro Patronis : Do-
minicā autem intrà Octavam,
& in die Octavā, pro
tribus Lectionibus secundi
Nocturni, legetur
Sermo Sancti Augustini,
ut habetur in Breviario pro
tertia Lectione secundi No-
turni Festi, divisione facta
ad hæc verba ; Jam si pla-
cket. & ad ista : Et ille:
Quid me vis facere ?

I N III . NOCTURNO .

Evangelium & Homilia
ut in Festo,

DIE XX. APRILIS.
IN FESTO
SANCTI JOSEPH,
SPONSI B. MARIAE VIRGINIS.

*Si hoc Festum celebretur
Ritu Annuali aut Solemni-
majori: omnia ut in Brevia-
rio, additis quæ sequuntur.*
AD OFFICIUM NOCT.

Pf. Beatus vir, qui non. 2.

*Pf. Dómine, quis habi-
tabit. 52.*

*Pf. Misericordiam & ju-
dícium. 54.*

De Libro Sapiéntiæ.

Lección j. Cap. 8.

Intrans in domum me-
am, conquiescam cum
sapiéntia: non enim ha-
bet amaritudinem conver-
satio illius, nec tedium
convictus illius, sed læti-
tiam & gáudium. Hæc cō-
gitans apud me, & com-
memorans in corde meo,
quóniam immortálitas est
in cognatióne sapiéntiæ,
& in amicitiá illius delec-
tatio bona, & in opéribus
mánuum illius honestas si-
ne defectiōne, & in cer-
támine loquélæ illius sa-
piéntiæ, & præcláritas in
communicatióne sermó-
num ipsius: circuībam

quærens, ut mihi illam af-
súmerem.

*Lección ij. de Sermone S.
Bernardi, ut in Breviario,
duabus in unam junctis.*

*Lección Sancti Evangélii
secundum Matthæum.*

Lección iij. Cap. 1.

N illo tempore: Cùm
lesset desponsata mater
Jesu, María, Joseph, ante-
quam convenírent, inven-
ta est in útero habens
de Spíritu sancto. Et réli-
qua.

*Homilia Sancti Augustini,
Episcopi.*

De nuptiis & concupisci.

Lib. 1. §. 12.

N on falláctiter ab An-
gelo dictum est ad
Joseph: Noli timére ac-
cipere Maríam cónjugem
tuam. Conjux vocáatur ex
prima fide desponsatió-
nis, quam concubitu nec
cognóverat, nec fúerat
cognitúrus: nec perie-
rat, nec mendax mánse-
rat cónjugis appellatió,
ubi nec fúerat, nec futúra

B iij

Erat carnis ulla commixtio.
Erat quippe illa Virgo ideo
& sanctius & mirabilis ju-
cunda suo viro, quia etiam
fœcunda sine viro, prole
dispar, fide compar. Prop-
ter quod fidèle conjūgium
parentes Christi vocari
ambo meruerunt, & non
solum illa mater, verum
etiam ille pater ejus, sicut
conjux matris ejus, utrum-
que mente, non carne.
Sive tamen ille pater solā
mente, sive illa mater &
carne, parentes tamen
ambo humilitatis ejus,
non sublimitatis; infirmi-
tatis, non divinitatis.

A D L A U D E S.*Psalmi de Dominica.***CANTICUM.** *Sap. 8.*

Sapiētiam amāvi &
exquisivi à juventute
mea, * & amator factus
sum formæ illius.

Generositatem illius glo-
rificat * contubernium ha-
bens Dei.

Sed & omnium Dóminus
diléxit illam; * doctrix
enim est disciplinæ Dei, &
electrix operum illius.

Et si divitiae appetuntur
in vita, quid sapiētiā
locupletius, * quæ ope-
ratur omnia?

Si autem sensus operá-
tur: * quis horum quæ
sunt, magis quam illa est
artifex?

Et si justitiam quis dili-
git, * labores hujus mag-
nas habent virtutes.

Sobrietatem enim & pru-
dentiā docet, & justi-
tiam, & virtutem* qui-
bus utsius nihil est in vita
homīnibus.

Et dicitur per Octavam,
quando fit de ea.

AD HORAS. Doxologia.
Qui natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre & almo Spí-
ritu,

In sempiterna sécula.

Amen.

Psalmi de Dominica.

**A D P R I M A M
C A N O N .**

Ex beato Petro Damiāno.
De Cœlib. Sacerd. Opus. 7.

Cap. 3.

Non sufficere videatur, ut
tantummodo Virgo sit
mater Filiæ Dei; Ecclésia
fides est, ut Virgo fuerit &
is, qui simulatus est pater?
Si igitur Redemptor noster
tantoper diléxit flóridi
pudoris integratam, ut
non modò de virgineo
utero nasceretur, sed etiam
à nutritio Vírgine tracta-
retur, & hoc cum adhuc
párvulus vagaret in cunis;
à quibus nunc obsecro,
tractari vult corpus suum,
cum jam immensus regnat
in cœlis?

A D II. VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus. 26.

Ps. Beatus vir. 27.

Ps. Laudate, pueri. 27.

*Ps. Dómine non est exal-
tatum. 87.*

Ps. Meemento Dómine,

David. cum sua divisione,
140.

D I E B U S
INTRA OCTAVAM.
Semiduplex.

*Omnia ut in die (servato
Ritu Semiduplici) præter
Psalmos qui sunt de Feria,
& Lectiones quæ dicuntur
ut infrā.*

D I E X X I.
DE OCT. S. JOSEPH.
Sermo sancti Bernardi,
Abbatis.

*Homil. 2. super Missus est.
n. 15.*

Lectio ij.

DEsponsata est María Joseph, vel pótius, sicut ponit Evangelista, viro, cui nomen erat Joseph. Virum nōminat, non quia maritus, sed quod homo virtutis erat. Vel pótius quia, juxta álium Evangelistam, non vir simpliciter, sed vir ejus dictus est, méritò appellátur quod necessariè putáatur. Débuit ergo vir ejus appellari, quia necesse fuit & putari: sicut & pater Salvatóris non quidem esse, sed dici méruit, ut putarétur esse, dicente hoc ipso Evangelistā: Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putabátur filius Joseph. Nec vir ergo matris, nec filii pater éxitit, quamvis certâ & necessariâ dispensatióne utrumque ad tempus & appellátus sit & putatus.

Lectio iij. n. 16.

DIcitur fuisse de domo David; verè enim de domo David, verè de regia stirpe descendit vir iste Joseph, nóbilis génere, mente nobilior. Planè filius David, non degenerans à Patre suo David. Prorsús, inquam, filius David, non tantùm carne, sed fide, sed sanctitáte, sed devotióne: quem tanquam álderum David Dóminus invénit secundùm cor suum, cui tutò committeret secretissimum atque facratissimum sui cordis arcánum: cui tanquam álderi David, incerta & occulta sapiéntiæ suæ manifestávit, & dedit illi non ignárum esse mystérii quod nemo príncipum hujus séculi agnóvit: cui dénique datum est quod multi Reges & Prophétæ, cùm vellent vidére, non vidérunt, audire, & non audiérunt; non solum vidére & audire, sed etiam portáre, dedúcere, amplecti, deosculári, nutriri & custodíre.

D I E X X I I.
DE OCT. S. JOSEPH.
Sermo sancti Augustíni,
Episcopi.

*Serm. 51. de Concord.
Matth. & Luc. cap. 20. n. 30.*

Lectio ij.

IL lud móvère non debet quare per Joseph, & non per Mariam generatiónes numerentur:

quia sicut illa sine carnali concupiscentia mater, sic ille sine carnali commixtione pater. Per illum ergo descendant, & per illum descendant generationes; nec eum propterea separamus, cui definit carnis concupiscentia. Major puritas confirmet paternitatem, ne ipsa Sancta Maria nos reprehendat. Illa enim nomen suum praeponere noluit marito suo, sed dixit: Pater tuus & ego dolentes quarebamus te. Non ergo faciant perverbi murmuratores, quod conjux casta non fecit. Numeremus ergo per Joseph: quia sicut castè maritus, sic castè pater est, sed præponamus virum fœminæ ordine naturæ & legis Dei.

Lectione iij.

Justus vir, justa fœmina, Spíritus sanctus in amborum justitia requiescens, ambobus filium dedit: sed in eo sexu quem párere décebat, operatus est hoc quod etiam marito nasceretur. Itaque ambobus dicit Angelus ut púero nomen impónant, ubi parentum declarátur authóritas. Non ergo de fême Joseph Dominus, quamvis hoc putaretur; & tamen pietati & caritati Joseph natus est de María Vírgine filius, idemque Filius Dei.

Diebus 23, 24, 25 & 26,

fit Commemoratio Octavæ, in Festis occurrentibus, tam in laudibus quam in Vesperis: Si autem Octava esset secundi Ordinis, non fieret nisi memoria de semiduplicibus occurrentibus, & tunc diebus 23, 24 & 26, sumerentur Lectiones superiùs positæ pro diebus intrà Octavam Patroni.

DIE XXXVI.

Vespere de die Octava S. Joseph. Omnia ut in I. Vesperis Festi, cum Commem. S. Polycarpi Episc. & Mart. ac S. Cleti, Papæ & Mart. ut in Breviario.

DIE XXXVII.

OCTAVA S. JOSEPH.

Duplex-minus.

Omnia ut in die Festi, præter sequentia.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectione j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Sermo sancti Augustini, Episcopi.

Serm. 51. de Concord.

Matth. & Luc. n. 19.

Lectione ij.

Quod respondet Dominus Jesus Christus, Oportébat me esse in his quæ Patris mei sunt, non sic indicat Patrem Deum, ut neget patrem Joseph. Unde hoc probámus? secundum Scriptúram quæ sic ait: Et erat subditus illis. Non dixit, erat sub-

ditus matri , aut erat súbditus ei ; sed , erat (inquit) súbditus illis. Quibus súbditus erat ? Nonne paréntibus ? Ambo parentes erant quibus ille súbditus erat ; eâ dignatióne quâ filius hóminis erat. Vidétis ergo quòd non ità díixerit , Oportet me in his quæ Patris mei sunt esse , ut intelligerémus quasi dictum , vos non estis parentes

mei ; sed parentes illi temporáliter , Pater ille sempiternè. Parentes illi filii hóminis , Pater ille Verbi & Sapientiae suæ , Pater virtutis suæ per quam cuncta formávit.

Lectio iii. de S. Polycarpo , Ex libro S. Hieronymi. Omissa altera. Et fit ejus Commemor. in Laudibus & Vesperis.

DIE III. MAII. IN INVENTIONE SANCTÆ CRUCIS.

PHOC Festum sive Annuali , sive Solemni-majori Ritu celebretur , si incidat in Festum Ascensionis , transfertur in Feriam VI. sequentem ; & in die Ascensionis , Vespere erunt integræ de Ascensione cum Commemor. solempni de Inventione S. Crucis , & per Octavam fiet Officium de Octava Ascensionis cum sola Commem. Octavæ S. Crucis. Octava autem Inventionis S. Crucis terminabitur eo in casu Feria VI. post Octavam Ascensionis , licet aliter ordinetur in Rubricis generalibus.

Omnia ut in Breviario additis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi. Quare fremuérunt gentes. 3. Dómine , quid multiplicáti sunt. 4. Cantáte Dómino... Cantáte. 44.

AD LAUDES & HORAS , *Psalmi de Dominica.*

A D P R I M A M
C A N O N .
Ex Concilio secundo Ni-
cæno oecuménico.

In definitione.

SAnctórum nostrórum & divinórum Patrum doctrinæ insisténtes , & cathólicæ Ecclésiæ in qua Sanctus Spíritus inhábitat , traditionem observántes ; definimus cum omni diligéntia & cura venerandas sanctas

xxxiv Diebus intrà Oct. Inventione S. Crucis.

tas imágenes, ad modum & formam venerandæ & vivificántis crucis. . . . in templis sanctis Dei collocáandas habendásque tūm in facris vasis & vestibus, tūm in parietibus & tabulis, in aedibus privatis, in viis publicis.

A D V E S P E R A S.

Ps. Dixit. 26. Ps. Confitebor. 26. Ps. Sæpè expugnavérunt. 120. Ps. Eripe me cum sua divisione. 122. Ps. Voce meâ. 68.

SABBATO intrà Octavam. Omnia ut in I. Vesperis Festi, (omissò R.) Commem. Sabbati antè Dominicam sequentem.

D O M I N I C A

Intrà Octavam.

Omnia ut in die, dempto Ritu solemnni. Psalmi de Dominicâ ad omnes Horas.

Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij. Evangelium & Homilia ut in die Festo.

Lectio iii. de Evangelio & Homilia Dominicæ occurrentis, cuius Commem. in Laudibus.

AD PRIMAM, non dicitur Symbolum. Quicumque.

IN VESPERIS, Commemoratio Dominicæ occurrentis.

DIEBUS INTRA OCT. Inventionis S. Crucis Seruentur Rubricæ generales Octayarum.

D I E I V.

De Sermóne sancti Augustini Episcopi.

Sermo. 160. de verb.

Apost. §. 4.

Lectio ij.

M Ihi, inquit Apóstolus, absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Póterat dicere, in sapientia Domini nostri Jesu Christi, & verum diceret: póterat in maiestate, & verum diceret: póterat in potestate, & verum diceret; sed dixit, in cruce. Ubi mundi philóosphus erubuit, ibi thesaúrum Apóstolus reperit: non contemnendo vile involúcrum, pervenit ad pretiosum involútum. Absit, (inquit,) mihi gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Bonam sárcinam sustulisti, ibi totum est quod quæstisti; & quid ibi magnum latéret ostendisti. Quale adjutorium? Per quem mihi, (inquit,) mundus crucifixus est, & ego mundo. Quando tibi crucifigerétur mundus, nisi pro te crucifigerétur, per quem factus est mundus? Ergo qui gloriatur, in Domino gloriétur. Quo Domino? Christo crucifixo. Ubi humilitas, ibi majestas; ubi infirmitas, ibi potestas; ubi mors, ibi vita. Si vis ad illa pervenire, noli ista contémnere.

Lectio iii. de S. Monica.

D I E V .

De Sermóne sancti Augustini Episcopi.

Serm. 160. de verbis Apost.

§. 5.

Lectio ij.

Christum quæritis ex celsum; redite ad Crucifixum. Vultis regnare & gloriari in sedibus Christi; prius discite dicere: mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Hæc est doctrina Christiana humilitatis præceptum, humilitatis commendatio, ut non gloriemur, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Nam non est magnum in Christi sapientia gloriari: magnum est in cruce Christi gloriari; unde tibi insultat simius, inde gloriatur pius; unde insultat superbus, inde gloriatur carissimus. Noli erubescere de cruce Christi: ideo in fronte tanquam in sede pudoris signum ipsum accepisti.

Lectio iij. de S. Theodardo, duabus in unam junctis.

D I E VI .

Ex Enarratione sancti Augustini Episcopi in Psalmum centesimum quadragesimum primum.

Lectio ij. §. 9.

Tnsultet (paganus) crucifixo Christo; videam ego in frontibus regum crux Christi. Quod irridet, ibi salvor. Nihil est superbius ægroto, qui deridet

medicamentum suum. Si non deridet, acciperet & ipse, & sanaretur. Crux illa signum est humilitatis; ille autem superbia nimia non agnoscit, unde sanetur tumor animæ ipsius. Si autem ego agnosco, in via ambulo; usque adeo de cruce non erubesco, ut non in occulto loco habeam crux Christi, sed in fronte portem.

Lectio iij. de S. Joanne ante Portam Latinam, duabus in unam junctis.

D I E VII .

Fit Officium de Translatione S. Stephani, cum Commem. Octavæ in utrifice Vesperis & Laudibus.

D I E VIII .

De Sermóne sancti Joannis Chrysostomi.

In c. 6. Epist. ad Gal. sub finem.

Lectio ij.

Mhi absit ut gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Attamen res videtur esse probrœsa: verum in mundo, & apud infideles. Cæterum in cœlis & apud fidèles gloria est, & quidem maxima. Nam & paupertas probrœsa est, sed nobis gloriœsa. Item sperni apud vulgus ridiculum est, at nos eo gloriamur. Ita crux nobis est gloriandi materia. Nec verò dixit: Ego non gloriior, sed absit ut ego gloriari, perinde quasi de re por-

tentósa loquens abominá-
tus est , & ad hoc præstan-
dum divinam opem implo-
rávit. Et quid est quod de
cruce gloriatur ? Quod
Christus meā causā formam
fervi accépit , & meā causā
quae passus est , pertulit :
propter me , inquam , qui
fervus eram , qui iniamicus ,
qui ingratus ; sed sic me
diléxit , ut seipsum expó-
neret.

*Lectio iii. de S. Orientio ,
duabus in unam junctis.*

D I E I X.

*Fit Officium de S. Gre-
gorio Nazianzeno , cum
Commemoratione Octavæ
in I. Vesperis , & Laudibus.*

*VESP. de die Oct. ut in
I. Vesp. Festi. Commem. S.
Gregorii Nazianzeni.*

D I E X.

O C T A V A
INVENTIONIS S. CRUCIS.
Duplex-majus.

*Omnia ut in die præter
sequentia.*

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

*Lectio j. de Scriptura oc-
currente.*

*Ex Tractatu sancti Augus-
tini Episcopi in Joánnem.*

Tract. 36. in Evang. Joann.

§. 4. Lectio ij.

Christus mori voluit pro
nobis : parum díci-
mus , crucifigi dignátus
est , usque ad mortem cru-
cis obédiens factus. Elégit
extrémum & péssimum ge-
nus mortis , qui omnem

fuerat ablaturus mortem ;
de morte péssima occidit
omne mortem. Péssima
enim erat non intelligé-
tibus Judæis ; nam à Dó-
mino electa erat. Ipsam
enim crucem suam signum
habiturus erat , ipsa cru-
cem de diabolo superáto-
tanquam trophyum in frón-
tibus fidélium positurus , ut
diceret Apóstolus , Mihi
autem absit gloriari , nisi
in cruce Dómini nostri
Jesu Christi , per quem
mihi mundus crucifixus
est , & ego mundo. Nihil
erat tunc in carne intole-
rabilius , nihil est nunc in
fronte gloriósius. Quid ser-
vat fideli suo , qui tales
honorem dedit supplicio
suo ?

*Lectio sancti Evangélii se-
cundum Joánnem.*

Lectio iii. C. 3. 1. ad 15.

In illo tempore : Erat
homo ex Pharisæis , Ni-
codémus nōmine , princeps
Judæorum. Hic venit ad
Jesum nocte , & dixit ei :
Rabbi scimus quia à Deo
venisti magíster ; nemo
enim potest hæc signa fá-
cere , quaे tu facis , nisi
fuerit Deus cum eo. Et ré-
liqua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

*Tract. 12. in C. 3. Evang.
Joann.*

Sicut Móyses exaltávit
serpentem in erémo ,
ita exaltári oportet Filium

hominis: ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam. Magnum sacramentum. Prosternebatur in eremo populus Israël morsibus serpentum, siébat magna strages multarum mortuum: dictum est ad Moy-sen à Domino ut fáceret æneum serpentem & exaltáret in ligno in eremo, & admoneret populum Israël, ut si quis morsus esset à serpente, illum serpentem in ligno exaltatum atténeret. Factum est: morde-bantur homines, intueban-tur, & sanabantur. Quid sunt serpentes mordentes? peccata de mortalitate car-nis. Quis est serpens exaltatus? Mors Domini in cruce. Quia enim, à ser-pente mors, per serpentis effigiem figurata est. Mor-sus serpentis lethális, mors Domini vitális.

D I E V I .

In Festo

S. JOANNIS, APOSTOLI,
Ante Portam Latinam.

Si hoc Officium fiat ritu Duplici-majori, omnia ut in Breviario, addendo ea quæ sequuntur.

I N I. V E S P E R I S.

Ant. Hæc dicit primus
3. a. & novissimus qui
fuit mortuus & vivit: Scio
tribulatiōnem tuam: nihil
horum timeas quæ passū-
rus es, alleluia. Apoc. 2.

Ant. 7. 2. Vocávi te &

dixi tibi: Servus meus es
tu; confortávi te & auxi-
liátus sum tibi, alleluia.
Is. 41.

Ant. 6. F. Erunt quasi
non sint homines bellantes
adversum te, quia ego Dó-
minus Deus tuus apprehen-
dens manum tuam; alle-
luia. *Is. 41.*

Ant. 2. D. Pósui verba
mea in ore tuo, & in um-
bra manus meæ protexi te,
alleluia. *Is. 51.*

Ant. 5. c. Ego Redemp-
tor tuus sanctus Israël, &
tu exultabis in Domino;
in sancto Israël lætaberis,
alleluia. *Is. 41.*

*Capitulum ut in Brevia-
rio.*

R. Scient quia ego di-
lexi te, * Quóniam fer-
vasti verbum patiētiæ
meæ, & † Ego servábo te
ab hora tentatiōnis; Alle-
luia, alleluia. ¶ Liberábo
te in die illa, & erit tibi
ánima tua in salútem, quia
in me habuisti fidúciā.
* Quóniam. Glória. † Ego.

Apoc. 3. Jerem. 39.

Reliqua ut in Breviario.
AD OFFICIUM NOCT.
Ant. C Onfortáre, quó-
6. F. niam tecum est
Dominus Deus tuus, alle-
luia. *Jos. 1.*

Ant. 18. c. Non ardébit
in te flamma; quia ego
sanctus Israël, salvátor
tuus: ego dilexi te, alle-
luia. *Is. 43.*

Ant. 7. d. Implébit Dg.

xxxvij 6. MAI. S. Joannis ante Portam Latinam.

minus splendóribus ánimam tuam , & offa tua liberábit , allelúia. *Is. 58.*

Cetera ut in Breviario.
AD II. V E S P E R A S .

Antiphonæ de Laudibus.

CAPITULUM. 1. Joan. 4.

Quisquis confessus füe-
rit quóniam Jesus est
Fílius Dei , Deus in eo
manet , & ipse in Deo : &
nos cognóvimus , & cre-
dídimus caritati quam ha-
bet Deus in nobis.

[Si sit Solemne. Alle-
lúia , allelúia. ¶ Post tem-
pestátem tranquillum fa-

cis , Dómine ; & post la-
crysatioñem & fletum ,
exultatioñem infundis : Sit
nomen tuum , Deus Is-
raél , benedictum in sécula.
Allelúia. *Tob. 3.*

Hymnus , Urbem Romú-
leam. ut in I. Vesperis.

¶ Nomen Dómini. Ad
Magnificat , Ant. 5. c. In
hoc cognóvimus. ut habe-
tur pro ejus Commem. post
I. Vesperas S. Stephani.

Fit Commem. Transla-
tionis S. Stephani , ut in
Breviario.

COMPLETORIUM ut heri

DIE XXIII. JUNII.

In Ecclesiis sub invoca-
tione S. Joannis Baptiste
dedicatis , fit Officium de
Vigiliâ hoc modo.

[Si venerit in Dominica ,
Officium fit de Dominica
usquæ ad versiculum tertii
Nocturni exclusivè : reliqua
de Vigilia , id est , septi-
ma & octava Leçt. de Evan-
gelio Vigiliæ , cum Homilia
S. Ambrosii , infrà , di-
visione factâ ad * Asteris-
cum : Leçtio ix. de Evan-
gelio & Homilia Dominicæ
occurrentis.

R R R. ut infrà , & dici-
tur , Te Deum.

AD LAUDES , & AD
HORAS , Psalmi de Do-
minica , cum Cominem.

Dominicæ. Reliqua de Vi-
gilia.]

¶ Si Vigilia ista venerit
in Feriis , Officium fit ut
sequitur.

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Dóminum mitten-
tem Angelum suum ante
fáciem tuam , * Veníte ,
adorémus. *Malach. 3.*

Ps. 94. Veníte. 2.

HYMNUS.

Sanctior sancto sôboles
parente ,
Ipsa vox Verbi , tuba ve-
ritatis ;
Candidum Sylvis jubar ,
O Joannes ,

Máxime vatum.
 Quis tibi certet méritis,
 vel ortu,
 Cui pluunt dextro bona
 larga cœlo;
 Edito nondùm grave cri-
 men Adæ
 Cui Deus aufert?
 In sinu matris vétulæ ja-
 centi
 Se tibi Verbi páriter la-
 tentis
 Blanda majestas dedit in-
 tuendam
 Lúmine puro.
 Hujus obtútu recreátus,
 almæ
 Vírginis clausum venerá-
 ris alvo;
 Et rudit fandi, saliendo,
 castos
 Promis amóres.
 Lúminis primas ubi carpis
 auras,
 Vínculo linguæ rélevas
 parentem;
 Prótinus tales modulá-
 tur hymnos,
 Númine plenus:
 Orte felici, puer alme,
 partu,
 Ut viam sternas, Dómino
 præbis,
 Dans palestínæ docu-
 menta plebi
 Certa salúris.
 Summus æterno sit honos
 parenti,
 Filio sit laus, hómini
 Deoque;
 Et tibi manans ab utrō-
 que compar
 Glória, Flamen.
 Amen.

Pf. & Ant. de Feria oc-
 currente.

¶. De ventre matris meæ
 Deus meus es tu, R. Spes
 mea ab ubéribus matris
 meæ. Ps. 21.

*Lectio*nes duæ priores de
 Scriptura occurr. è tribus
 fiunt duæ.

Post j. Lect. R. Erit gáu-
 dium tibi, & exultatio,
 *Et multi in nativitaté ejus
 gaudébunt. ¶. Dicétis in
 die illa, confitémini Dó-
 mino & invocáte nomen
 ejus. * *Et. Luc. 1. Iij. 12.*

Post ij. Lect. R. Ecce
 Elízabeth, quæ vocátur sté-
 rilis, concépit filium in se-
 nectute sua, * Quia non
 erit impossibile apud Deum
 omne Verbum. ¶. Adhuc
 multiplicabuntur in senecta
 úberi & benè patientes
 erunt ut annúntient: *
 Quia non. *Luc. 1. Ps. 91.*
Lectio sancti Evangélii se-
 cundùm Lucam.

Lectio iii. Cap. 1.
Fuit in diébus Heródis
 regis Judææ Sacerdos
 quidam, nōmine Zacha-
 riás, de vice Abía; & uxor
 illius de filiábus Aáron,
 & nomen ejus Elízabeth.
 Erant autem justi ambo
 ante Deum. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii
 Episcopi.

Comment. in Luc. Lib. 1.
 §. 15. & 16.

Docet nos Scriptúra di-
 vína non solùm mo-
 res in iis qui prædicábiles

sunt, sed etiam parentes opportere laudari; ut veluti transmissa immaculatae puritatis hereditas in iis quos volumus laudare, praezellat. Quae enim alia intentio hoc loco sancti Evangelistae, nisi ut sanctus Joannes Baptista nobilitetur parentibus, miraculis, mirabilibus, munere, passione? Sic etiam sancti Samuel mater Anna laudatur: sic Isaac a parentibus nobilitatem pietatis acccepit, quam posteris dereliquit. * Sacerdos itaque Zacharias, nec solum sacerdos, sed etiam de vice Abia, id est, nobilis inter superiores familias. Et uxor, inquit, ejus de filiabus Aarón. Non solum igitur a parentibus, sed etiam a majoribus sancti Joannis nobilitas propagatur; non seculari potestate sublimis, sed religionis successione venerabilis. Tales enim majores habere debuit praeuentius Christi, ut non repente conceptam, sed a majoribus acceptam, & ipso infusam jure naturae praedicare fidem Dominici videbatur adventus.

R. Ne timeras, Zacharia; quoniam exaudita est deprecatio tua: & * Uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, & † Vocabis nomen ejus Joannem. V. Dixit Deus: Benedic uxor tuæ, & ex illa dabo tibi

filium cui benedicturus sum: * Uxor. Glória Patri. † Vocabis. *Luc. 1. Gen. 17.*

V. Sacerd. Benedictus es, Dómine, Deus Israél patrii nostri, R. Ab aeterno in aeternum. *1. Paral.*

A D L A U D E S. *Semiduplex.*

Ant. **D**ixit Zacharias ad *i. f.* Angelum: Ego sum fenex, & uxor mea processit in diebus suis. *Luc. 1.*

Ant. 3. a. Respondens Angelus dixit ei: Ego sum Gábriél, qui asto ante Deum. *Luc. 1.*

Ant. 8. c. Missus sum loqui ad te, & haec tibi evangelizare, quae implebuntur in tempore suo. *Luc. 1.*

Canticum de Festis.

Ant. 2. Erat plebs expectans Zachariam, & mirabantur quod tardaret ipse in templo. *Luc. 1.*

Ant. 7. b. Egressus non poterat loqui ad illos, & cognoverunt quod visionem vidisset in templo. *Luc. 1.*

CAPITULUM. Malach. 3.
Ecce ego mitto Angelum meum & præparabit viam ante faciem meam, & statim veniet ad templum suum Dominator quem vos queritis, & Angelus testamenti quem vos vultis.

H Y M N U S.

VIx humum signas pede,
mollis infans,
Móntium cæcos pénétras
recessus;
Hic sacro gaudes tácitam
sub antro
Cóndere vitam.

Corpus, hirsuti spolio ca-
méli.
Melle Sylvèstri teris &
locustis,
Ne venenáto malè cor
inescet
Lacte voluptas.

Lustra sex vitæ tibi dūm
recurrunt;
Ecce Jordánis próperas
ad oram
Alter Elías, pópolis su-
pernæ
Nuntius iræ.

Amne quot lustras benè
pœnitentes!
Autor ut subdant sua
corda Christo,
Cui datum sancto reno-
váre puras

Flámine mentes,
Hunc lavas undis nive pu-
riorem.
Quæ seges laudis? venit
undè nomen
Grande Baptista, quod
ad astra festis
Tóllitur hymnis.

Summus æterno sit honos
parenti,
Summus & nato, decus
& potestas
Sit tibi compar, utrius-
que nexus
Omne per ævum. Amen.
¶ Tu, puer, Prophéta

Altissimi vocáberis, **R.**
Præbis ante fáciem Dómi-
ni párate vias ejus. *Luc. 1.*

Ad Benedictus.

Ant. 4. E. Inítium Evan-
gélii Jesu Christi Fílii Dei,
Joannes in deserto baptí-
zans & prædicans baptif-
mum pœnitentia in remis-
fiónem peccatórum. *Marc.*
i.

Oratio.

Praesta, quæsumus, omni-
nipotens Deus, ut fa-
mília tua per viam salútis
incédat; & beati Joanni-
ni præcursóris hortamenta
fœtando, ad eum quem
prædixit secúra pervéniat,
Dóminum nostrum Jesum
Christum Fílium tuum;
Qui tecum vivit & reg-
nat.

AD HORAS.

Duplex-minus.

In fine Hymn. Doxologia.

Quem vox Joannis nún-
tiat,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu
Nunc & per omne sécu-
lum. Amen.

AD PRIMA M.

Ant. i. f. Dixit Zacha-
rías.

In R. br. ¶. Qui mittis
Angelum tuum * ante fá-
ciem tuam. *Mal. 3.*

AD TERTIA M.

Ant. 3. a. Respondens.

CAPITULUM. *Apoc. 22.*

Conservus tuus sum, &
fratrum tuórum pro-
phetárum, & eórum qui

xlij Diebus intrâ Oct. S. Joannis Baptiste.

servant verba Prophetiae
libri hujus : Deum adora.

R. br. Adoráte Deum
* Omnes Angeli ejus. Ado-
ráte. ¶ Confitemini memó-
riæ * sanctificatiōnis ejus.
* Omnes. Glória. Adoráte.
¶ Lux orta est justo,
R. Et rectis corde lætitia.
Ps. 96.

A D S E X T A M.

Ant. 8. c. Missus sum.

CAPITULUM. *Num. 23.*

Audi fili Sephor : Non
est Deus quasi homo,
ut mentiatur : nec ut filius
hominis, ut mutetur. Dixit
ergo, & non faciet locū-
tus est, & non implébit?

R. br. Recordatus est
Dominus * misericordia
sua. Recordatus. ¶ Et ve-
ritatis sua * Domui If-
raël, * Misericordiae. Gló-
ria. Recordatus. *Ps. 97.*

¶ Fidélis Dominus in
omnibus verbis suis. R. Et
sanctus in omnibus opéri-
bus suis. *Ps. 144.*

A D N O N A M.

Ant. 7. b. Egressus.

CAPITULUM. *Tob. 12.*

SAcramentum regis abs-
condere bonum est :
ópera autem Dei revelare
& confitéri honorificum
est.

R. br. Aspícite quæ fecit
nobiscum Dominus, * Et
confitemini illi. Aspícite.
¶ Credentes quod faciat
vobiscum * misericordiam
suam. * Et. Glória. Af-
pícite. *Tob. 13.*

¶ Cantate Domino càn-
ticum novum ; R. Quia mi-
rabilia fecit. *Ps. 97.*

D I E B U S

I N T R A O C T A V A M
S. JOANN. BAPTISTÆ.

*Omnia, dempto ritu So-
lemni, ut in die, exceptis
quæ sequuntur.*

*Psalmi de Feria in toto
Officio.*

A D N O C T . tres Antiph.
¶ & R. R. R. è Nocturno
diei, secundum Feriam.

Lectio j. de Scriptura
occur. tribus in unam junc-
tis.

Lectio ij. & iij. ut infrà
in qualibet die.

A D L A U D E S , unica
Antiphona super Psalmos,
quæ quarta Laudum diei,
cum Cantico, Super mon-
tem. ut in die Festi.

A D H O R A S , dicitur
Alleluia. in R. R. R. brev.
etiam in Fest. occur.

A D V E S P . unica Ant. su-
per Ps. quæ prima Vesp.
diei. Post Capitulum omit-
titur Alleluia. cum suo ¶.

S A B B A T O

I N T R A O C T A V A M.

I N V E S P E R I S , Psalmi
de Sabbato, Antiph. Capit.
(omisso R.) Hymnus, ¶.
& Ant. ad Magnificat. ut
in I. Vesp. Festi, cum
Commemor. Dom. sequen-
tis.

A D C O M P L E T O R I U M ,
Psalmi & Capit. de Sabbato.
Cetera ut in die Festi.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.
Officium , dempto ritu
Solemni, ut in die Festi. Ps.
de Dominica in toto Offic.

IN I. NOCT. Lectiones
de scriptura occurrit.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Máximi ,
Episcopi.

Hom. 3. in Nat. S. Joan. Bapt.

Lectione iv.

Festivitatem præsentis diēi , fratres carissimi , venerandi Joannis Baptis̄tæ genuina nativitas consecravit : qui idcirco in hoc séculum supernā dispensatiōne directus est , ut non solum ipse prophetáli sublimarétur gloriā , sed ut & ómnium etiam per eum prophetarum præcónia firmarentur. Nec immérito illum præcipuo honore nunc venerámur , qui speciáli quādam gratiā , ob hoc redemptórem mundi novissimus prophetávit , ut ostenderet eum primus. Hic enim solus est prophetarum , qui Dóminum nostrum Jesum Christum , quem álli in longa témpora futurum præsciérunt , propriis oculis videre mēruit , & annuntiare præsentem.

Lectione v.

Hic est ille , quem , inspirante Deo , præscius annuntiat Isaías , dicens : Vox clamantis in deserto :

paratē viam Dómini. Quām cōgruè , fratres carissimi , beátus Joannes prædicatus est vox , qui cœlestis verbi & præco mittebatur , & testis ! hic est ille , cuius per ángelum Gabrielem prænuntiatur nativitas , & nomen , & méritum. Hic est qui iudicio cœlestis sententiæ cunctis mortalibus antefertur , dicente Dómino ; Non surréxit inter natos mulierum major Joanne Baptistā. Quām pulchrè dictum est inter natos mulierum non esse majorem : quia ille omnimodis major erat Joanne , qui de vírgine nascebatur.

Lectione vi.

Quidam prospexitis , advertite , dilectissimi , quantam huic reverentiam , quantum devotionis debeamus impendere , qui ut honorabilis sit , à sancto est Spíritu prophetatus , promissus ab ángelo , laudatus à Dómino , & perpetuā sanctae mortis gloriā consecratus. Decébat namque ut mysticam nativitatem ejus mirabilis vita queretur , & sanctam perfectamque vitam in orbe adesse

gáudia , stupente mundo
testis fidelissimus revelávit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii
secundum Lucam.

Lección vii. Cap. 1.

E Lísaebeth implétum est tempus pariendi , & pérpetrat filium. Et audiérunt vicíni & cognáti ejus quia magnificávit Dóminus misericordiam suam cum illa , & congratulabantur ei. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii , Episcopi.

Lib. 11. in Luc.

B Enè additur , quia nemo in cognatiōne ejus vocabátur hoc nōmine: ut intelligas nomen non generis esse , sed vatis. Zácharías quoque nutu interrogátur : sed quia incredulitas ei affátum eripuerat & audítum , quod voce non poterat , manu & lítteris est locutus. Scripsit enim dicens: Joannes est nomen ejus. Et hic nomen non impónitur , sed astrictum : meritóque contínuo resoluta est lingua ejus : quia quam vínxerat incredulitas , fides solvit.

Lección viii.

C Redámus & nos ígitur , ut loquámur ; ut lingua nostra , quae incredulitatis est vínculis ligata , ratíonis voce solvatur. Scribámus spíritu mystéria , si vólumus loqui : scribámus prænuntium Christi non in tábulis lapideis , sed

in tábulis cordis carnálibus. Etenim qui Joannem loquitur , Christum prophétat. Loquámur Joannem , loquámur & Christum : ut nostrum quoque os possit aperíri.

Lección ix. de Homilia Dominicæ occurrentis. Cetera ut in die , cum Commemoratione Dominicæ in Laudib. & Vesperis.

AD PRIMAM , non dicitur Symbol. Quicumque.

D I E X X V.

Ubi non fit de Translatione S. Saturnini.

D E O C T A V A.

Sermo sancti Augustíni , Episcopi.

Sermo. 21. de Sandis.

Lección ij.

N Atálem sancti Joannis , fratres caríssimi , hódiè celebrámus , quod nulli umquam Sanctórum légitimus fuisse concessum. Solius enim Dómini , & beáti Joannis dies nativitatis in universo mundo celebrátur & colitur. Hunc enim stérilis pérpetrat , illum virgo concépit : in Elisabeth stérilitas víncitur , in beáta María conceptionis confuetudo mutátur. Elisabeth virum cognoscendo filium génuit : María Angeli crédidit , & concépit. Hóminem concépit Elisabeth , hóminem & María : sed Elisabeth solum hóminem , María Deum & hóminem.

Lectione iij.

MAgnes igitur Joannes, cuius magnitudini etiam Salvátor testimónium pérhibet, dicens: Non surréxit inter natos mulierum major Joanne Baptista. Præcellit céteros, éminet universis: antecellit Prophétas, supergréditur Patriarchas: & quisquis de muliere natus est, inférior est Joanne. Dicit fortassis áliquis: Si inter natos mulierum Joannes major est; major est Salvatore. Absit. Joannes enim natus muleris, Christus autem vírginis natus est.

AD VESP. fit Commem. SS. Joannis & Pauli, Martyrum, Ant. Cum vos oderint homines. ¶ Viriliter agite, & confortetur. xvij. Oratio, Quæsumus, omnípotens Deus, ut nos geminata lætitia hodier næ, &c. infrā.

D I E X X V I .

DE OCTAVA.

Sermo sancti Basili magni.
Homil. 2. in Psal. 28.

Lectione ij.

VOx Domini super aquas. Qualis vox, super quas aquas? Velut prophetiam accipiámus quod dictum est. Memineris Joannis, qui interrogátus à Iudæis, tu quis es? Quod responsum dábimus iis qui misérunt nos? Respondit: Ego vox clamantis in de-

ferto. Igitur vox Domini est Joannes, ángelus à Deo missus ante fáciem Domini, ut paráret Domino plebem perfectam. Hæc igitur vox super aquas, erat super Jordánem, in quo baptisabat prædicans pœnitentiæ baptismum. Et non solum in Jordáne, sed etiam in Ænon propè Salim, quia multæ aquæ erant illuc. Igitur vox Domini super aquas, Joannes est super baptismum. Illuc & Deus majestatis intónuit. Venit enim vox de cœlo dicens: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi complacui. Tunc etiam Dominus super aquas multas dignatus est descendere in baptisma Joannis, ut compleret omnem justitiam quæ in lege est.

Lectione iij. de SS. Joan. & Paul.

D I E X X V I I .

DE OCTAVA.

Semiduplex.

De Sermóne sancti Basili, Magni. Ibid.

Lectione ij.

VOx Domini in virtute. Aufert Joannes debilitates populi per pœnitentiæ Baptismum, per ipsum baptisans in aqua ad pœnitentiam. In virtute est vox, dicens Pœnitentiam agite, appropinquavit enim regnum cœlorum: & facite fructus dignos pœnitentiæ. Vox Domini confringentis cedros. Potest

dici, quod parans Dómino pòpulum perfectum, elatas impietates, & contrà cognitionem Dei exaltatas confringens ac cónterens, oblíqua faciébat recta. Qui enim omnem collem ac montem humiliat, hic erat qui confringébat cedros, & Dómino viam adæquábat, per hoc quod ad pœnitentiam inducēbat altum, & elatum, & superbū cor. Unde ejus præparatiōnem suscipiens Dóminus suo adventu confregit oppōsitas potentiās, cedros Líbani figuratè dictas.

Lectione iij. de S. Crescente.

DIE XXX.

VESPERÆ de die Octavâ ut in primis Vesperis Festi cum Commem. precedentis.

DIE I. JULII.

Octava Nativitatis
S. JOANN. BAPTISTÆ.

Duplex-majus.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die Festi, Psalimi de Feria in omni Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 288. in Nat. S. Joann. Bapt. 2.

Lectione iv.

Vox Joannes, Verbum Christus. Quæráinus quid intersit

inter vocem & Verbum. Intelligitis quia Verbum erat in corde meo antequam sibi adhiberet vocem in qua procederet ad aures vestras. Puto quia intelligentes homines omnes, quia quod mihi accidit, hoc omni loquenti. Ecce jam scio quod volo dicere; corde téneo; ministérium vocis inquiró: antequam sonet vox in ore meo, jam tenetur Verbum in corde meo. Præcessit ergo Verbum vocem meam, & in me prius est Verbum, posterior vox: ad te autem intelligas, prior venit vox auri tuae ut Verbum insinuatur menti tuae. Nosce enim non posses quod in me fuerat ante vocem, nisi in te fuerit post vocem. Ergo si vox Joannes, Verbum Christus. Ante Joannem, Christus; sed apud Deum: post Joannem; Christus; sed apud nos. Magnum Sacramentum, fratres: attende, accipite magnitudinem rei.

Lectione v.

Perfónam gerébat Joannes vocis in Sacramento: nam non ipse solus vox erat; omnis enim homo annuntiátor Verbi, vox Verbi est. Quod enim est sonus oris nostri ad Verbum quod in corde gestamus, hoc omnis anima pia prædicatrix ad illuc

Verbum de quo dictum est; In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum; hoc erat in principio apud Deum.

Lectio vj.

Quanta verba, imò quantas voces facit Verbum corde conceptum! quantos prædicatores fecit Verbum apud patrem manens! misit Patriarchas, Prophétas, misit tot & tantos prænuntiatóres suos. Verbum manens voces misit, & post multas præmissas voces, unum ipsum Verbum venit tanquam in vehiculo suo, in voce sua, in carne sua. Collige ergo tanquam in unum omnes voces quæ præcessérunt Verbum, & eas omnes constitue in persona Joannis. Harum ómnium Sacramentum ille gestábat; harum ómnium persona sacrata & mystica ille unius erat. Ideo propriè dictus est vox, tanquam ómnium vocum signaculum atque mystérium.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. i.

Elisabeth impléatum est tempus pariendi, & pérerit filium: & audiérunt vicíni, & cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus misericordiam suam

cum illa; & congratula-bantur ei. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in Luc. Cap. i.

Et Zacharías pater ejus impléatus est Spíritu sancto, & prophetábat. Vide quām bonus Deus, & fácilis indulgēre peccátis. Non solum ablata restituit, sed etiam insperáta concédit. Ille dudum mutus prophétat. Hæc enim grátia Dei máxima, quod eum qui negáverat, confitétur. Nemo ergo difidat, nemo véterum cónscius delictórum præmia divína despéret. Novit Dóminus mutare sententiam, si tu nōveris emendáre delictum.

Lectio viii.

Et tu, puer, prophéta altissimi vocáberis. Pulchrè, cùm de Dómino prophetáret, sua verba convertit, ut hoc quoque benefíciū Dómini esse designáret: ne cùm publicè enumeráret sua, quasi ingratus tacuisse viderétur quæ agnoscébat in filio. Sed fortassè áliqui quasi irrationabilem mentis excessum putent, quodd octo diérum allóquitur infantem. Verum, si teneámus, intelligémus profetò quodd potuit vocem patris natus audire, qui Mariæ salutatiōnem ántequam nascerétur audivit.

clvijij 28. JUNII. In Vigil. SS. Apost. Petri & Pauli.

Lectione ix. de S. Martiali.

¶ In Ecclesiis sub invocatione S. Petri dedicatis fit hodiè per anticipationem de de SS. Irenæo & sociis ejus, propter Vigiliam SS. Apostolorum de qua juxta Rubricas generales debet fieri Officium crastinæ die. Et ix. Lectione est de S. Crescente, cum Commem. ejusdem in utrisque Vesperis & Laud.

DIE XXVIII.

IN VIGILIA SS. APOST.
PETRI & PAULI.

¶ Si venerit in Dominica, Officium fiet de Dominica usquæ ad versiculum tertii Nocturni exclusivè: reliqua de Vigilia, id est, septima & Octava Lectione de Evangelio Vigiliæ, cum Homilia S. Bernardi, ut in Breviario, divisione factâ ad hæc verba: Quid illis potenterius: Lectione ix. de Evangelio & Homil. Dominicæ occur. R.R.R. ut infrà. Et dicitur, Te Deum.

AD LAUD. Commem. Dominicæ.

AD PRIMAM, non dicitur Symbolum, Quicumque.

¶ Si Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolorum Magistrum & Dominum, * Venite adorémus.

Pf. Venite. 2.

H Y M N U S.

A Mbo divini Próceres
Senatûs
Príncipes cœli, sœci
labórum,
Quos amor junxit, simul
una jungat
Pompa triumphi.
Par fides, & par utriusque
votum,
Corda divino penetrante
verbo,
Sub jugo Christi nimis
obstinatus
Súbdere gentes.
Magna vos vidit stupuitque

Roma,
Roma tot diris habitata
monstris;
Vidit excisilis pénitilis se-
pulta

Númina sanis.

Totus in Roma superátus
orbis:

Par locus tantis utrius-
que palmis,
Usque cœlestis pretiosa
servat

Sémina verbi.

Laus Deo Patri, genito-
que Verbo,

Laus tibi compar utrius-
que Flamen:

Nosque fac, tantis dû-
cibus, beátos

Tángere portus. Amen.
Pf. & Ant. de Fer. occurr.

X. Conſtitues eos prín-
cipes super omnem terram.

R. Propterea populi con-
fitebuntur tibi in æternum.
Pf. 44.

Lect. duæ priores de Script.
occurr. è tribus fiunt duæ.

Lectione

28. JUNII. In Vigil. SS. Apost. Petri & Pauli. xlix

Lectione iij. de Vigilia ut
in Breviario.

R R R. è iij. Noct. de
Communi Apostolorum.

¶. Sacerd. Confitemini
Dómino, & invocáte no-
men ejus : R. Annuntiáte
inter gentes ópera ejus.
Ps. 104.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Antiphonæ de Communi
Apost. Psalmi de Feria cum
Cantico ut in Festis.

CAPITULUM. i. Cor. 4.

D Eus nos Apóstolos no-
vissimos ostendit, tan-
quam morti destinátos ;
quia spectaculum facti su-
mus mundo, & Angelis,
& homínibus.

HYMNUS.

Q Uos fides, virtus, pie-
tasque junxit,
Príncipes cœli géminos
canámus:
Par decus vitæ, váriae
nec impar
Glória mortis.

Mille post gentes Dómino
subactas,
Hic cadit ferro, cruce
pendet alter;
Spléndidam fortes me-
ruére fusco
Sanguine laurum.

Expians séptem cruor iste
montes
Rore fœcundo beat; indè
pingui
Efferent agro générósa
pulchram
Sémiqa messem.

Roma ditáris moriente
Petro;

Fis potestatis potioris
hæres:

Majus & bello tibi Christi
tiána

Pax decus addit.

Stabit æternum tua, Petre,
sedes:

Hanc super Petram struit,
hanc fidélis

Fundat immótam Deus,
ac perenni

Fœdere firmat.

Laus Deo Patri, genito-

que Verbo,

Laus tibi compar, utrius-

que Flamen:

Nosque fac, tantis duc-
cibus, beátos

Tangere portus.

Amen.

¶. Déxtera. Ant. ad Be-

neditus, Tentati sunt.

Oratio, Deus, qui nobis

beatórum Apostolorum. ut

in Breviario.

AD HOR. Duplex-minus.

Doxologia.

Uni sit & Trino Deo

Supréma laus, summum

decus,

De nocte qui nos ad suæ

Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

Ps. de Feria Ant. Capit.

R R R. br. & ¶. ut in

Communi Apost. Oratio de

Vigilia ut in Breviario.

D I E X X I X.

Omnia ut in Breviario,

servato Ritu Annuali.

AD OFFIC. NOCT. Ps.

de Communi Apost. ut in fr.

C

I 28. JUNII. In Vigil. SS. Apost. Petri & Pauli.

Ad singula R^EL^R. additur
Glória Patri. & repetitur
tertium R^E. cujusque Noct.
ab initio usque ad V.

DOMINICA
Intra Octavam SS. Apost.
PETRI & PAULI.

Si non occurrat Duplex-
majus, aut suprà, totum
Officium fit ut in die Festi,
incipiendo à I. Vesperis
servato ritu Duplici, cum
Commem. Dominicæ in
utrisque Vesp. & Laud. &
ix. Lect. in Offic. Noct.

P^s. de Dom. in toto Of.
IN I. NOCTURNO.

Lect. de Script. occur.
IN II. NOCTURNO.

De Epistola S. Hieronymi
Presbyteri ad Dámasum
Papam.

Lectio iv.

Christi víneam exter-
minant vulpes ; ut
inter lacus contritos,
qui aquam non hábent,
diffícile , ubi fons signátus
& hortus ille conclúsus sit,
possit intelligi. Ideò mihi
Cáthedram Petri & fidem
Apostólico ore laudátam
cénfui consulendam , inde
nunc ánimæ meæ póstu-
lans cibum , unde olim
Christi vestimenta fuscépi.
Neque verò tanta vástitas
elementi liquentis, & in-
zérjacens longitúdo terrá-
rum me à presiósae margar-
ítæ pótuit inquisitione
prohibére : Ubi cumque
fuerit corpus , illuc con-
gregabuntur & aquilæ :

profligáto à sóbole mala
patriomílio , apud vos solos
incorrupta Patrum servátur
hæréditas.

Lectio v. Post pauca.

Quanquam ígitur tuí me-
téreat magnitúdo , in-
vítat tamen humilitas. A
Sacerdóte víctima salútem,
à Pastóre præsidium ovis
flágito. Facéssat invídia:
Románi culminis recédat
ambítio : cum successore
Piscatóris & discípulo cru-
cis loquaor. Ego nullum pri-
mum , nisi Christum se-
quens , beatitúdini tuæ ;
id est , Cáthedræ Petri
communióne confócior :
super illam Petram , ædi-
ficátam Ecclésiam scio :
quicumque extra hanc do-
mum agnum coméderit ,
profánus est. Si quis in arca
Noë non fúerit , peribit
regnante dilúvio. . . . Qui-
cumque tecum non colli-
git , spárgit ; hoc est , qui
Christi non est , antichristi
est.

Ex tractátu S. Cypriani,
Epíscopi & Mártyris,
de unitáte Ecclésiæ Ca-
thólicae.

Lectio vij. post initium.

LOquitur Dóminus ad
Petrum: Ego tibi dico
(inquit) quia tu es Pe-
trus , & super istam Pe-
tram ædificábo Ecclésiam
meam , & portæ inferi non
vincent eam. Et tibi dabo
claves regni cœlorum ; &
quæ ligáveris super terram ,

28. JUNII. In Vigil. SS. Apost. Petri & Pauli. ¶

Erunt ligata & in cœlis ; & quæcumque sôlveris super terram erunt soluta & in cœlo. Et iterum post resurrectionem suam eidem dicit : Pasce oves meas. Super illum unum ædificat Ecclésiam suam , & illi pascendas mandat oves suas. Et quamvis Apóstolis omnibus post resurrectionem suam parem potestâtem trábuat & dicat : Sicut misit me Pater , & ego mitto vos ; accipite Spíritum sanctum : si cui remiseritis peccata , remittentur illi ; si tenueritis , tenebuntur ; tamen ut unitatē manifestaret , unam Cáthedram constituit , & unitatis ejusdem originem ab uno incipientem suâ authoritatē dispósiuit.

IN III. NOCTURNO.

Lectione sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectione viij. Cap. 19.

TN illo tempore ; Respondens Petrus dixit Iesu : Ecce nos reliquimus omnia , & secuti sumus te , quid ergo erit nobis ? Et reliqua.

Homilia S. Joannis

Chrysostomi.

Hom. 64. & 65. in Matth.

ANimadverte quomodo accuratè respondeat Petrus ad ea quæ Christus quærébat. Nam ille à dívite duo hæc expetébat , ut sua daret

paupéribus , & sequerétur se. Ideoque Petrus hæc duo ponit , & quod reliquerint , & quod sequantur ; nam ait : Ecce nos reliquimus omnia , & secuti sumus te. Nam relinquent ut sequantur , facilissime erat sequi postquam reliquerant ; & quia reliquerant , fiduciam ipsi & gaudium conciliavit. Quid ergo ille ? Amen dico vobis , quod vos qui secuti estis me , in regeneratione , cum sederit Filius hominis in throno majestatis suæ , sedebitis & vos super sedes duodecim , judicantes duodecim Tribus Ifraël. Idcirco Discípulos allogens , non simpliciter promittit , sed addit : Qui secuti estis me ; ut & Judam ejiceret , & eos qui postea futuri erant attraheret.

Lectione viij.

Discipulis ergo futura promittit , dicendo : Sedebitis super duodecim thrones ; sublimiores enim effecti nihil praesentium querébant. Coeteris autem praesentia quoque pollicetur , dicens . Quicumque dimiserit fratres , aut sorores , aut patrem , aut matrem , aut uxorem , aut filios , aut agros propter nomen meum , cunctum accipiet in hoc seculo , & vitam aeternam possidebit. Si vero reliquis ,

ijj 1. JULII. De Octava SS. Petri & Pauli.

multò magis Apóstolis , étiam in hoc século. Id quod étiam evénit : cálamo enim & rétibus dimissis , ómnium bona in sua potestáte habébant , domórum prétia & agrórum , ipsaque cōpora credéntium. Nam étiam mori pro ipsis sāpē voluissent , ut étiam Paulus multis testificátur , cūm dicit : Si possétis , étiam óculos vestros avulso mihi dedisstetis.

Lectio ix. de Homil. & Evangelio Dominicæ occur.

AD PRIMAM , non dicatur Symbolum Quicunq.

DIE I. JULII.

DE OCTAVA
SS. PETRI & PAULI.
Ex Epistola prima sancti Clementis , Papæ & Martyris, ad Corínthios.

Lectio iii.

Petrus ob infamiam æmulationem non unum aut alterum , sed multos sustinuit labores ; atque ita Martyr effectus , discessit ad débitum gloriæ locum. Proter æmulationem Paulus patientiae præmium obtinuit , cūm caténas sépties portasset , vapulasset , lapidatus esset ; præco factus in Oriente ac Occidente , eximium fidei suæ decus accépit , totum mundum docens justitiam ; & ad Occidentis téminus véniens , & sub principibus martyrium passus , ita è mundo migravit , atque in

locum sanctum abiit , patientiæ magnum exemplar factus.

Lectio iii. de S. Martiali , duabus in unam junctis.

DIE II. JULII.

Commemoratio Octavæ in utrisque Vesp. & Laud.

DIE III. JULII.

De Octava.

Sermo sancti Augustini , Episcopi.

Serm. 295. in Nat. SS. Petri & Pauli. 3. Lectio ij.

Celebrámus diem festum , Apostolorum nobis sanguine consecratum. Amémus fidem , vitam , labores , passiones , confessiones , prædicaciones. Proficimus enim amando ; non ista propter carnalem lætitiam celebrando. Martyres enim à nobis quid querunt ? Minus habent , si adhuc laudes hominū querunt. Si adhuc laudes hominum querunt , nondum vicérunt. Si autem vicérunt , à nobis propter se nihil querunt , sed propter nos ipfos querunt. Dirigatur ergo via nostra in conspectu Domini. Arcta erat , spinosa erat , dura erat : talibus tamque multis transfeuntibus lenis facta est. Transiit ipse prior Dominus , transierunt Apóstoli intrépidi , póste à Martyribus , pueri , mulieres , puellæ . Sed quis in eis ? Ille qui dixit , Sine me nihil potestis facere. *Lectio iii. de S. Raymundo.*

DIE XXX. JUNII.

*Si Commemor. S. Pauli
celebretur ritu Annuali,
omnia ut in Breviario ad-
ditis quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS.

*Psalmi de Dominica. Fit
Commem. S. Petri ut habe-
tur post II. Vesp. S. Pauli.*

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

*Psalmi de Communi Apos-
tolorum.*

IN I. NOCTURNO.
De Actibus Apostolorum.

Lectio j. c. 20.

Proposuerat Paulus transnavigare Ephesum; ne qua mora illi fieret in Asia. Festinabat enim, si possibile sibi esset, ut diem Pentecostes fäceret Jerofölymis. A Miléto autem mittens Ephesum, vocavit majores natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, & simul essent, dixit eis: Vos scitis à prima die, quā ingressus sum in Asiam, quāliter vobiscum per omne tempus fuerim, seruiens Dómino cum omni humilitate, & lacrymis, & tentationibus, quæ mihi accidérunt ex infidiis Judæorum: quómodo nihil subträxerim nullum, quóminus annuntiarem vobis, & docerem vos publicè & per domos, testificans Judæis atque Gentilibus in Deum pénitentiam, & fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum.

Lectio ij.

Et nunc ecce alligatus ego spíritu vado in Jerufalem, quæ in ea ventura sint mihi ignórans: nisi quodd Spiritus-sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens, quóniam víncula & tribulatiōnes Jeroſólymis me manent. Sed nihil horum véror: nec fácio ániam meam pretiosiorem quam me, dūmmodo consummē cursum meum, & ministerium verbi, quod accépi à Dómino Jesus, testimoniari Evangélium gratiæ Dei. Et nunc ecce ego scio quia amplius non vidébitis fáciem meam, vos omnes per quos-transfisi prædicans regnum Dei. Quapropter contéstor vos hodiernâ die quia mundus sum à sanguine ómnium. - Non enim subterfugi, quóminus annuntiarem omne consilium Dei vobis.

Lectio iii.

Attendite vobis, & um- vérso gregi, in quo vos Spíritus-sanctus posuit Episcopos, régere Ecclésiæ Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiōnem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. Et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa, ut abducant discípulos post se. Propterea quod vigilate, memóriæ

C iiij

liv *Diebus int. Oct. & Octaya Commem. S. Pauli.*

retinentes : quóniam per triénnum nocte & die non cessávi , cum lácymis monens unumquemque vestrūm. Et nunc commendo vos Deo & verbo gratiæ ipsius , qui potens est ædificare , & dare hæreditatēm in sanctificatis omnibus. Argentum & aurum , aut vestem nullius concupívi , sicut ipsi scitis , quóniam ad ea quæ mihi opus erant , & his qui mecum sunt , ministravérunt manus istæ. Omnia ostendi vobis , quóniam sic labrantes oportet suscipere infirmos , ac meminisse verbi Dómini Jesu , quóniam ipse dixit : Beatus est magis dare quám accipere. Et cùm hæc dixisset , positis génibus suis oravit cum omnibus illis. Magnus autem fletus factus est omnium ; & procumbentes super collum Pauli , osculabantur eum , dolentes maximè in verbo quod dixerat : quóniam amplius faciem ejus non essent visuri. Et deducébant eum ad navem.

In Laudibus , Psalmi de Dominica , Canticum Júda , ut in Feste S. Petri. Nulla commemoratio.

AD HORAS , Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Canon ut in Offic. Patroni.

IN II. VESPERIS.

Psalmi de Comm. Apost.

Nulla commemoratio.

Ad Completorium ut in Breviario.

DIEBVS

INTRÆ OCTAVAM.

Omnia ut suprà notatum est diebus intræ Octayam S. Petri.

DIE VI.

Compleetur Octaya S. Pauli unà cum Octaya S. Petri.

Omnia ut suprà notatur in die Octaya S. Petri acceptis quæ sequuntur.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Máximi , Episcopi.

Homil. i. In Solem. SS. Petri & Pauli. Lectio iv.

E verendissimos patres , Petrum dico & Paulum , piissimis studiis honorémus , quibus Christi præstante gratiâ , factus est hodie de morte natális ; quibus finis vitæ , vivéndi initium dedit ; quibus ut ait Apóstolus Paulus , (vivere Christus erat , & mori lucrum.) Erat útique Christus eis vivere , quibus vita non erat sine Christo. Erat eis Christus vivere , quia totum proficiébat Christi Ecclésiis quod vivébant : erat eis & mori lucrum , quia tali morte vitam sibi mercabántur æternam.

Lectio v.

Hic ille est Petrus , qui confitendo Christum Dóminum vivi Dei esse Filium , validissima in-

victaque nobis credéndi fundaménta constituit..Hic eit Petrus qui dum ad crucem tanquam Crucifixi discípulus ducerétur , verso se poscens corpore crucifigi , passiónem non rēnuit , sed æqualitatēm crucis Dominiæ declinávit , ut ostenderet universis admirandæ se humilitatis virtutem , novique mysterii disciplinam & inter tormenta servasse.

Lectione vj.

Hic est Paulus qui cervi-ces suas , quas adver-sum Christi nomen supér-bus eréxerat , perfidórum cädendas gládio , humilius pro Christi honore summisit : nec píguit eum pro illo mori quem sāpe probáverat vívere & regnare post mortem ; atque ita factum est ut gloriosissimum Paulum , qui in divér-sis géntibus pro fide Christi multo certamine dimicando , innúmera bella perégerat , velut victórem mundi Roma susciperet ad triúmphum.

DIE XXII. JULII.

In Feste

S. MARIÆ MAGDALEN.

¶ Si Festum S. Mariæ Magdalenes celebretur ritu Annuali , omnia ut in Bre-viario , exceptis quæ se-quuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi de Communi Vir-ginum , infrā.

IN I. NOCTURNO.
De Cánticis Canticorum.

Lectione j. Cap. 3.

Per noctes quæsivi quem diligít anima mea : quæsivi illum , & non invéni. Surgam , & circuibo civitatem : per vicos & platéas quæram quem diligít anima mea : quæsivi illum , & non invéni. Invenérunt me vigi-les , qui custodiant civitatem : Num quem diligít anima mea vidistis ? Paululum cùm pertransíssem eos , invéni quem diligít anima mea : tenui eum , nec di-mittam.

Lectione ij. Cap. 5.

SUrréxi ut aperirem dilécto meo : manus meæ stillavérunt myrram , & dígití mei pleni myrrâ probatissimâ. Pessulum óstii mei aperui dilécto ineo : at ille declináverat , atquæ transierat. Anima mea li-quefacta est , ut locutus est : quæsivi , & non invéni illum ; vocávi , & non res-póndit mihi. Invenérunt me custódes qui circúmeunt civitatem : percussérunt me & vulneravérunt me ; tulérunt pállium meum mihi custódes murorum. Adjúro vos , filiæ Jerúsalem , si invenéritis dilectum meum , ut nuntietis ei quia amóre lángueo. Qualis est dilectus tuus ex dilecto ,

¶ pulcherrima mulierum? qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adjuvasti nos? Dilectus meus candidus, & rubicundus, electus ex milibus.

Lectio iii. Cap. 8.

Quis mihi det te fraterem meum, fugentem ubera matris meae, ut inveneriam te foris, & deosculer te, & jam me nemo despiciat? Apprehendam te, & ducam in domum matris meae, ibi me docabis; & dabo tibi poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorium meorum. Læva ejus sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. Adjuro vos, filiae Jerusalem, ne fuscitatis, neque evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit. Quæ est ista quæ ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum suum? Pone me, ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilatio, dura sicut infernus æmulatio: lampades ejus lampades ignis atque flammarum. Aquæ multæ non potuerunt extinguiere caritatem, nec flumina obruent illam. Sidelerit homo omnem substantiam dominus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica; cum Canticō sequenti.

Canticum. Sap. 6.

Sapiencia facile videtur ab his qui diligunt eam, * & invenitur ab his qui querunt illam.

Præoccupat qui se concupiscunt, * ut illis se prior ostendat.

Qui de luce vigilaverit ad illam, non laboravit: * assidentem enim illam foribus suis invenerit.

Cogitare ergo de illa, sensus est consummatus; * & qui vigilaverit propter illam, citò fecurus erit:

Quoniam dignos se ipsa circuit quarens, * & in viis ostendit se illis hilariiter, & in omni providentia occurrit illis.

AD HORAS Psalmi de Dominica.

A D P R I M A M.

CANON, ut in Festo Patroni.

AD VESP. Psalmi de Communi Virginum.

D I E B U S

INTRA OCTAVAM.

Semiduplex.

Officium ordinatur ut supra in Festo Patroni, p. vi.

Lectiones ut infrâ.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 20.

In illo tempore; Maria stabat ad monumentum

foris, plorans. Et reliqua.

Homilia Sancti Cyrilli Alexandrini, Episcopi.

Comment. in Cap. 20. Joan.

A Biérunt Discípuli ad semetípos; María autem stabat ad monumenum foris plorans. Discípuli ad secretiora loca se receperunt; María verò ab omni metu libera, quia nihil de Iudeórum ira suspicabatur, circa monumentum versabatur; &, ut fœminarum genus solet, fletum flétui addidit; nec quia mórtuus esset solum plorábat, verùm etiam quóniam álio à monumento translátus videbátur. Vide non frustrà illam plorásse, nec amoris erga Christum mercéde caruisse. Nam cùm circà monumentum perseveráret plorans, voce Angelórū ad cognoscendum Christum juvátur. Quos in albis véstibus vidit, ut vespertinorum candore pulchritudo puritatis eórum significaréatur. Qui repellentes eam à fletu dixerunt: Múlier quid ploras? Dicit eis: Quia tulérunt Dóminum meum, & nescio ubi posuérunt eum. Hæc cùm dixisset, conversa est, & vidit Iesum stantem, & nesciébat quia Iesus est. Nondum intelléxit quid visio significáret, fletus autem causam explicat. Ve-

rùm quóniam Christum semper Dóminum appelláret, & serventem erga ipsum amorem hoc modo osténderet; propterea etiā ipsum videre digna judicáta est.

Lectio viii.

CUm propter noctis ténebras non cognovisset Dóminum Magdaléne, suspicáta est aliquam eórum esse, ad quos horti cura pertinet. Audívit autem ab eo: Múlier quid ploras? Non quia plorandi causam Dóminus quereret, sed quia revocare, ipsam à fletu volébat: quod & per Angelos in superiöribus fecit; ipse namque in illis etiam loquebatur. Quid igitur ploras, ô mūlier? quem quæris? id est, Absterge lácrymas, habes jam quem quærébas; ego tibi causa sum lacrymárum, quasi mórtuus, & à monumento sublátus: verùm quóniam vivo, & adsum, omissó fletu atque mœstítia, gaude jam atque triumpha. Interrogatio igitur hæc ploratum mœstoremque aufert. Oportébat cerè ut mulieres etiam à mœstitia per Dóminū liberarentur. Tu autem, Domine, miserere nostrī.

Lectio ix. de Homil. in Evang. Dominicæ, & ejus Commem. in Laudib⁹ & Vesperis.

DIE XXIX JULII.

Octava

SANCTÆ MARIÆ
MAGDALENÆ.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Máximi
Episcopi.De sepuli. Dom. & de Ma-
ria Magd.

Lectio iv.

Maria Magdaléne non leviter fuit objurgáta, cùm post resurrectionem Dóminum quæreret in sepulcro ; & , non reminiscens verbórum ejus quibus se ab inferis téritiā die redditúrum esse dixerat, putáret eum inferni légibus detinéri. Fide enim humiliis, & ignára, quærit quod nescit , obliviousetur quod docétur : festina quidem est ad obséquium , sed non perfecta est ad credendum. Anxia est de Dominicæ carnis injúria , sed incerta de resurrectionis glória. Plorat quidem amóre Christi , sed mœret desperatiōne corporis non reperti : periisse putat , quem jam regnare constábat : scrutatur eum in túmulo , quem vocare pótius déberet è cœlo.

Lectio v.

Increpátur igitur María tanquam pígrior ad credendum ; & cùm , sera licet , Dóminum cognovisfer , dícitur ei à Salvatóre : Noli me tángere , quia nondum ascendi ad Patrem.

Noli me tángere , increpatiōnis verbum est : hoc est , Noli me tángere máribus , quóniam resurrecțiōne meam mentis oblivíone non rétines. Non dum , inquit , ascendi ad Patrem : hoc est , Tibi nondum ascendi ad Patrem , quia apud fidem tuam adhuc detíneor in sepulcro. Quantum in te est , adhuc humilibus immoror ; adhuc inhæreo terrénis , quia nondum me fides tua elevávit ad cœlum. Quid ergo me festinas contíngere ut Dei Filium , quem redeuntem ad Patrem , mentis intentione non séqueris ?

Lectio vi.

Quisquis igitur vult contíngere Dóminum Salvatorem , prius illum debeat fide suâ ad dexteram Divinitatis impónere ; & credulitatē cordis collocare in cœlestibus , pótius quā inter defunctos inquirere. Illi autem ascendit Dóminus ad Patrem , qui eum semper esse credit in Patre. Ascendit beato Paulo , qui non contentus solum se scire quod nōverat , nos quoque dōcuit quemadmodum Salvatorem in cœlestibus quærerémus , dicens : Quis fursum sunt quærите , ubi Christus est in dextera Dei sedens. Et ut nos ab hac humili vel terréna inquisitiōne Mariæ pénitus sub-

movéret, áddidit : Quæ sursùm sunt sápite, non quæ super terram. Ergo jam non super terram, nec in terra, nec secundùm carnem débémus quærere Salvatórem, si vólimus eum invenire atque contígere; sed secundùm Divinæ Majestatis glóriam, ut dicámus cum Apóstolo Paulo : Nunc autem secundùm carnem non nówimus Christum.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 20.
IN illo témpore ; María stabat ad monumentum foris, plorans. Et reliqua. Homilia sancti Cyrilli Ale-
xandrini Episcopi.

Comment. in Caput. 20.
Joan.

NON concéssit Dóminus cörperis sui tactum mulieri quamvis concupíenti ; mercédem autem perseverantiae lacrymarumque suárum díplicem illico réddidit. Nam in ea prima univérsum mulierum genus, ut in superiöribus díximus, à mœrōre ac lácrymis ad lœtíiam revocátur ; & quemádmodum in Paradiso, quóniam diábolo mulier ministrávit, in dolóribus paritúram se filios audívit ; ita nunc in horto à maledictióne libera-ta, plorare prohibétur. Hæc ígitur una merces est,

Altera, quia mittitur ad Discípulos nuntia, ut eis hoc Evangélium áfferat, quod Christus jam surréxit, & ascéndit ad Patrem ; ut véluti prima múlier, quia diábolo ministrávit, & se & mulierum genus una pérdidit ; sic & mulier, quia Christo ministrávit, muliébre genus à maledic-tióne in se prima liberávit.

Lectio viii.

LArgítur ergo illi Dóminus minus primùm ne ploret, neve dolóri ánimum subjiciat ; deinde mirabilem quandam pedum pulchritúdinem ; pulcherrimi enim sunt, ut Prophéta dicit, pedes evangelizántium bonum... Multò fervéntior hæc cæteris muliéribus fuerat, præcedebátque álias quasi dux ac princeps illárum. Non ignorámus autem evéntus rerum principalióribus plerúmque attríbui. Ad honórem ígitur & glóriam Magdaléne à Salvatóre concéssum est, ut hæc posset ad discípulos Evangelium deférre, quia Christus surréxit, & ad Patrem, ac Deum suum & Discipulórum ascéndat.

Lectio ix. de Sancto Lupo Trecensi ut in Breviario, & ejus commem. in Laudibus & Vesperis.

D I E X X V I .
Si Festum SS. Joachim & Annæ celebretur ritu as-

nuali , omnia ut in Brevia-
rio & Officio de Patrono ,
exceptis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Dómine in virtute
tua. 92.

Ps. Fructávit. 152.

Ps. Deus noster refú-
gium. 153.

De Libro secundo Regum.

Lectio i. cap. 7.

FActum est in illa noc-
te : & ecce sermo
Dómini ad Nathan ,
dicens : Vade , & Ióquere
ad servum meum David :
Hæc dicit Dóminus : Num-
quid tu ædificábis mihi
domum ad habitandum ?
Neque enim habitávi in
domo ex die illa quâ edúxi
filios Israël de terra Ægyp-
ti , usque in diem hanc ;
sed habitábam in taberná-
culo , & in tentório. Per
cuncta loca quæ transívi
cum ómnibus filiis Israël ,
numquid loquens locútus
sum ad unam de tribubus
Israël , cui præcépi ut pás-
ceret populu meum Israël ,
dicens : Quare non ædificá-
tis mihi domum cédrinam ?

Lectio ii.

ET nunc hæc dices ser-
vo meo David : Hæc
dicit Dóminus exercituum :
Ego tuli te de páscuis se-
quéntem greges , ut essem
dux super populum meum
Israël ; & fui tecum in óm-
nibus ubiqùmque ambu-
lasti , & interfeci univérsos

inimicos tuos à fácie tua :
fecique tibi nomen grande,
juxta nomen magnorum
qui sunt in terra. Et po-
nam locum populo meo
Israël , & plantabo eum ,
& habitabit sub eo , &
non turbabitur amplius :
nec addent filii iniquitatis
ut affligant eum sicut prius ,
ex die quâ constitui júdi-
ces super populum meum
Israël : & réquiem dabo
tibi ab ómnibus inimicis
tuis. Prædicítque tibi Dó-
minus , quod domum fá-
ciat tibi Dóminus .

Lectio iii.

Cumque compléti fu-
erint dies tui , & dor-
mieris cum pátribus tuis ,
fuscitabo semen tuum post
te , quod egrediétur de úte-
ro tuo , & firmabo regnum
eius. Ipse ædificabit domu-
nómini meo , & stabiliam
thronum regni ejus usque
in sempitérnum. Ego ero
ei in patrem , & ipse erit
mihi in filium : qui si ini-
què aliquid gesserit , arguā
eum in virga virórum , &
in plagiis filiorum hóminum .
Misericórdiam autem meam
non auferam ab eo , sicut
abstuli à Saïl , quem amo-
vi à fácie mea. Et fidélis
erit domus tua & regnum
tuum usque in ætérnum an-
te fáciem tuam , & thronus
tuus erit firmus júgiter .

IN II. NOCTURNO.

Psalmus , Deus judicium
tuum regi da. integer p. 59.

Psalmus, Benedixisti, Dómine, terram tuam. p. 63.

Psalmus, Fundaménta ejus. p. 154.

IN III. NOCTURNO.

Psalmus, Misericórdias Dómini. p. 102.

Divisio, Beatus póplus. p. 103.

Altera divisio, Semel juravi. p. 104.

AD LAUDES ET HORAS, *Psalmi de Dominica.*

AD PRIMA M.

CANON de Patrono.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica, ultimo excepto, cuius loco dicitur *Psalmus*, Meménto. p. 157. & dicitur integer.

Nulla fit Commemoratio.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in Officio Patroni, suprà.

DIE II. AUGUSTI.

IN DIE OCTAVA.

Pridie IN VESPERIS S. Petri ad Vincula fit Comm. de die Octava ut in I. Vesp. Festi. Tum S. Stephani Pa-
pæ & Martyris.

*Omnia ad reliquum Offi-
cium ut in die. Ps. de Feria.*

IN I. NOCTURNO, *Lectiones de scriptura occurrente.*

IN II. NOCTURNO.

De Sermone sancti Joánnis Damascéni.

Hom. I. in Nativ. B. M. V.

§. 9.

Lección iv.

V Itis uberrima ex Anna pullulavit, uiaque sua-

víssima efflóruit, potum néctaris terrigenis fundens in vitam æternam. Jóachim & Anna ad justitiam sibi ipsi seminárunt, ac vitæ fructum mesuérunt. Scientiæ lumen sibi illuminá-
runt, ac Dóminum exqui-
fiérunt, venítque illis ger-
men justitiæ. Audáciam sumat terra, ac filii Sion.
Gaudéte in Dómino Deo
vestro, quia germinávit
desertum: stérilis protulit
fructum suum.

Lección v.

J oachim & Anna ut montes spirituáles dul-
cédiinem stillavérunt. Lætá-
re, beata Anna, quod fé-
minam pepéreris. Hæc
enim fémina Dei mater
futúra est, porta lucis,
fons vitæ; & feminárum
crimen abolébit. Hujus
féminæ vultum depreca-
búntur omnes dívites ple-
bis. Féminam hanc reges
gentium munéribus oblátis
adorábunt. Hanc fémi-
nam Deo universorum regi
óffieres, virtútum, tan-
quam fimbriis aúreis, cir-
cumamictam elegántiâ,
sanctique Spíritus gratiâ
coronátam, cuius glória
ab intus. Omnis quippe
féminæ glória vir est,
à foris véniens: At Dei
genitricis glória ab intus
est, ventris útique fructus.
Lección vi. Homil. 2. §. 5.

A Ge jam videámus, ex
quo génere semper vi-

rens virginitatis ramus recta venerit ; quis genitor, quæve genitrix illius extiterit. Jóachim scilicet & Anna , illustre celebratissimumque Verbi par , conjugiis omnibus divinior compages . Cujus enim ramus omnia exuperat , cur radix cum eo non maximè congruat ? Limpidissimus fons , sed qui nullum fluentum emittébat. Quid igitur ? (Clamaverunt justi ; & Dóminus exaudívit eos , & ex omnibus tribulatiōnibus eorum liberávit eos).... Exaudívit itaque eos Dóminus , qui velox sit ad miserandum & tardus ad iram , donans eam quæ propriè Mariæ nomen gerit , in splendidum & magnificum pro Eva prætium.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. c. 3.

IN illo tempore ; Jesus erat incipiens quasi annorum triginta , ut putabatur filius Joseph , qui fuit Heli. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. secund. Luc. L. 3. §. 13.

Quod per Salomonem Matthæus generatōnem derivandam putavit , Lucas vero per Nathan , alter regalem , alter sacerdotalem Christi familiam videtur ostendere. Quod

non ita accipere debemus , quod alterum altero verius , sed alter alteri pari fide & veritate concordet. Fuit enim verè & secundum carnem regalis & sacerdotalis familiæ rex ex regibus , sacerdos ex sacerdotibus , licet oráculum non de carnalibus , sed de cœlestibus exprimatur ; quoniam & rex in Dei virtute lætatur , cui iudicium a Patre rege defertur , & sacerdos in æternū secundum quod scriptum est : Tu es sacerdos in æternū secundum ordinem Melchis. sedech. Bene igitur uterque tenuit fidem , ut Matthæus per reges ductam originem comprobaret ; & Lucas per sacerdotes a Deo transmissam in Christum sériem generis deducendo , sanctiorem ipsam originem declararet.

Lectio viij. §. 43. 44.

Quomodo Scriptura solvit , quæ regnare eum dicit , & regnare non adstruit ? Interrogemus scripturas : invénimus quia regnum Dómini non est de hoc mundo ; ipse enim dixit : Regnum meū non est de hoc mundo. Qui dicit non esse de hoc mundo regnum suum , ostendit esse supra mundum. Ita & erat regnum ejus , & non erat : non erat in seculo , erat supra seculum. Erat ergo regnum aliud veri

David, quod solus Christus accéperit; & erat semen aliud David quod in æternum manet, de quo solus generátus est Christus, qui solus verus filius David, cuius etiam solus nomen accépit, juxta quod scriptum est: Invéni David seruum meum, in óleo sancto unxi eum; quod útique non de prophéta David, sed de Dómino dici præmissa déclarant....: Pósui adiutorium super poténtem, & exaltávi elec̄tum de pôpulo meo: solus enim potens, solus electus est Christus. Sanctórum enim majus in fide quam in generatiōne semen est; & ideo Apóstolus: Si enim qui ex fide sunt, hi filii sunt Abrahæ.

Lectio ix. de S. Stephano Papa & Martyre, & ejus commém. in Laudibus.

IN II. VESPERIS.

Commém. sequentis ut in Breviario. Ubi verò Festum sequens est Annuale, aut Solemne, sit sola commémoratio diei Octavæ SS. Joachim & Annæ.

DIE I. AUGUSTI.

SANCTI PETRI AD VINCULA.

Si Festum S. Petri ad Vincula sit Annuale aut Solemne majus, omnia ut in Breviario, exceptis quæ sequuntur.

Nulla fit commémoratio.

AD OFFICIUM NOCT.

Pf. de Comm. Apost.

IN I. NOCTURNO.
De Actibus Apostolorum.

Lectio i. c. 12.

Misit Heródes rex manus ut afiligeret quosdam de Ecclésia. Occidit autem Jacóbum fratrem Joannis gládio. Videns autem quia placéret Judæis, appóluit ut apprehénderet & Petrum. Erant autem dies azimórum. Quem cùm apprehendíset, misit in cárcerem, tradens quátuor quaternionibus milium custodiendum, volens post Pascha producere eum pôpulo. Et Petrus quidem servabátur in cárcere. Oratio autem fiébat sine intermissione ab Ecclésia ad Deum pro eo.

Lectio ij.

Cum autem productus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dórmiens inter duos milites, vincitus caténis duábus: & custódes ante ostium custodiébant cárcerem. Et ecce Angelus Dómini ástigit; & lumen refúlsit in habitáculo, percussóque latere Petri, excitávit eum dicens: Surge velóciter. Et cecidérunt caténæ de manib⁹ ejus. Dixit autem Angelus ad eum; Præcingere & cálcea te calígas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circúnda tibi vestimentum tuum, & séquere me. Et éxiens sequebátur eum,

& nesciébat quia verum est quod siébat per Angelum: existimábat autem se visum videre. Transeuntes autem prímam & secundam custódiam, venérunt ad portam férream, quæ dicit ad civitátem; quæ ultrò aperta est eis. Et exeuntes proceſſerunt vicum unum. Et contínuo discessit Angelus ab eo.

Lectio iii.

ET Petrus ad se reverſus, dixit: Nunc scio verè, quia misit Dóminus Angelum suum, & eripuit me de manu Heródis, & de omni expectatióne plebis Judæórum. Confideransque venit ad domum Mariæ matris Joannis qui cognominátus est Marcus, ubi erant multi congregáti, & orantes. Pulsante autem eo óstium jánuæ, proceſſit puella ad audiendum, nómine Rhode. Et ut cognovit vocem Petri, prægaudio non apéruit jánuam, sed, intròcurrens nuntiavit stare Petrum ante jánuam. At illi dixerunt ad eam: Insánis. Illa autem affirmábat sic se habére. Illi autem dicébant: Angelus ejus est. Petrus autem perseverábat pulsans. Cùm autem aperuissent, vidérunt eum & obstupuérunt. Annuens autem eis manu ut tacérent, narrávit quómodo Dóminus eduxisset eum de cár cere, dixitque: Nuntiáte

Jacóbo & frátribus hæc. Et egressus abiit in álum locum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

CANTICUM. Eccli. 51.

LIberasti me, Dómine, secundum multitúdinem misericordiae nóminis tui, * à rugientibus præparatis ad escam,

De mánib⁹ quæréntium animam meam, * & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me.

A lingua coinqünata, & à verbo mendacii, * à rege iniquo, & à lingua injusta.

Laudábit usque ad mortem anima mea Dóminum, * & vita mea appropinquans erat in inferno deorsum.

Circumdedérunt me iniqui, * & non erat qui adjuváret.

Respiciens eram ad adjutorium hóminum, * & non erat.

Memorátus sum misericordiæ tuæ, Dómine, * & operatiónis tuæ quæ à seculo sunt :

Quóniam éruis sustinente te, Dómine, * & liberas eos de mánibus gentium.

AD HORAS.

Psalmi de Dominica.

Canon de Patrōo.

IN II. VESPERIS.

Psalmi de Comm. Apostolorum.

*Intrà Oœtayam, omnia
ut in Officio Patroni.*

*Dominicā intrà Oœtayam
& ipsā die Oœtavā, omnia
ut in die præter Psalmos
qui dicuntur de Dominica,
vel de Feria.*

*IN I. NOCT. Lectiones
de Scriptura occurrente.*

*IN II. NOCT. Lectiones
ut in Officio Patroni.*

*IN III. NOCTURNO.
Lectio Sancti Evangélii,
secundum Matthæum.*

Lectio viii. c. 16.

IN illo tempore; Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi, & interrogabat discípulos suos dicens: Quæ dicunt homines esse Fílium hóminis? Et réliqua. Homilia Sancti Augustini Episcopi.

*Serm. 76. de verb. Evang.
8. I. alias Serm. 13. de
verb. Domini.*

Ipse Petrus in Apostolórum órâne primus, in Christi amore promptissimus, saepe unus respondet pro omnibus. Ipse dénique, Dómino Jesu Christo requirénte, quemnam hómines dicerent eum esse, & opiniones várias hóminum discípulis respondéntibus, rursumque Dómino interrogante & dicente: Vos aurem quem me esse dicitis? Respondit Petrus: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Unus pro multis dedit respónsum, unitas in multis. Tunc ei

Dóminus ait: Beatus es, Simon-Barjóna, quia non revelávit tibi caro & sanguis, sed Pater meus qui est in cœlis.

Lectio viii.

DEinde addidit: Ego dico tibi, tanquā diceret: Quia tu dixisti mihi, Tu es Christus Fílius Dei vivi; & ego dico tibi, Tu es Petrus. Simon quippe ántea vocabátur. Hoc autem ei nomen, ut Petrus appellaretur, à Dómino impósitum est: & hoc in ea figúra, ut significaret Ecclésia. Quia enim Christus petra, Petrus pôpulus Christiánus: Petra enim principale nomen est. Ideo Petrus à petra, non petra à Petro: quómodo non à Christiano Christus, sed à Christo Christiánus vocatur. Tu es ergo (inquit) Petrus, & super hanc Petram quam conféssus es, super hanc Petram quam cognovisti, dicens, Tu es Christus fílius Dei vivi, ædificábo Ecclésiam meam; id est, super meíspsum Fílium Dei vivi, ædificábo Ecclésiam meam. Super me ædificábo te, non me super te.

*Lectio ix. vel de Homil.
in Evang. Dominicæ, vel
de SS. Justo & Pastore.*

AD VESPERAS.
*Psalmi de Communi
Apostolorum.*

DIE VI.

In Feste

TRANSFIGURATIONIS
DOMINI.

In Ecclesiis sub titulo Salvatoris dedicatis, hoc Festum est Annuale. Omnia ut in Breviario, additis que sequuntur. Nulla fit Commemoratio.

(AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

IN I. NOCTURNO.

Psalmi Quare fremuerunt. p. 3. Dómine, Dóminus noster. p. 46. Dómine in virtute tua. p. 92. De Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectione j. c. i.

Fratres, magis fatágite, ut per bona ópera certam vestram vocatióne, & elecciónem faciatíssimam : hæc enim facientes, non peccábitis aliquando. Sic enim abundanter ministrábitur vobis intróitus in æternum regnum Dómini nostri, & Salvatoris Jesu Christi. Propter quod incípiam vos semper commonére de his, & qui-dem scientes & confirmátos vos in præsentí veritáte. Justum autem árbitror quámidu sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitióne ; certus quod velox est depositio tabernáculi mei, secundum quod & Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi.

Lectione ij.

Dabo autem óperam & frequenter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciatíssimam. Non enim doctas fábulas fecuti notam fecimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtutem & præféruntiam : sed speculatorés facti illius magnitudinis. Accípiens enim à Deo Pátre honórem & glóriam, voce delapsâ ad eum hujuscemodi à magnifica glória : Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audíte. Et hanc vocem nos audívimus de cœlo allátam, cùm essémus cum ipso in monte sancto.

Lectione iii.

ET habémus firmiorem prophéticum sermonem : cui benefacítis atténdentes quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco, donec dies elucescat, & lúcifer oriáatur in cordibus vestris ; hoc primum intellégentes quod omnis prophetia scripturæ propriâ interpretatione non sit. Non enim voluntáte humánâ alláta est aliquando prophetia : sed Spíritu sancto inspirati, locuti sunt sancti Dei homines.

IN II. NOCTURNO.

Psalmi Dómini est terra. p. 63. Afférte Dómino. 151. Dixit injústus. 85.

IN II. NOCTURNO.

Psalmi Eructavit. p. 152.

Notus in Judæa. p. 143.

Quam dilecta. 110.

AD LAUDES ET HORAS,

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

CANON

Ex sancto Bernardo.

Serm. 33. de diversis.

Christus Dominus mons est, in quo omnes thesauri sapientiae & scientiae absconditi sunt. Venite, ascendamus in hunc montem, fratres: & si via nobis videtur ardua, exoneremus nos; si arcta, etiam exinanire nos non parcamus; si longa, tanto magis festinemus; si laboriosa, clamemus ei: Trahe nos post te, in odore unguentorum tuorum curreremus.

AD VESPERAS.

Psalmi. Dicit 28. Beatus vir. 29. Laudate, pueri. 30. Lætatus sum. 74. Exaltabo te. cum suis divisionibus. 115.

SABBATO intrà Octavam, Omnia ut in I. Vesp. Festi (dempto Responso-rio) Commem. Sabbati ante Dominicam seq.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in die, servato ritu duplice.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Venerabilis Bedæ

Presbyteri.

De Trans. Dom. Lectione iv.

Quia Dominus ac Redemptor noster electos suos per hujus vitae labores, ad illam, quae laborem nescit vitam futuræ beatitudinis introducere dispositus, modò per Evangelium suum sudores certaminum temporaliū, modò æternorum describit palmarum premiorum: ut auditis videlicet agonum necessitatibus, meminerint sibi requiem in hac vita nequaque esse petendam: auditâ rursum dulcedine futuræ retributioñis, levius ferant mala transeuntia, quae bonis speraverint remuneranda perpetuis.

Lectione v.

Ostenfurus gloriam suam discipulis, in montem eos ducit excelsum: ut doceat omnes qui hanc videre desiderant, non in infimis jaceré voluptatibus, non illécebris servire carnalibus, non cupiditatibus adhaerescere terrénis, sed æternorum amore ad superna semper erigi. Transfiguratus autem discípulos Dominus & sui corporis gloriam, quam per resurrectionem erat illustrandus, significat; & electorum omnium quantæ claritatis post resurrectionem sint corpora futura manifestata.

Lectio vij.

Quod si beatus Petrus glorificatam Christi humanitatem contemplatus, tanto afficitur gaudio; quis sermo explicare, quis sensus valet comprehendere quanta sint gaudia justorum, cum accederint ad Sion montem, & ad civitatem Dei viventis Jerusalēm, & multorum millium Angelorum frequentiam, ipsumque civitatis ejusdem artificem & conditorem Deum, non per speculum & in ænigmate sicut nunc, sed facie ad faciem conspexerint?

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 17.

In illo tempore: Assumit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus; & dicit illos in montem excelsum seorsim; & Transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

In cap. 17. Matth.

Dominus Scribis & Pharisæis tentantibus se, & de cœlo signa poscentibus, dare noluit, sed pravam postulationem confutavit responsione prudenti. Hic verò ut Apostolorum augeat fidem, dat signum de cœlo: Eliam inde descendente quo consenserat, & Móysē ab inferis

resurgente: quod & Achaz per Isaïam præcipitur; ut petat sibi signum de exculo, aut de inferno. Nam quod dictum est: Apparuérunt illis Móyses & Elias cum eo loquentes; & in alio refertur Evangelio, nuntiasse ei quæ Jerosolymis passurus esset, lex ostenditur & Propheta, qui & passionem Domini, & resurrectionem crebris vocibus nuntiárun.

Lectio viii.

Vox de cœlo Patris loquenter auditur, quæ testimoniūm perhibeat Filio: Hic est, ait, Filius meus dilectus. Et audientes discípuli, cecidérunt in faciem suam: quia humana fragilitas conspectum majoris gloriæ ferre non sustinet; ac toto animo & corpore contremiscens, ad terram cadit. Quanto quis ampliora quæserit, tanto magis ad inferiora collabatur, si ignoráverit mensuram suam. Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum Jesum. Ne si Móyses & Elias perseverassent cum Domino, Patris vox videretur incerta, cui potissimum daret testimoniūm. Vident ergo Jesum stante ablatâ nube, & Móysen & Eliam evanuisse: quia postquam Legis & Prophetarum umbra discéserit, quæ velamento suo Apóstolos tene-

rat, utrumque lumen in
Evangelio reperitur.

Lectio ix. de Evang. &
Homil. Dominicæ.

DIE VII.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Leonis Papæ.
De Transfigurat. cap. 3.

Lectio ij.

A Perit Dominus coram electis testimoniis gloriam suam, & communem illum cum ceteris corporis formam tanto splendore clarificat, ut & facies ejus solis fulgori similis, & vestitus candori nivium esset æqualis. In qua Transfiguratione illud quidem principaliiter agebatur, ut de cordibus discipulorum crucis scandalum tolleretur; nec conturbaret eorum fidem voluntariæ humilitas passionis, quibus revelata esset absconditæ excellētia dignitatis. Sed non minore providentiæ spes sanctæ Ecclesiæ fundabatur, ut totum corpus Christi agnosceret quali esset commutatio donandum; ut ejus sibi honoris consortium membra promitterent, qui in capite præfullisset.

Lectio iiiij. de S. Xysto.

DIE VIII.

DE OCTAVA.

De Sermonे sancti Leonis
Papæ.

Lectio ij. undè suprà.

C Onfirmandis Apóstolis,
& ad omnem scientiam

provehendis, alia quoque in illo miraculo accessit instrucción. Móyses enim & Elías, lex scilicet & Prophétæ, apparuerunt cum Domino loquentes; ut verissimè in illa quinque virorum præsentia compleretur quod dictum est: In duobus vel tribus testimoniis stat omne verbum. Quid hoc stabilius, quid firmius verbo, in cuius prædicatiōne vèteris & novi Testamenti concinuit tuba, & cum evangélica doctrina antiquarum protestationum instrumenta concurrunt? Ad stipulantur enim sibi invicem utriusque foederis paginæ; & quem sub velamine mysteriorum præcedentia signa promiserant, manifestū atque perspicuum præsentis gloriae splendor ostendit.

Lectio iiiij. De SS. Justo & Pastore.

DIE IX.

DE OCTAVA.
De Sermone sancti Leonis
Papæ.

Lectio ij. undè suprà.

H Is ergo sacramentorum revelationibus Petrus Apóstolus incitatus, mundana spernens, & terréna fastidiens, in aeternorum desiderium quadam mentis rapiebatur excessu; & gáudio totius visiōnis impletus, ibi cum Jesu optabat habitare, ubi manifestatæ ejus gloriæ lætabatur. Unde

& ait: Dómine, bonum est nos híc esse: si vis, faciámus híc tria tabernacula, tibi unum, Móysi unum, & Eliæ unum. Sed huic suggestíoni Dóminus non respondit, signíficans non quidem improbum, sed inordinátum esse quod cùperet, cùm salvári mundus, nisi Christi morte, non posset, & exemplo Dómini in hoc vocaréatur credéntium fides: ut licet non oportéret de beatitúdinis promissiónibus dubitári, intelligérémus tamén intér tentatiónes hujus vitæ prius nobis tolerántiam postulandam esse quam glóriam.

Lectio iij. de S. Romano.

DIE X.

Commemoratio Octavæ.

DIE XI.

DE OCTAVA.

De Sermónе Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lectio ij. undē suprà.

AD nostram, Fratres charísimi, consciéntiam revertámur, & si Dómini glóriam vidére delectat, transitis carnálibus desidériis, subeámus in montem virtútum. Si ad vestimenta Dómini can-didíssima pertinére volúmus, mundémus nos ab omni inquinamento carnis & spíritus, perficiéntes sanctificationem in timóre Dei. Si vocem Dei Patris audire, si consubstantiális

ejus Filii majestátem desiderámus intuéri, studeámus solliciti perversa & inutília mortálium verba declinare, studeámus à supervácuis séculi fallentis óculos avértere spectaculis, quatenus resurrectiōnis nostræ glóriâ coruscante, & ipsi quidem quæ modo nequimus, magnalia nostri Condítoris vidére simul & dicere mereámur.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Serm. de divers. 23.

Lectio iij.

Quandóquidem omnes ascéndere nítimur, omnes téndimus in sublimem, fursūm adspíramus omnes, omnes conámur in altum: illuc studeámus ascendere, ubi bonum sit nos esse, ubi secúrum sit nos esse, unde cádere non opórteat, ubi stare possimus. Nec modo ut desidérium pròvocet, ascensórem montis Dómini Prophéta requirit: verū etiam ut ascéndere cupientem, modum dóceat ascendendi. Felix, qui hujus montis ascensiōnes in corde suo dispósuit, concupis-cens & deficiens in atria Dómini. Siquidem mons iste mons uber, bonorum omnium cùmulus, mons voluptatis æternæ, domus Dei est. Et beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! in sécula seculórum laudábunt te.

DIE XII.

DE OCTAVA.

Sermo S. Leonis Papæ.

Lectione ij. undè suprà.

Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & fratre ejus Joannem, & consenso cum eis seorsum monte præcelio, claritatem illis suæ gloriae demonstravit: quia licet intellexissent in eo majestatem Dei, ipsius tamen corporis, quo Divinitas tegebatur, potentiam nesciebant. Et Ideo propriè signanterque promiserat quosdam de astantibus discipulis non prius gustare mortem, quam vidérent Filium hominis venientem in regno suo, id est, regia claritate, quam spiritaliter ad naturam suscepti hominis pertinentem, his tribus viris voluit esse conspicuam. Nam illam ipsius Deitatis ineffabilem & inaccessibilem visionem, quæ in æternam vitam mundis corde servatur, nullo modo mortali adhuc carne circumdati intueri poterant & videre.

Lectione iiiij. de Sancta Clara.

VESPERÆ de die Oct. ut in I. Vesp. Festi, cum Commem. Sanctæ Radegundis, & Sanctæ Claræ.

DIE XIII.

OCTAVA
TRANSFIGURATIONIS
DOMINI.

Duplex-majus.

Omnia ut in die, præter

Psalmos de Feria ad omnes Horas, & Lectiones I. Noct. quæ dicuntur de Scriptura occurrente.

DIE X.

Si Festum S. Laurentii celebretur ritu Annuali aut Solemni-majori, omnia ut in Propri. SS. & in Comm. unius Martyris, servatis quæ suprà notata sunt pro Patronis.

Si habeat Octavam, non fit de ea nisi Commemoratio in Vigilia Assumpt.

DIE XXXV.

IN FESTO
SANCTI LUDOVICI.

Si Festum S. Ludovici celebretur ritu Annuali aut Solemni-majori, omnia ut in Brev. exceptis quæ seq.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. C um adhuc esset 3. a. C puer, cœpit quærere Deum, fecitque quod rectum erat in conspectu Domini. 2. Paral. 34.

Ant. 8. G. Sedit super solium in regem pro patre suo; & cunctis placuit, & paruit illi omnis Israël. 1. Paral. 29.

Ant. 2. Eruditivit eum mater sua: Dilecte úteri mei, decerne quod iustum est, & iudica inopem & pauperem. Prov. 31.

Ant. 4. E. Fili mi, omnibus diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum, & cave ne aliquando peccati consentias. Tob. 4.

Ant. 5. C. Puer autem proficiébat , atque crescébat ; & placébat tam Dómino quām homínibus. *i.*
Reg. 2.

CAPITULUM. *Deut. 17.*
Postquam séderit rex in fólio regni sui ... , accípiens exemplar (legis) à fácerdótibus , habébit secum , legéisque illud ómnibus diébus vitæ suæ ; ut discat timére Dóminum Deum suum , & custodiére verba & ceremonías ejus.

R_g. Sit Dóminus Deus tuus benedictus , cui complacuisti , & * Pósuit te super thronum , eò quod diléxerit Israël ; & † Constituit te regem , ut fáceres iudícium & iustitiam. **¶**. Rex regum & Dóminus dominántium , cui honor & impérium sempiternum , * Pósuit te. Glória Patri. [*Si sit Annuale* , * Constituit te.] Repetitur **R_g.** Sit Dóminus. usquè ad **¶**. *3.* *Reg. 10. 1. Tim. 6.*

Hymnus, Rex summe regum. ut in Breviario , ad Offic. Noct.

¶. Invéni servum meum:
R_g. Oleo sancto meo unxi eum. *Ps. 88.*

Ad Magnificat.

Ant. 6. duplicanda. Quæsivit Dóminus sibi virum juxta cor suum , & præcepit ei ut esset dux super populum suum. *i. Reg. 13.*

Oratio ut in Breviario.
Eis Comm. S. Bartholomaei.

AD COMPL. *Psalmi* & *Capit.* de Feria. Reliqua ut in Breviar. post. ij. *Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Psalmi , Beátus vir qui non. *p. 3.* Quare fremuerunt. *3.* Verba mea. *85.* De Epistola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. *13.*

O Mnis áнима potestáribus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi à Deo : quæ autem sunt , à Deo ordinatæ sunt. Itaque qui resistit potestati , Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt , ipsi sibi damnationem acquírunt : nam príncipes non sunt timóri boni óperis , sed mali. Vis autem non timére potestatem ? Bonum fac ; & habébis laudem ex illa : Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem malum feceris , time : non enim sine causa gládium portat : Dei enim minister est , vindex in iram ei qui malum agit.

Lectio ij.

I Deb necessitatē subdit*t*estóte , non solum propter iram , sed etiā propter conscientiam. Ideo enim & tribúta præstatis ministri enim Dei sunt , in hoc ipsum servientes. Redite ergo ómnibus débitum : cui tribútum , tribútum ; cui vectigal , vectigal ; cui timórem , timórem;

rem ; cui honórem , honórem. Némini quidquam debeatis , nisi ut ín vicem diligatis : qui enim díligit próximum , legem implévit.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio iij. Cap. 2.

Subiecti igitur estote omni humánæ creaturæ propter Deum ; sive regi , quasi præcellenti ; sive dúcibus , tanquam ab eo missis ad vindictam malefactórum , laudem verò honórum : quia sic est voluntas Dei ; ut benè facientes obmutescere faciat is imprudéntium hóminum ignorántiam : quasi liberi , & non quasi velámen habentes malitia libertátem , sed sicut servi Dei. Omnes honoráte ; fraternitatem diligite ; Deum timete ; Regem honorificáte.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dómine , quis habítabit. 58. Exaudiát. 99. Dómine , in virtute tua. 92.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Dóminus illuminatio mea. integer. 109. Deus iudicium. integer. 59. Misericórdiam. 60.

AD LAUDES , Ps. de Dominic. , cum Canticō , Benedictus es , Dómine. in Laud. Feriæ V. pro Fes- tis , 107.

AD HORAS , Psalmi de Dominicā.

AD PRIMAM , Canon

ut in Officio Patroni. AD VESPERAS , Psalmi Dixit. 28. Beatus vir. 29. Laudáte Dóminum , omnes gentes. 149. Confitébor.... quóniam. 115. Benedíctus. integer. 158.

D I E B U S INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in die servato ritu Octavarum. Psalmi de Feria.

D I E X X V I .

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Enar. 3. in Ps. 32.

Lectio ij.

JAm cessavérunt reges mali , facti sunt boni , credidérunt , & ipsi signum Crucis Christi in fronte jam portant , pretiosius signum quam quælibet gemma diadématis. Illi qui fæviérunt , destrúcti sunt. Sed quis fecit hoc ? forte tu , ut extóllas te ? Dóminus dissipat consilia géntium , reprobat autem cogitatiōnes populórum , reprebat consilia príncipum. Quando dixerunt , Tollámus eos de terra , non erit nomen christiánum si hoc fecerimus , si occidánur , si torqueántur , talia & talia illis infligántur ; dicta sunt hæc , & inter hæc crevit Ecclesia.

Sermo Sancti Ambrōſii
Episcopi
Oratio de obitu Theodosii,
n. 12.

Lectio iij.

LOcūta est scriptūra di-
cens : Magnum &
honorabile est homo misé-
ricors : invenire autem vi-
rum fidēlem difficile est.
Si magnum est misericor-
dem aut fidēlem quemcūm-
que hōminem invenire ;
quantò magis Imperatōrem,
quem potētas ad ulciscen-
dum impellit , sed révocat
ab ultiōne miseratio ! Quid
præstātius fide Imperatō-
ris quem non extollat po-
tentia , supérbia non éri-
gat , sed pietas inclinet ?
de quo præclārè Sálomon
ait : Iníqui regis minitá-
tio símilis rugitui leónis ;
sicut autem ros in herba ,
sic & hiláritas ejus. Quan-
tum ígitur est depónere ter-
xorem poténtiæ , præférre
suavitatēm gratiæ !

D I E X X X .

Sermo sancti Augustíni
Episcopi.

Enarr. in Ps. secundum.

Lectio ij.

ET nunc , reges , intellí-
gite. Jam innovati ,
jam contrítis carnálibus
vasis erróris , quæ ad præ-
téritam vitam périnent ,
nunc intelligite jam reges ,
id est , jam valéntes régere
quidquid in vobis servile
est: erudimini qui judicatis
terram , servite Dómino

in timore & exultate ei
cum tremore , Id enim
vobis expedit ut sub illo
sitis à quo intellectus & e-
ruditio vobis datur.... Appre-
hendite disciplinam , ne-
quando irascatur Dóminus
& pereatis de via justa.
Hæc magna poena est quæ
ab iis formidatur qui áli-
quid dulcedinis justitiæ per-
cepérunt. Qui enim perit
de via justitiæ , cum magna
miséria per vias iniquitatis
errabit.

Ex ejusdem Epistola ad
Bonifácium Cómitem.

Ep. 185. al. 50.

Lectio iij.

QUÓmodo Reges Dómi-
no sérviunt in timore ,
nisi ea quæ contrà jussa Dó-
mini fiunt religiosâ severi-
tate prohibendo atque plect-
endo ? Aliter enim servit ,
quia homo est , áliter quia
étiam rex est. Quia homo
est , ei servit vivendo fidé-
liter : quia verò étiam rex
est , servit , leges justa
præcipientes & contraria
prohibentes , convenienti
rigore fanciendo. Sicut
servívit Ezechías , lucos &
templa idolórum & illa ex-
celsa quæ contra præcepta
Dei fuerant constructa deſ-
truendo. In hoc ergo sér-
viunt Dómino reges , in
quantum sunt reges , cum
ea faciunt ad sérviendum
illi quæ non possunt facere
nisi reges.

D I E X X X I.
Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

*In Ps. 103. Concion. 3. post
medium.*

Lectio ij.

Cedri Libani, nobiles &
dívites & excelsi hujus
seculi, quóniam cum timore
audiunt, Beátus qui intelli-
git super egénum & páupe-
rem; attendunt res suas,
villas suas & omnes supér-
fluas cópias quibus viden-
tur excelsi, & præbent illas
servis Dei; dant agros,
dant hortos, ædificant Ec-
clésias, monastéria, cöl-
ligunt pásseres ut in cedris
Libani nidifíciant pásseres.
Præbent ista, fáciunt hæc
cedri Libani quas plantávit
Dóminus; fáciunt & li-
benter fáciunt; novérunt
quid fácient, novérunt quid
accípiant.

Lectio iij.

In Ps. 137.

Consiteántur tibi, Dó-
mine, omnes reges
terræ: sed & ipsi cùm tibi
confitentur, cùm laudant
te, non terréna deside-
rent à te. Quid enim reges
terræ desideratúri sunt?
Nonne jam hábent ipsum
impérium? Quidquid ám-
plius desideráverit homo in
terra, usque ad impérium
est desiderium ejus. Quid
ámplius potest? Altior su-
blimitas necessária est. Sed
fortásse quanto áltior, tan-
to periculósior. Ideoque

reges quantò sunt in majó-
re sublimitáte terréna,
tantò magis Deo humiliári
debent..... Non ergò sint
reges terræ superbi, sed
húmiles sint. Ambulent
ergò & reges terræ in viis
tuis, ambulent & cantent
in viis tuis. Quid cantent?
Quóniam magna est glória
Dómini, non regum.

DIE I. SEPTEMBRIS.

IN DIE OCTAVA SANCTI LUDOVICI.
*Omnia ut in Die, exceptis
que sequuntur.*

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de scriptura occ.
IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Ambrósii
Episcopi.

Orat. de obitu Theodosii.

Lectio iv.

Gratulátur Ecclésia, e-
rubescit Judæus: nec
solum erubescit, sed etiā
torquéatur; quod ipse sibi
author confusiónis est. Dum
insultat Christo, confessus
est eum regem: dum regem
judæorum appellávit, sa-
crlégium suum, qui non
crédidit, confitétur. Ecce,
ínquiunt, crucifiximus Je-
sus; ut Christiáni, &
post mortem resurgant, &
mórtui regnent. Ecce &
clavus in honore est; &
quem ad mortem préfi-
mus, remédium salútis est,
atque invisiibili quâdam
potestáte dæmónes tor-
quet.

D ij

Lectio v.

PUtabamus nos vicisse, sed viatos fatemur. Iterum Christus resurrexit, & resurrexisse eum principes agnovérunt. Prona enim potestas in vitium ferebatur, & more pécudum vagâ fese libidine polluébant. Ignorábant Deum, restrinxit eos crux Dómini, & revocávit à lapsu impietatis. Levávit oculos eorum ut Christum in cœlum quærerent.

Lectio vij.

EXUÉRUNT se chamo per fidiae, suscepérunt fræna devotionis & fidei, secuti dicéntem: Tóllite jugum meum super vos..... Jugum enim meum suáve est & onus meum leve. Non ergo mentita est prophétia dicens: Ambulábunt reges in lúmine tuo. Ambulabunt planè, non jam arnis militum, sed méritis suis teclì; non purpùreum hábitum, sed amictum induiti gloriæ.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo tempore; Dixit Iesus Discípulis suis. Reges gentium dominántur eórum, & qui potestátem habent super eos benefíci vocantur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut

ministrátor. Et reliqua. Homilia Sancti Fulgentii Episcopi.

De veritate Præd. & Gratia l. 2. c. 22. Lectio vij.

Clemensissimus Imperator non ideo est vas misericordiæ præparatum in gloriam, quia apicem terreni principátus accépit; sed si in imperiali culmine rectâ fide vivat, & vera cordis humilitate præditus, culmen régiæ dignitatis sanctæ religiōni subjiciat. Si magis in timore serviat Deo, quam in timore dominari populo delectetur. Si in eo lenitas iracundiam mitiget, ornet benignitas potestatē. Si se magis diligendum, quam metuendum cunctis exhibeat: si subjéctis salubriter cónsulat. Si justitiam sic téneat, ut misericordiam non relinquit: si præ omnibus sanctæ matris Ecclesiæ Catholicae meminerit filium, ut ejus paci atque tranquillitati, per universum mundum prodésse faciat suum principátum.

Lectio viii.

Non ergo per quālibet séculi aut Ecclesiæ dignitatem, sed per fidem quam per dilectionem operatur, unusquisque vas in honorem dono Dei miserantis efficitur. Non enim Salvátor noster beatos voluit nuncupari habentes secularem aut ecclesiasticam dig-

nitatem ; sed páuperes spíritu , mites , lugéntes , esuriéntes , sitientésque justíam , misericórdes , mundo corde , pacíficos , & qui persecutiónem propter justíam patiúntur. Nec Abraham patrem nostrum temporáles honóres vel di-vítiae ad Dei amicítiam per-duxérunt : sed quia crédidit Deo , reputátum est ei ad justíam , & amicus Dei appellátus est. Nec paúperem Lázarum ærúmnâ pau-pertatis & famis afflístum , ab aeterna réquie inópia atque ignobilitas temporális exclúsit. Deus enim paúperes élégit in hoc mundo dívites in fide , & hærèdes regni quod promíssit diligéntibus se. Ipsâ fide dívites fiunt omnes , qui sciéntes quia præterit figúra hu-jus mundi , mórtui peccáto , vivéntes autem Deo , non in dignitaté temporáli , sed in cruce Dómini nostri Jesu Christi cum Apóstolo gloriántur.

Lect. ix. de Sancto Ægi-dio , cum cojnmem. de eo in Laud.

DIE XXIX. AUGUSTI.

In Feste

DECOLLATIONIS

S.JOANNIS BAPTISTÆ.

Si Festum Decollationis S. Joannis - Baptiste cele-bretur ritu solemni , Offi-cium fiet ut in Brevia-rio , addendo ea quæ se-quuntur .

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium & Hymnus ut in Breviario. Si sit so-lemne majus , Psalmi de Communi unius Martyris , aliás de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Si sit solemne - majus , Lectiones ut sequitur. Aliás de Scriptura occurrente.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio i. c. 48.

SUrréxit Elías prophéta quasi ignis , & verbum ipsius quasi fácula ar-débat. Qui induxit in illos famem , & irritantes illum invidiā suá pauci facti sunt. Non enim pótérant sustinére præcépta Dómini. Verbo Dómini continuit cœlum , & dejécit de cœlo ignem ter. Sic amplificátus est Elías in mirabilibus suis.

Lectio ij.

ET quis potest similiter sic gloriári tibi , qui sustulisti mórtuum ab inferis de forte mortis in verbo Dómini Dei? Qui dejécisti reges ad perniciem , & confregisti fáciél poténtiam ipsorum , & gloriósos de lecto suo. Qui audis in Sina judicium , & in Horeb ju-dicia defensiōnis ; qui un-gis reges ad pénitentiam , & prophétas facis successó- res post te. Qui receptus es in tûrbine ignis in curru equórum igneórum. Qui scriptus es in judiciis tém-porum lenire iracundiam Dómini , conciliare cor

D ij

Ixxvij In Nativitate Beatæ Mariæ Virginis.

patris ad filium , & restituere tribus Jacob.

Lectione iii.

Béati sunt qui te vidérunt , & in amicítia tua decoráti sunt ; nam nos vitâ vivimus tantum , post mortem autem non erit tale nomen nostrum. Elías quidem in tûrbine testus est , & in Eliseo complétus est spíritus ejus. In diébus suis non pertinuit príncipem , & poténtiâ nemo vicit illum , nec superávit illum verbum áliquod , & mórtuum prophetávit corpus ejus. In vita sua fecit monstra , & in morte mirabilia operátus est.

AD LAUDES.

CANTICUM. *Eccli. 23.*

DOctrinam oris audíte , filii ; * & qui custodierit illam non périet lábiis , nec scandalizábitur in opéribus nequíssimis.

In vanitáte sua apprehénditur peccátor , * & superbus & malédicus scandalizábitur in illis.

Juratióni non assuescat os tuum ; * multi enim casus in illa.

Vir multum jurans implébitur iniquitáte , * & non discédet à domo illius plaga.

Et erit dédecus ómnibus , * eò quod non intellexerit timorem Dómini.

Et agnoscet qui delycti sunt , * quóniam ni-

hil mélius est quám timor Dei ;

Et nihil dulcius , quám respícere in mandatis Dómini : * glória magna est sequi Dóminum.

¶ Hoc Festum non habet Octavam. I

DIE VIII. SEPTEMBRIS.

In Nativitate BEATÆ M. VIRGINIS.

Ubi fit ritu Annuali , omnia ut in Breviario , additis que ad ritum Annual. pertinent.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro sancti Ambrósii Episcopi , de Virginibus.

Lib. 2. Cap. 2. §. 6. & 7.

Lectione iv.

SIt vobis tanquam in imágine descripta virginitas vítaque Mariæ , de qua , velut spéculo , refúlgeat spécies castitatis & forma virtutis. Hinc sumatís licet exempla vivendi , ubi tanquam in exemplári magistéria expressa probitatis , quid corrígere , quid effugere , quid tenére debeatis , ostendunt. Primus díscendi ardor , nobilitas est magistri. Quid nobilis Dei matre ? Quid splendidius eā , quam splendor éligit ? Quid cástius eā , quae corpus sine córporis contagione generávit ?

Lectione v.

NAm de céteris ejus viri tūtibus quid loquar ?

Virgo erat non solum cōpore , sed etiam mente , quæ nullo doli ámbitu sincerum adulteráret affec- tum ; corde hūmilis , verbis gravis , ánni prudens , loquendi párcior , legendi studiósior ; non in incerto divitiárum , sed in prece páuperum spem repónens ; intenta óperi , verecunda sermóne ; árbitrum mentis sólita non hóminem , sed Deum quærere , nullum lādere , benè velle ómnibus , assúrgere majóribus natu , æquálibus non invidére , fúgere jaétantiam , ratiónen sequi , amare virtutem.

Lectio vij.

Quando ista vel vultu
laesit parentes ? quando
dissensit à propinquis ?
quando fastidivit hūmilem ?
quando derisit débilem ?
quando vitavit ínopem ?
eos solos sólita cōetus vi-
rórum invísere , quos mi-
sericordia non erubesceret ,
neque præteríter verecún-
dia. Nihil torvum in ócu-
lis , nihil in verbis procax ,
nihil in actu inverecundum :
non gestus fráctior ,
non incessus solútior , non
vox petulántior ; ut ipsa
córporis sp̄cies simulá-
crum fierit mentis , figúra
probitatis.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangélii se-
cundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

LIber generationis Jesu
Christi filii David , fi-
lli Abraham. Abraham gé-
nuit Isaac , Isaac autem
génuit Jacob. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis
Chrysostomi.

Homil. 2. in Cap. 1. Matth.

AUDÍRE mirabile est quod
Aineſſabilis Deus , & qu
nec sermónibus explicari
potest , nec cogitationibus
comprehendi. Patrique per
ómnia coæqualis , per Ví-
ginis ad nos venit úterum ,
& fieri ex muliere dignátus
est , & habére progenitores
David & Abraham. Verum
nihil hūmile stupicéris , sed
pótius propter hæc ipsa má-
xime miráre , quia cum ger-
mánus & verus Fílius sem-
piterni esset Dei , etiam fi-
lius David esse dignátus est ,
ut te filium fáceret Dei :
servum patrem habére dig-
nátus est , ut tibi servo pa-
trem fáceret Dóminus.

Lectio viii.

QUOD si ámbigis de his
quæ ad tuum spectant
honórem , de illius humili-
tate disce crēdere etiam quæ
super tuam dignitatē dic-
tuntur. Quantum enim ad
cogitationes hóminum pér-
tinet , multò est diffícilus
Deum hóminem fieri , quam
hóminem Dei Fílium con-
fessari. Cùm ergo audíferis

quod Filius Dei, filius sit & David & Abrahæ, dubitare jam désine quod & tu qui filius es Adæ, futurus sis filius Dei. Non enim frustra, nec vanè, ad tantam humilitatem ipse descendit, sed ut nos ex humili sublimaret. Natus est enim secundum carnem, ut tu nascerere spíritu: natus est ex muliere, ut tu desíneres esse filius mulieris.

Lectio ix. de Homil. in Evang. Dominicæ.

DIE X. SEPTEMBRIS.

D E O C T A V A.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. de verb. Apoc. n. 2.

Lectio ij.

CRUDÉLIS Eva, per quam serpens antiquus pestiferum etiam ipsi viro virus infudit; sed fidélis María, quæ salutis antídotum & viris & muliéribus propinavit. Illa enim ministra seductiōnis, hæc propitiatiōnis: illa suggerit prævaricatiōnem, hæc injicit redēptiōnem. Quid ad Māriam accédere trépidet humána fragilitas? nihil austérum in ea, nihil terribile, tota suávis est, omnibus omnia facta est, sapiéntibus & insipiéntibus copiosissimā caritatē debitricem se fecit, omnibus misericordiæ si-
num apéruit, ut de plenitūdine ejus accípiant univer-

si; captivus redēptiōnem, æger curatiōnem, tristis consolatiōnem, peccatór véniam, justus grátiam, Angelus lætitiam.

Lectio iij. de S. Salvio.

DIE XIV. SEPTEMBRIS.

In Festo

**EXALTATIONIS
SANCTÆ CRUCIS.**

Si Festum Exaltationis S. Crucis celebretur ritu Annuali aut Solemni majori, omnia ut in Breviario, exceptis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

*Psalmi. Beatus vir. p. 3.
Quare fremuerunt. 3. Dómine, quid multiplicati sunt. p. 4.*

IN II. NOCTURNO.

Psalmi. Dómine Dóminus noster. p. 46. In Dómino confido. 97. Deus Deus meus, respice. integer. 133.

IN III. NOCTURNO.

Psalmi. Exaudi, Deus, oratiōnem meam cùm déprecor. p. 142. Cantate Dómino canticum... Cantate. 49. Cantate Dómino... quia. 50.

AD LAUDES ET HORAS
Psalmi de Dominicā.

AD PRIMAM.
Canon ut in Inven-
tione Sanctæ Crucis,
die III. Maii, paginâ
xxxij.

AD PRIMAM, CANON
de Feria occurrente nisi sit
Feria Quat. Temporum.

AD VESPERAS,
*Ant. sola prima de Ves-
peris diei.*

AD VESPERAS.

*Psalmi. Dixit. p. 28. Con-
firébor. 29. Sæpe expugna-
vérunt. 135. Eripe me. in-
seger. 136. Voce mea. 76.*

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

*Officium ut in die Festi,
servato ritu duplice. In Vesp.
Sabbati, omnia ut in I.
Vesp. Festi, demptio Res-
ponsorio.*

*Ad Offic. Noct. Lectiones
ut in die, exceptis Lectio-
nibus I. Noct. quæ dicun-
tur de Scriptura occurrente.
Psalmi de Dominica ad
omnes Horas.*

DIE XVII.

*Lectio ij. ut intrà Oct.
Inventionis S. Crucis, 4.
Maii, p. xxxiv.*

*Lectio iiij. de S. Cornelio
& fit de eo commemoratio
in Laudibus & Vesperis.*

DIE XVIII.

*Lectio ij. ut intrà Oct.
Inventionis S. Crucis, 5.
Maii, p. xxxv.*

Lectio iiij. de S. Camilla.

DIE XIX.

*Lectio ij. ut intrà Oct.
Inventionis S. Crucis, 6.
Maii, p. xxxv.*

Lectio iiij. de S. Cypriano.

DIE XX.

*Lectio ij. & iiij. ut intrà
Octavam Inventionis, die
8. Maii, divisione factâ ad
hæc verba, Nec verò.*

*Vesperæ de die Octava
Exaltationis S. Crucis ut in
I. Vesperis Festi.*

*Omnia ut in die, exceptis
quæ sequuntur.*

Psalmi Feriales.

AD OFFICIUM NOCT.

*Lectio j. de Scriptura
occurrente, ex tribus una.
Lectio ij. & iiij. ut infrà
assignantur, nisi legenda sit
aliqua homilia in Evangelio
Feriarum IV. Temporum:
tunc enim prima Lectio est
de scriptura occurrente, ij.
de Octava, iiij. de Historia
aut Homilia.*

AD LAUDES MATUTINAS,
*Ant. sola quarta de Laudibus
diei.*

D I E X X I.
IN DIE OCTAVA
EXALTAT. S. CRUCIS.

*Omnia ut in die præter
sequentia.*

Psalmi de Feria.
AD OFFICIUM NOCT.
IN I. NOCTURNO.

*Lectiones de scriptura
occurrente.*

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Augustini
Episcopi.

In Joann. Evang. Tract. 36.
§. 4. Lectio iv.

Creator hominis homo
esse dignatus est : factus
est quod fecerat , ne periret
quem fecerat . Quid huic
misericordiae addi potest ?
Et tamen addidit . Parum
fuit ei hominem fieri , sed
etiam ab hominibus reproba-
ri : parum erat reprobari ,
& exhortari : parum erat
exhortari , & occidi : sed
& hoc parum est ; morte
crucis . Nam & cum ejus
obedientiam usque ad mor-
tem factam commendaret
Apóstolus , parum illi fuit
dicens : Factus obediens
usque ad mortem ; non
enim qualemcumque mor-
tem , sed addidit , Mor-
tem autem crucis . Illâ
morte pejus nihil fuit inter
omnia genera mortium .

Lectio v.

Mori voluit pro nobis :
parum dicens , cru-
cifigi dignatus est , usque
ad mortem crucis obediens
factus . Elégit extrémum &

pessimum genus mortis ,
qui omnem fuerat ablatu-
rus mortem : de morte pessi-
ma occidit omnem mor-
tem . Pessima enim erat non
intelligentibus Judæis ; nam
à Dómino electa erat .

Lectio vi.

Ipsam enim crucem suam
signum habiturus erat ,
ipsam crucem de diabolo
superato tanquam tro-
phæum in frôntibus fideli-
um positurus , ut dicaret
Apóstolus : Mihi autem
absit gloriari , nisi in cruce
Dómini nostri Jesu Christi ,
per quem mihi mundus cru-
cifixus est , & ego mundo .
Nihil erat tunc in carne
intolerabilius , nihil est
nunc in fronte gloriósus .
Quid servat fideli suo , qui
talem honorem dedit sup-
plicio suo ?

IN III. NOCTURNO.

Lectiones ut in die.

D I E X X I X.

In Festo

SANCTI MICHAELIS ,
ARCHANGELI .

*Ubi Festum S. Michaelis
est Annuale , omnia ut in
Breviario , exceptis que
sequuntur , & servato ritu
præscripto in Festo Patroni .*

IN I. NOCTURNO.

*Psalmi , Dómine Dómi-
nus noster . 46. Dixit injus-
tus . 85. Quid gloriáris . 118.*

De Libro Exodi .

Lectio j. Cap. 23.

Locutus est Dóminus ad
Moysem , dicens ; Ecce

ego mittam Angelum meum
qui præcedat te, & custo-
diat in via, & introducat
in locum quem paravi. Ob-
serva eum, & audi vocem
ejus: nec contemnendum
putes; quia non dimittet
cum peccaveris, & est
nomen meum in illo. Quid
si audieris vocem ejus, &
feceris omnia quæ loquor,
inimicus ero inimicis tuis,
& affligam afflentes te;
præcedetque te Angelus
meus, & introducet te ad
Amorrhæum, & Hethæum,
& Pherefæum, Chana-
næumque, & Hevæum,
& Jebusæum, quos ego
cónteram.

De Libro Jósue.

Lectio ij. Cap. 5.

Cum esset Jósue in agro
urbis Jéricho, levavit
óculos, & vidit virum
stantem contrà se, evagi-
natum tenentem gládium,
perrexítque ad eum, &
ait: Noster es, an adver-
sariorum? Qui respondit:
Nequáquam; sed sum
princeps exércitū Dómi-
ni, & nunc vénio. Cécidit
Jósue pronus in terram, &
adórans ait: Quid Dómi-
nus meus lóquitur ad ser-
vum suum? Solve, inquit,
calceamentum tuum de
péribus tuis: locus enim
in quo stas, sanctus est.
Fecitque Jósue ut sibi fü-
rat imperátum.

De Libro secundo
Machabæórum.

Lectio iii. Cap. 11.

UT Machabæus, & qui
cum eo erant, cog-
novérunt expugnári præsi-
dia, cum fletu & lácrymis
rogábant Dóminum, &
omnis turba simul, ut bo-
num Angelum mitteret ad
salutem Israél. Et ipse pri-
mus Machabæus, sumptis
armis, céteros adhortátus
est simul secum periculum
subire, & ferre auxiliū
fratribus suis. Cùmque pá-
riter prompto ánimo pro-
céderent, Jerofólymis appá-
ruuit præcedens eos eques
in veste cándida, armis
áureis hastam vibrans.
Tunc omnes simul bene-
dixérunt misericordem Dó-
minum, & convaluerunt
ánimis.

IN II. NOCTURNO.

Psalmi, Si verè útique.
131. Deus, quis similis erit
tibi? integer. 144. Bonum
est confiteri. 41.

IN III. NOCTURNO.

Psalmi, Dóminus reg-
návit, exultet. 64. Dómi-
nus regnávit, irascantur.
51. Bénedic, ánima mea,
Dómino; & omnia. inte-
ger. 92.

AD II. VESPERAS.

Psalmi, Dixit Dóminus:
28. Beátus vir. 29. Lau-
dáte, púeri. 30. Levávi
óculos meos. 54. Confité-
bor quóniam:
115,

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit ut in die Festi, incipiendo à j. Vesp. servato ritu duplice, cum Commem. Dominicæ occurrit in utrisque Vesp. & Laud. ac ix. Lect. in Offic. Noct.

IN I. NOCT. *Lectio* de scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.
Sermo Sancti Lauréntii Justiniáni, Episcopi.

In Fest. S. Mich. Archang.
Lectio iv.

Quamvis omnes cœli milites máximo cum honore debeamus excolere, præcipue tamen gloriosissimum Michaëlem cœlestis exérцитus primátè & ducem. Venerémur in illo sublimem gratiā, prærogativam singularem, præstitum ministérium, insuperabilem virtutem, Conditoris benevolentiam, ipsiusque bellatoris constantiam, in eo tamen qui ipsum fecit & nos. Multæ síquidem autoritatis coram Deo inter beatos Spíritus esse cognoscit. Nòvimus enim in exordio supernæ civitatis sanctæ Jerúsalem prælium ibi extitisse non minimum. Temerario quidem ausu contrà Dóminum Lúcifer in corde suo se érigens, divinitatis honorem, principisque dominium concupivit, sūmet immo-

derato amore deceptus.

Lectio v.

Ex hoc pugnæ causa, ruina illius, & dæmonum exortus est lapsus, dum suasione pestiferâ spiritibus cunctis cupiditatis suæ referavit arcánum. Quamobrem quotquot immutabili deserto bono, sponte commutabili inhæserunt, è cœli sunt regiōne depulsi. Tunc planè in cœlo exortum est prælium, tunc cœlestes spíritus non clypeo, hastâ, vel ense, sed voluntate tantum certavere vicissim. Sanè in hujusmodi spirituali confliictu ceteris spiritibus sanctis prælatus est Michaël, quemadmodum Lúcifer malis. Sacro igitur referente elóquio factum est prælium, tunc magnum in cœlo, Michaël & Angeli ejus præliabantur cum dracone, & draco pugnabat, & angeli ejus, & non prævaluerunt, neque inventus est locus eorum amplius in cœlo. Sibi ipsis quippe derelicti, qui Lúcifero adhærendo deliquerant, quomodo divinæ valerent reniti potestati, quæ magnifice cooperabatur in bonis?

Lectio vi.

Hinc sanctorum Angelorum sublimata sunt mérita: hinc præcipue gloriosissimi Michaélis principatus est auctus; & per-

universum orbem illius nomen effectum est célebre , adeò ut supra omnes beatos Spíritus , singulári ac intimâ à fidélibus veneratiōne colátur. Non autem abs re illum facrosancta mater honórat Ecclēsia , quem suū specialem & proprium novit esse custódem , intercessórem assiduum , cūriæ cœlestis príncipem , atque animarum eleétorum sédulum suscepþorem. Quamobrem agnoscant singuli , agnoscant omnes protectórem suum , illum lāndibus éfferant , frequentent précibus , votis amplectantur , devotione inclínent , & per emendationem vitæ laetificant. Non enim póterit orantes despícere , repellere confidentes , declinare amantes ; quippè cùm defendat húmiles , pudicos díligat , dirigat innocentes , custodiat vitam , regat in via , perdúcatur ad pátriam.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 18.
Nillo tempore ; Accesserunt discípuli ad Jesum , dicentes : Quis , putas , major est in regno cœlorum ? Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

De verbis Is. Serm. 1. n. 3.

S Emel turbavit supérbia regnum illud , concus-

fit muros , étiam prostravit ex parte , & parte non módicā. Quid ergo ? Fáeile-ne deinceps admittenda vidétur ? Numquid non odit cívitas illa , & vehementer hujusmodi pestem abominátur ? Certi estote , fratres , eum qui superbis non pepereit ángelis , nec hominibus parcitūrum. Non est contrárius sibi ipſi , non est personarum acceptor ; similia sunt iudicia ejus. Sola ei placet humilitas , sive in Angelo , sive in homine ; & qui sedet in throno , folos eligit subditos , è quibus repleat templum. Scriptum quippè est : Quis sicut Dominus Deus noster , qui in altis hábitat , & humilia respicit in cœlo & in terra ? Vide autem ne forte Michaélis verbum sit , superbo illi dicenti , Similis ero Altissimo , resistentis. Michaël quippè interpretatum dicitur , Quis ut Deus ?

Lectio viij. n. 4.
A B initio créaverat Angeli os Deus , in quibus beati illius templi plenitudo constaret : sed non in omnibus beneplácitum est ei , quia & in ipsis (ut scriptum est) ángelis suis réperit pravitatem. Fuit quippè in eis qui diceret : Ponam sedem meam ad Aquilonem , & pôpulum qui sibi créderet , hábuit .

Ixxxvj Diebus intrà Oct. S. Michaëlis.

Miser ipse, qui sine Deo esse maluit, quam sub Deo; miseri & illi, qui vi- dentes furem cucurrerunt cum eo. Exierunt infelices, & vacuus relictus est locus, quem accipiat alter. Nonne Deo subiecta eris, anima mea? Alioquin nec tibi locus erit in templo, quia quæ sub ipso erant, replabant templum. Eant superbi, insolecant magis; extollantur, inflentur, appetant semper in cùmulo apparere: ut cùm vénérat æquitatis linea, à plenitudine ejiciantur. Tu vero non sic, sed Deo subiecta esto, anima mea, subiecta sanè ex animo, subiecta cum fervore devotionis.

Lectione ix. de Homilia in Evang. Dominicæ occurrit.

DIEBUS INTRA OCT.

Servatur ritus prescriptus in Officio Patroni, p. vi.

D I E X X X .

Fit Commemor. Octavæ.

D I E I .

D E O C T A V A .

Ex Libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 17. Cap. 8.

Lectione ij.

Potestas & terror apud Deum est, qui facit concordiam in sublimibus suis. Libet inquirere si pax in sublimibus summa retinetur, quid est quod per Angelum Danieli dicitur: Ego veni propter sermones tuos; princeps autem reg-

ni Persarum restitit mihi viginti & uno diebus; & ecce Michaël unus de principiis primis, venit in adjutorium mihi. Et paulo post: Nunc revertar ut prælier adversum principem Persarum. Cum enim egréderer, appáruit princeps Græcorum advéniens. Quos itaque álios principes géntium, nisi Angelos appellat, qui sibi resistere exeunti potuissent? Quæ ergo esse pax in sublimibus potest, si inter ipsos quoque angelicos spíritus præliandi certamen agitur, qui semper conspéctui veritatis assistunt? Sed quia certa Angelorum ministria dispensandis singulis quibusque géntibus sunt prælata, cùm subiectorum mores adversum se vicissim præpositorum spirituum opem merentur, ipsi, qui præsunt spíritus, contrà se venire referuntur. Is namque Angelus qui Danieli loquebatur, captivis Israéliti populi in Pérside constitutis prælatus agnoscitur. Michaël autem eorum qui ex eadem plebe in Judææ terra remanserant, præpositus invenitur.

Lectione iii. de Sancto Remigio.

D I E I I .

Fit Commemoratio Oct.

D I E I I I.

D E O C T A V A.

Ex libro Morálium sancti

Gregórii Papæ.

Lección ij. Unde suprà.

AB eódem Angelo qui Daniéli loquebátur, paulò póst dicitur: Nemo est adjútor meus in ómnibus his, nisi Míchaël prínceps vester. De quo & hoc, quod præmíssimus, dicit: Et ecce Míchaël unus de príncipib[us] primis venit in adjutórium mihi. Qui dūm nequáquam simul esse, sed venire in adjutórium dicitur, apertè ei pôpulo prælatus agnoscitur, qui captívus in ália parte te-nebátur. Quid est ergo Angelum dícere: Ego veni propter sermónes tuos; prínceps autem regni Persár[um] restitit mihi: nisi sua fùbditis ópera nuntiáre? Ac si apertè dicat: Precum quidém tuárum mérita exigunt, ut Israéliticus pôpulus à jugo suæ captivitatis exuátur, sed est adhuc quod in eódem pôpulo, Persár[um] domínio purgári débeat: unde eceptionem illius, Persár[um] prínceps mihi jure contradicat, quamvis preces tuas eórum quoque lácrys qui in Judæa relicti sunt, adjuvent. Unde hoc quoque quod diximus subjungit: Míchaël prínceps vester venit in adjutórium mihi.

Lección iij. de S. Trophimo.

D I E I V.

D E O C T A V A.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lección ij. Unde suprà.

Michaël adjuvat, sed prínceps Græcorum ad prælium venit: quia meréri quidém véniam tám longa oppressorū captivitas pôterat, sed eceptionis eórum beneficio hoc quoque quod in Græcos deliquerant, obviábat. Rectè ergo dicitur quod contrà se Angeli véniant; quia subiectarum sibi géntium vi-cissim mérita contradí-cunt. Nam sublimes spíritus eisdem géntibus princi-pantes nequáquam pro in-justa agéntibus decertant, sed eórum facta justè judi-cantes exáminant. Cùm-que uniuscujusque gen-tis vel culpa vel justitia ad supernæ cùriæ con-silium dúcitur, ejusdem gentis præpósitus, vel obtinuisse in certámine, vel non obtinuisse prohibétur. Quorum tamen ómnium una victória est sui super se opíscis voluntas summa; quam dūm semper aspiciunt, quod obtinére non valent, nunquam vo-lunt.

Lección iij. de S. Franciscō.

Ixxxvij Diebus intrà Oœ. & Oœ. S. Michaëlis.

D I E V.

D E O C T A V A.
Ex libro Morálium sancti
Gregórii Papæ.

Lib. 34. Cap. 7.
Lectione iij.

HOc loco quo dicitur, cùm sublatus fuerit, timébunt Angelii; nil obstat intelligi, quia sub futuri tēporis modo præterita describuntur. Nec recte intelligentiæ sensum relinquimus, si credamus diabolo ab arce beatitudinis cadente, in ruina ejus etiam electos Angelos expavisse, ut cùm istum ex illorum numero supérbiae lapsus ejiceret, illos ad robūstius standum timor ipse solidaret. Unde & sequitur: Et térriti purgabuntur. Purgati verò sunt; quia nimírum isto cum reprobis legionibus exeunte, soli in cœlestibus sédibus qui beatè in æternum vivebent, remanserunt.

Lectione iij.

Hujus itaque lapsus eos terruit & purgavit: terruit, ne Conditorem suum superbe despicerent; purgavit verò, quia exeuntibus reprobis, aëtum est ut electi soli remanerent. Et quia cunctorum opifex Deus scit ad bonorum custodiā etiam bene uti malā actione reproborum, lapsum cadentium vertit in profectum manentium; & unde punita est culpa

superbiéntium, indè humilibus Angelis, & inventa & solidata sunt augmenta meritórum. Istis namque cadentibus, illis in munere datum est, ut cädere omnino non possent.

D I E V I.

Octava

SANCTI MICHAELIS
ARCHANGELIS.

Duplex-majus.

*Omnia ut in die, servato ritu dupli majori,
& exceptis quæ sequuntur.
Ps. de Feria in toto Officio.*

IN I. NOCT. Lectiones de scriptura occurr.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Brunonis Astensis Episcopi.

De S. Michaële Archang.
Lectione iv.

FActum est prælium magnum in cœlo. Magnum prælium, in quo Michaël princeps Archangelorum pugnat cum diabolo, principe dæmoniorum. Hoc prælium quotidiè fit in Ecclesia, quóniam Ecclesia cœlum vocatur. De Ecclesia igitur hoc intelligitur, quamvis si etiam de illo álio cœlo hoc intelligatur, non omnino inconveniens esse videtur. Manifestum est enim, quod indè quoque propter supérbiā suam draco projectus est. De quo & Prophéta ait: Quomodo cecidisti de cœlo, Lúcifer?

qui manè oriebáris ; qui dicébas in corde tuo : In cœlum ascendam ; super astra cœli ponam sólium meum ; sedébo in monte testamenti , in latéribus Aquilónis , & ero símilis Altissímo. Constat ígitur quod indè cécidit , sive Angelórum virtute & poténtiâ , sive solá Dei voluntáte eum ad inferiòra præcipitante. Multa enim Angelórum ministério operátus est Deus , quæ , si voluisset , solo nutu fácerem potuisset.

Lectio v.

Inter Angelos , qui ad hujus mundi régimina & custódiam nobis à Deo missi sunt , beátus Míchaël obtinet principátum ; qui non solum Angelus vel Archángelus , verùm etiā Angelórum & Archangelórum princeps vocátur. Multos enim Angelos & Archángelos habet ipse sub se , & per regna , & provincias , & per civitátes ordinátos. Vide ergò quantas grátiás beáto Míchaéli Archángelo debeámus , à quo Angelos accépimus nobis ministros ad custódiam ordinátos. De quo & Daniéli quidam Angelus ait : Nunc annúntio tibi quod expressum est in Scriptúra veritatis ; & nemo est adjútor meus in ómnibus his , nisi Míchaël Archángelus

princeps vester. Iste ígitur cum Angelis suis non cessat die noctuque præliari contrà dracónem illum qui est diabolus & sátanás ; qui quóniam in cœlo , id est , in sanctis homínibus habitare non potest , in terram projectus est , per quam peccatóres significantur.

Lectio vi.

Consídera modò qualis est iste , quām fortis , & quām potens , cum quo beátus Míchaël Archángelus præliatur. Sed quia Míchaël , Quis sicut Deus ? interpretátur , ipse suo nōmine nos ad prælium confortat , & ne illum timére debeámus , hortátur ; qui quóniam Deo símilis esse vóluit , præcipitátus est. Adhuc tamen non quiescit , qui suā supérbiâ talis factus est , ut timére nésciat ; & nisi potestátes quæ super cœlos sunt , & quæ de cœlestib⁹ véniant , ejus supérbiæ & fortitudini resistenter , nulla super terram potestas est quæ ei resistere potuisset. Quis dracónis hujus sœvitiam & fortitudinem evadere potuisset , nisi suórum nos Dóminus Angelórum custodiā munivisset ? Ecce totum prælium factum est : & draco iste magnus supératus est , & simul cum omni exércitu suo in tenebras præcipitátus est.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. 18.

TIN illo tempore; Accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: Quis, putas, maior est in regno celorum? Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.

*In Fest. S. Mich. Serm. 2.
n. 1.*

Audistis, fratres, Evangelicam lectiōnem adversus eos qui pusillos scandalizant, satis terribiliter intonantem. Nēmini blanditur veritas, nēminem palpat, nullam seducit, aperte denūtians, quoniam vñ hōminī illi per quem scāndalum venit. Perire siquidem necesse est hōminem, qui caritatēm non habet, etiam si tradiderit corpus suum ita ut ardēat. Et hoc dixerim, ut in ea caritatē, & unanimitate, & pace in qua statis in Dōmino, solliciti sitis perseverare & abundare magis. Quæ est enim spes nostra, & gaudium nostrum, & corona gloriae? Nonnē unitas & unanimitas vestra, in qua gāudeo vos inveniri fraternitatis amatores, & ante omnia mutuam in vobis metiūtis caritatēm habentes, quod est vinculum perfectionis? Propter quod obsecro vos, sic state in Dōmino, ca-

rissimi. In hoc enim cognoscunt omnes, etiam Angeli sancti, quod Christi estis discipuli, si dilectionem habueritis ad invicem.

N. 2. Lectio vii.

Numquid enim Christi gratiā diligemur ab Angelis, si de mutua dilectionis inopia cognoverint nequāquam ejus nos esse discipulos? Numquid diligemur ab eis propter nos ipsos, id est, spirituālē naturā similitudine, si inveniātur non diligēre humānāē naturā nostra consortes; inō vero, si ex eis qui inter nos sunt contentiōibus, carnāles nos magis quam spirituāles esse constituerit? Denique, numquid Angelī diligent nos propter seipso, & futūram de nobis civitatis ūrā restauratiōnem, si (quod absit) unum quo solo unītri & coædificari eis possimus, defuerit glutinum caritatis? Quōmodo sperabunt redificandos de nobis perpétuos civitatis illius muros, si cognoverint, si viderint, nos non lāpides esse vivos qui possint invicem cohærere; sed magis pūlverem, quem projiciat ventus à facie terræ, quem unius verbi flatus in tūrbinem excitet, & suspicioneis cujuslibet levissima aura disperget?

Lectio ix. de S. Brune.

DIE II. OCTOBRIS.

Si alicubi fiat Officium
solemne de Sanctis Angelis
custodibus, omnia ut in
Breviario; & quæ defunt,
sumantur ex Officio S. Mi-
chaëlis, ut suprà.

DIE XI. NOVEMBRIS.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Turonensis Episcopi.

Ubi fit ritu Annual. omnia
ut in Breviario, servato
ritu præscripto pro Officio
Patroni. Quæ defunt, su-
mantur de Communi Pon-
tificum, infrà, excepto ¶.
Alleluia-tico.

AD II. VESP. ante Hymnum:

Alleluia, alleluia. ¶. Si-
tavit anima mea ad Deum
fortem, vivum: quando
véniam & apparébo ante
fáciem Dei? Alleluia.
Ps. 41.

DIE XXVIII.

In Ecclesiis Diœcesis Tolosanæ, (non verò in aliis,) qui habent pro Patrono S. Saturninum, siet Officium de ejus Vigilia hoc ritu.

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invitat. & Hymnus de
Communi unius Mart. Antiph. & Psalmi de Feria. ¶.
& duo priora R.R. de eodem
Communi, secundum Feriam.

Lectione j. & ij. de scrip-
tura occurrit. Lectione iij. cum
suo R.R. ut in Breviario. ¶.
Sacerd. de Com. unius Mart.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Quinque Antiph. Capit.
& Hymnus de Communi
unius Mart. ¶. Antiph. ad
Benedictus. & Oratio ut in
Breviario. Non dicuntur
Preces, nec fiunt Suffragia.

AD HORAS.

Duplex-minus.

In fine Hymnorū, Doxol. Sit laus Patri. ut in Communi unius Mart. Antiph. Capit. & R.R. br. de eodem Communi. Non dicuntur Preces.

DIE XXXIX.

Ubi Festum S. Saturnini
est Annualē, omnia ut in
Breviario, servato ritu An-
niali in R.R. primar. Vesp.
& Officii Noct.

¶ Extrā Diœcēsim Tolos.
Lectiones j. Noct. de Com-
muni unius Mart. infrā. l.

DIE VIII. DECEMBRIS.

Si Festum Conceptionis
B. Mariæ Virg. alicubi ce-
lebretur cum Octava, sumen-
tur Lectiones de diebus
intrā Octavam, & de die
Octava Nativitatis ejusdem
B. Mariæ.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

In Festo
SANCTI STEPHANI,
PROTOMARTYRIS.

Extrā Diœc. Tolosanam,
ubi fit ritu Annuali, Offi-
cium ut in Breviario, &
ut ordinatur pro Festo Pa-
tronii, additis iis quæ seq.

Pridie ad II. Vesp. Na-
talis Domini, fit Comme-

xcij In Fēsto & Oāt. S. Stephani, Protomart.

*moratio Solemnis de S. Stephano, ut notatur in Rubricis generalibus, parte i.
cap. xj. n. 3.*

*AD OFFIC. NOCT. Ps. ut
in Communi unius Mart.*

*AD LAUD. & HORAS, Ps.
de Dominica.*

*AD VESP. Omnia ut in
Breviario.*

*AD COMPLĒTOR. Pss. &
Capitul. de Dominica. Ce-
tera ut in Breviario.*

DIE I. JANUARIUS.

**IN CIRCUMCISIōNE
DOMINI.**

*Non fit Commem. Oātav.
S. Steph. nisi in II. Vesp.
quæ Comm. fit ut in II.
Vesp. Nat. Domini.*

DIE II.

Octava

SANCTI STEPHANI ,
Protomartyris.

*Omnia ut in die, servato
ritu Dupl-ci-majori, & ex-
ceptis quæ sequuntur.*

*In fine omnium Hymnor.
etiam ad Officium Noct.
Laud. & Vesp. loco Doxo-
logiæ, Qui natus es, dicit.*

*Jesu corona Mārtiris,
Quem stans ab alto rēspicis,
Fac nos potenti gratiā,
Illuc sequi quō dux praeit.*

Amen.

*IN I. NOCT. Lection es
de Scriptura occurr. ex hac
die, Incipit liber Jeremīæ,
&c.*

IN II. NOCTURNO.
Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

*Serm. 314. in Nat. S. Steph.
Lection iv.*

SI beatus Stéphanus sub
Simbre lāpidum constitū-
tus futūra præmia non co-
gitasset, quómodò illam
grāndinem pertulisset? Sed
illius præceptum gestabat
in ánimo, cuius præsen-
tiā cernébat in cœlo; &
ad eum flagrantissimo amō-
re suspensus, carnem quan-
tociūs relinqueret, & ad
ipsum cupiebat advolare:
nec mortem jam timébat,
quia Christum, quem ipse
occisum sciébat, viven-
tem vidébat; ac per hoc
festinábat etiam ipse mori
pro illo, ut viveret cum
illo. Quid énīm viderit bea-
tissimus Martyr in illo agó-
ne constitūtus, recolitis
sine dúbio verba ejus, quæ
de Actuum Apostolorum
libro solētis audire. Ecce,
inquit, video cœlos aper-
tos, & Christum stantem
à dextris Dei. Jesum stan-
tem vidébat: idē stabat,
& non cadébat; quia stans
forsū & deorsū certan-
tem désuper spectans, in-
vičtas mīlti suo vires, ne
cáderet, suggerébat.

Lection v.

EIa fratres, sequámur
Stéphanum: si enim
sequimur eum, coronabi-
mur. Máxime autem se-
quendus & imitandus est

nobis in dilectione inimicorum. Nostis enim quia frequenter in inimicorum congregacione circundatus, cum crebris hinc & illinc faxorum fidibus tunderetur, placidus & intrépidus, mitis & lenis inter lapides a quibus occidebatur, intuens illum pro quo occidebatur, non ait, Dómine, iudica óbitum meum; sed, Accipe spíritum meum. Non ait, Dómine Iesu, vínđica servum tuum quem vides isto supplicio mortis addictum; sed, Ne státuas illis hoc peccatum. Persistens ergo beatissimus Martyr in testimónio veritatis, & caritatis ardens spíritu, sicut nostis, pervenit ad gloriissimum finem; & qui vocatus usquè ad finem perseveravit, in fine quod vocabatur adeptus est, sui nóminalis gloriâ Stéphanus perductus est ad corónam.

Lectio vij.

Quando ergo beatus Stéphanus pro Christo primus sanguinem fudit, quasi corona processit de cœlo; ut eam súnerent sequentes in præmio, qui præcedentis virtutem imitarentur in prælio. Impleverunt postmodum terram crebra martyria. Quicumque póstea sanguinem pro Christi confessione fuderunt, impoñerunt corónam illam cápiti suo, & eam secuturis

íntegram servavérunt. Et modò, fratres, de cœlo pendet; quisquis eam concupíerit, ad eam veléciter volábit. Et ut sanctitatem vestram bréviter atque evidenter hortémur, multis non opus est verbis: sequatur Stéphanum, quicumque désiderat corónam.

IN III. NOCTURNO.
Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore; Iesus dicébat: Vobis dico, qui auditis: Diligite inimicos vestros; benefacite his qui odérunt vos. Benedicite maledicentibus vobis, & oráte pro calumniantibus vos. Et réliqua.
Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 317. de Steph. Mart.

Dominus noster inter præcepta magna & salubria, divina & altissima quæ dedit discipulis suis, hoc videtur hominibus grave, quod jussit ut diligant inimicos suos. Grave præceptum, sed grande præmium. Denique cum hoc moneret, videte quid dixerit: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui vos odérunt, & oráte pro persequentibus vos. Audití opus; expecta mercédem, & vide quid addat: Ut sitis, inquit, filii Patris vestri qui in cœlis est, qui solem suum facit oríri super

bonos & malos, & pluit super iustos & injustos. Hoc vidémus, hoc negare non possumus. Numquid dictum est nūbibus, Pluīte super agros cultōrum meōrum? Numquid dictum est soli, Videant te qui me colunt, non te videant qui mihi maledicunt?

Lectio viii.

SCatent fontes, agri pingueſcunt, árbores fructibus onerantur. Habent ista boni, habent & mali; habent grati, habent ingrati. Qui præstat tanta bonis & malis, putamus nihil servat bonis? Hoc dat bonis & malis, quod dedit & lapidatóribus Stéphani: hoc verò servat bonis, quod dedit Stéphano. Sed hómines pigri ad præceptum, ávidi ad præmium, qui non diligunt inimicos suos, sed de illis se vindicáre affectant, nec adtendunt Dóminum, qui si vellet se vindicáre de inimícis suis, non remaneret qui laudáret eum; quando audient locum istum Evangélii, quo Dóminus in cruce dixit, Pater, ignosce illis, quia nésciant, quid faciunt; dicunt sibi: Ipse hoc pótuit, tanquam Fílius Dei, tanquam unicus Patris. Caro enim pendebat, sed Deus intus latébat. Nos autem quid sumus, qui ista faciámus?

Lectio ix.

FEfellit qui iussit? Absit: F non fecellit. Si multum ad te putas imitari Dóminum tuum; adtende Stéphanum conservum tuum. Dóminus Christus, unicus Dei Fílius: numquid hoc Stéphanus? Dóminus Christus, de incorrupta vírgine natus: numquid hoc Stéphanus? Dóminus Christus venit, non in carne peccati, sed in similitudine carnis peccati: numquid hoc Stéphanus? Sic natus est ut tu; indè natus est, undè & tu; ab eo renatus est, à quo & tu; eo prædictio redemptus, quo & tu; tanti valet, quanti vales. Ipsum adtende, conservum adtende.

Non fit hodie Commem. de Virgine Deipara.

AD HORAS, Doxol. ut suprà.

AD PRIM. N. br. Qui fideli usque ad mortem* das corónam vitæ. Apoc. 2.

IN MISSA, Evangelium ex Feria quarta intra Hebdomadam xxij. post Pentecosten.

AD II. VESPERAS.
Ant. B Eáti, qui perse-
8. G. B cutionem patiuntur propter justitiam, quóniam ipfórum est regnum cœlorum. Matth. 5.

Ant. 6. Per multas tribulaciones opórtet nos intrare in regnum Dei. Act. 14.

Ant. 4. d. Nemo moveáatur

in tribulatiōibus istis; ipsi enim scitis quod in hoc pōsiti sumus. 1. Thess. 3.

Ant. 2. Si exprobrāmini in nōmine Christi, bēati éritis; quóniam quod est honōris, gloriæ & virtutis Dei, & qui est ejus Spíritus, super vos requiéscit. 1. Petr. 4.

Ant. 1. D. Beátus vir qui suffert tentatiōnem, quóniam cum probátus fūerit, accípiet corónam vitæ, quam reprocumisit Deus dili- gētib⁹ se. Jacob. 1.

Capitulum (omisso Ȑ. Alleluia) Hymnus, &c. ut in Die. Fit Commemor. S. Basili⁹, & deinde S. Genovefæ.

AD COMPLETOR. Añæ ut in Die. Hymnus, Virgo. ut à Circumcis. ad Septuag.

DIE III. fit Offic. S. de Basilio, cum ix. Lect. & Com. S. Genovefæ.

DIE XXVII. DECEMBRIS.

In Feste

SANCTI JOANNIS,
Apostoli & Evangelistæ.

Pridie *AD VESP.* Antiph. & Psalmi, ut in ij. Vesp. Nat. Domini; & loco Capi- tuli, &c. de S. Stephano, dicuntur sequentia de S. Joanne.

Capitulum. Iſ. 45. *H*ec dicit Dóminus: *H* Dabo tibi thesáuros.

abscónditos, & arcána secretórum; ut scias quia ego Dóminus, qui voco nomen tuum, Deus Israël.

Ȑ. Erudítus es in juve- nitute tua, & * Implétus es quasi flumen sapiéntiæ, & † Dilectus es in pace tua.

Ȑ. Enutrítus verbis fidei, & bonæ doctrínæ quam assecútus es, * Implétus es. Glória Patri. † Dilectus es. Repet. Ȑ. Eruditus es. usq; ad Ȑ. Eccli. 47. 1. Tim. 4.

Hymnus. Sit qui ritè ca- nat. ut in Breviario, ad ij. Vesperas.

Ȑ. Ecce tu, Dómine, veritatem dilexisti: Ȑ. In- certa & occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi. Ps. 50.

Ad Magnificat.
Ant. 7. d. duplicanda. Ho- norabilis factus es in ócu- lis meis, & gloriósus: ego diléxi te, noli timere. Iſ. 43.

Oratio ut ad Laudes.
Fit Commem. de S. Ste- phano, & postea de Nat. Domini.

AD COMPLETOR. Pſſ. & Capit. de Feria: reliqua ut infrà post ij. Vesp.

AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut in Breviario, servato ritu Annuali in Ȑ. & exceptis sequentibus.

Psalmi ut in Communione Apostolorum.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epistola prima
beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Quod vidi mus oculis nostris, quod perspeximus, & manus nostrae contrectavérunt de Verbo vitae; & vita manifestata est, & vidi mus & testamur, & annuntiámus vobis vitam æternam, quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis. Quod vidi mus & audívimus, annuntiámus vobis, ut & vos societatem habeatis nobiscum, & societas nostra sit cum Patre, & cum Filio ejus Jesu Christo.

Lectio ij. Cap. 2.

Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed & si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum. Et ipse est propitiatio pro peccátis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quóniam cognovimus eum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum & mandáta ejus non custódit, mendax est, & in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc caritas Dei perfecta est: & in hoc scimus quóniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manére, debet, sicut ille ambulávit, & ipse ambuláre.

Lectio iii.

CAríssimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus, quod habuistis ab initio. Mandatum vetus est verbum quod audistis. Iterum mandatum novum scribo vobis, quod verum est & in ipso & in vobis: quia tenebræ transfiérunt, & verum lumen iam lucet. Qui dicit se in luce esse, & fratrem suum odit, in tenebris est usque adhuc. Qui dilit fratrem suum, in lumine manet, & scandalum in eo non est. Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est, & in tenebris ámbulat, & nescit quid eat; quia tenebræ obcæcavérunt oculos ejus. Scribo vobis, filioli, quóniam remittuntur vobis peccata propter nomen ejus.

AD LAUD. & HORAS, *Pſ. de Dominica. Doxol. Hor. Uni sit. in Com. Apost.*

IN II. VESPERIS.

Ut in Breviario; sed post Capitulum, additur:

Alleluia, alleluia. ¶ In fide sua probatus est Prophéta, & cognitus est in verbis suis fidélis; quia vidit Deum lucis. Alleluia.

Commemoraciones ut in Breviario.

AD COMPLETORIUM.
Pſ. & Capit. de Dominica.

Ant. 4. E. Sicut erudit filium suum homo, sic

Dóminus

Dóminus Deus tuus erudi-
vit te. Deut. 3.

Hymnus, Mundi salus.
ut in Nat. Dómini.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Scientia, in-
telligentia, & sapientia
ampliores inventæ sunt in
te. Dan. 5.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Modo non impediatur,
sit Offic. ut notatur pro
Dom. intrà Oct. Patroni.

IN III. NOUTURNO.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 21.

In illo tempore; Dixit
Iesus Petro: Séquere
me. Conversus Petrus,
vidit illam discípulum quem
diligébat Iesus, sequentem.
Et reliqua.

Homilia sancti Joannis
Chrysostomi.

Homil. 27. in Joan.

Cum magna Christus Pe-
tro communicasset, or-
bis terrarum curam de-
mandasset, martyrium
prædictisset, & majorem
erga eum dilectionem testa-
tus esset: cum veller Pe-
trus Joannem solum &
collégam, inquit: Hic
autem quid? Numquid
eamdem viam aggrediétur?
Et quemadmodum in coenâ
interrogare non ausus,
Joannem suffécit: ita nunc
vicem reddit, arbitratus
eum velle, sed non audere
de se sciscitari, Tum Chris-

tus: Si eum volo manere
donec veniam, quid ad
te?

Lectio viij.

Nam cùm nimiā id ca-
ritate diceret Petrus,
nec ab eo dividi vellet, os-
tendens Christus, quod
quantavis eum dilectione
prosequeretur, suam asse-
qui non posset; inquit:
Si eum volo manere, quid
ad te? his verbis nos erú-
diens, neque dolendum,
neque curiosius præter di-
vínam voluntatem investi-
gandum. Nam cùm Petrus
temper in hujusmodi inter-
rogationes ferventius pro-
filiret, iterum ejus fervó-
rem retundens, quod non
sit ultérius inquirendum in
hunc modum respondit.

Lectio ix. de Homil. in
Ev. Dominicæ.

DIE III. JANUARII.

Ostava

SANCTI JOANNIS,
Apostoli & Evangelistæ.

Omnia ut in Die, dempto
ritu Solemni, & exceptis
quæ sequuntur. Psalms de
Feria in toto Officio.

Pridie in Diæc. Tolos.
Vesp. de die Oct. S. Steph.
à Capit. de die Octava S.
Joannis, ut supra in Le
Vesp. Festi cum Commem.
St. Stephani.

In aliis Diæcibus, Vesp.
de die Octava S. Joannis.
ut sequitur.

E

IN I. VESPERIS.

Ant. **Q**ui diligat cordis
munditiam, propter
gratiam labiorum suorum,
habebit amicum Regem.*Prov. 22.*

Ant. 2. Immortalitas est
in cognitione sapientiae,
& in amicitia illius delectatio
bona.*Sap. 8.*

Ant. 1. g. Amicos Dei
& prophetas constituit:
diligit Deus eum qui cum
sapientia inhabitat.*Sap. 7.*

Ant. 3. a. Denudabit
absconsa sua illi, & the-
saurizabit super illum sci-
entiam & intellectum justitiae.
Ecli. 4.

Ant. 5. a. Elevabitur
aquila, & in arduis ponet
nidum suum: de longe
oculi ejus prospicient.*Job.*
39.

Capitulum, &c. ut supr.
in j. *Vesp. Festi. Extr. Diac. Tolos. fit Commem.*
S. Basili, & Sanctae Genovefae.

AD COMPLETOR. *Ant.*
de die, *Hymnus Virgo. ut*
in Dominicis à Circumcijs.
ad Septuag.

IN I. NOCT. Lectiones de
Script. ex hac die 3. facta
divisione ad asteriscum []*
secundae.

IN II. NOCTURNO.
Ex libro sancti Augustini
Episcopi de consensu
Evangelistarum.

Lectione iv. L. 1. C. 4.
Tres primi Evangelistae
in his rebus maxime

diversati sunt, quas Christus per humanam carnem corporaliter geslit. Porro autem Joannes ipsam maximum divinitatem Domini, quam Patri est equalis, intendit; eamque praecipue suo Evangelio, quantum inter homines sufficere credidit, commendare curavit. Itaque longe a tribus istis superioribus fertur: ita ut hos videoas quodammodo in terra cum Christo homine conversari; illum autem transcendisse nebulam quanto legitur omnis terra; & pervenisse ad liquidum coelum, unde acie mentis acutissimam atque firmissimam videtur in principio Verbum Deum apud Deum, per quem facta sunt omnia; tanquam qui de pectore ipsius Domini, super quod discumbere in ejus convivio solitus erat, secretum divinitatis ejus uberioris & quodammodo familiarii biberit. Ex Tractatu ejusdem sancti Augustini in Joannem. *Lectio v.* *Tract. 36.*

In quatuor Evangelii, vel priori quatuor libris unius Evangelii, sanctus Joannes Apostolus, non immixtum secundum intelligentiam spiritalem aquilae comparatus, altius multoque sublimius aliis tribus erexit prædicacionem suam: & in ejus erectione etiam corda nostra erigi voluit.

Nam céteri tres Evangelistæ tanquam cum homine Dómino in terrâ ambulabant, de divinitaté ejus pauca dixerunt: istum autem quasi piguérit in terrâ ambulare, sicut ipso exordio sui sermonis intónuit, erexit se non solum super terram & super omnem ábitum aëris & cœli, sed super omnem etiam exercitum Angelorum, omnemque constitutiónem invisibilium potestatum, & pervenit ad eum per quem facta sunt ómnia, dicendo: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.

Lectione vij.

HUIC tantæ sublimitati principii etiam cétera congrua prædicavit, & de Dómini divinitaté, quomodo nullus alius, est locutus. Hoc eruçtábatur quod biberat. Non enim sine causâ de illo in isto ipso Evangelio narratur, quia & in convívio super peccatum Dómini discubebat. De illo ergo peccatore in secréto bibebat; sed quod in secréto biberit, in manifesto eruçtavit, ut perveniat ad omnes gentes non solum incarnatione Fílii Dei, & passio & resurrectio; sed etiam quid erat ante incarnationem, unicus Patri, Verbum Patris, coæternus generanti, æquális ei à quo missus est.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.
IN illo tempore; Accesit ad Jefum mater filiorum Zebedæi, cum filiis suis, adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua. Homilia Sancti Gregorii Papæ.

Homil. 35. in Evang.

Quia duo sunt martyrii genera, unum in occulto opere, aliud in publico, testatur Véritas, quæ Zebedæi filios requirit, dicens: Potestis bibere cálicem quem ego bibiturus sum? cui cum protinus respondérent, possimus; illicò Dóminus respondit, dicens: Cálicem quidem meum bibetis. Quid enim per cálicem, nisi dolorem passionis accipimus? de quo alibi dicit: Pater, si fieri potest, transfeat à me calix iste. Et Zebedæi filii, id est, Jacobus & Joannes, non uterque per martyrium occubuit, & tamen quod uterque cálicem biberet, audivit. Joannes namque nequáquam per martyrium vitam finivit, sed tamen Martyr extitit; quia passionem, quam non suscepit in corpore, servavit in mente. Et nos ergo hoc exemplo, sine ferro esse possumus Mártires, si pa-

E ii

'c

OCTAVA S. JOANNIS, AP. & EV.

tiéntiam veráciter in ánimo
custodímus.

Lección viiij.

In Diæc. Tolos. dividitur
ad asterisc. *.

Serváte ergò, fratres, in mente patientiam, eamque cùm res exigit, exercéte in operatióne.

Nullum vestrūm ad ódium próximi contumeliósa verba commóveant, nulla periturárum rerum damna perturbent. Si enim fixâ mente mansúra damna pertiméscitis, damna rerum transeúntium grávia non putatis: si æternæ retributiónis glóriam confíscitis, & de temporáli injúria non dolétis.* Toleráte ergò adversários vestros, sed ut fratres diligite, quos toleráte. Æterna præmia pro damnis temporálibus quærite. Nec quisquam vestrūm suis se víribus hanc implére posse confidat: sed obtinére précibus, ut ipse hanc qui ímparat, præstet. Et scimus quia petentes libenter audit, quandò hoc pétunt largíri quod jubet.

Extrà Diæc. Tolos. Lección ix. de S. Genovefa.

AD HORAS, Doxolog.

Jesu, Joanni vírgini
Matrem relinquens vírgi-
nem,

Jugis tibi sit glória,
Cum Patre cumque Spíritu.
Amen.

AD PRIMAM, V. br. Qui Ecclésiæ tuæ * Apóstolos & Evangelistas dedisti. Eph. 4.

IN MISSA, Evang. ut in Festo S. Jacobi, Ap. die 25. Julii.

IN II. VESPERIS.
Ant. Dilectus à Dómino i. f. Deo suo, Prophéta Dómini, exaltávit vocem suam in prophetía. Eccl. 48.

Ant. 2. Spíritu magno vidiúltima, & usque in sempitérnum ostendit futura & abscondita. Eccli. 48.

Ant. 8. G. Dóminus erat cum eo; & cognovit universus Israël quòd fidélis Prophéta esset Dómini. 1. Reg. 3.

Ant. 4. A. Doctrinam sapiéntiæ & disciplinæ scripsit; renovávit sapiéntiam de corde suo. Eccl. 50.

Ant. 6. Beátus qui in istis versáтур bonis: qui ponit illa in corde suo, sápiens erit semper. Eccli. 50.

Capitulum (omisso V. Alleluiaítico) Hymnus, &c. ut in die. In Diæc. Tolos. fit Comm. S. Basili (cujus Fest. transfertur in diem seq.) & deinde S. Genovefa.

COMPLETOR. ut heri.

C O M M U N E

F E S T O R U M

B E A T Æ M A R I Æ V I R G I N I S.

¶ Si aliquod Festum B. Mariæ Virginis, quod in Calendario non reperitur, alicubi de consensu D. D. Archiepiscopi vel Episcopi ritu Solemni celebretur, Officium fit ut sequitur.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. **E**xultabimus, &
7. d. **E**lætabimus in te,
O pulcherrima inter mulieres.
Cant. 1.

Ant. 1. D. Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es, oculi tui columbarum.
Cant. 1.

Ant. 6. Favus distillans labia tua, sponsa, mel & lac sub lingua tua.
Cantic. 4.

Ant. 5. a. Odor unguentorum tuorum super omnia arömata, & odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris.
Cant. 4.

Ant. 4. E. Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te.
Cant. 4.

CAPITULUM. *Cant. 6.*

Quae est ista quæ progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut

castrorum ácies ordinata?

R. Quam pulcri sunt gressus tui, filia Príncipis! * Quam pulchra es, & quam decóra, charissima, in delíciis! ¶ Ave, grátia plena, Dóminus tecum. * Quam pulchri. Glória Patri. Resumitur R. Quam pulchri. usque ad ¶. *Cant. 7. Luc. 1.*

H Y M N U S.

Ave, maris stella,
Dei mater alma,
Arque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore;
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus tibi, Christè,
Cujus Virgo parens:
Laus par sit & Patri,
Sit par tibi, Flamen.

Amen.

¶. Concupíscet rex de-
córem tuum, &. Quóniam
ipse est Dóminus Deus tuus.
Psal. 44.

Ad Magnificat.

Ant. 5. C. dupl. Gau-
dens gaudébo in Dómino,
& exultábit áнима mea in
Deo meo: quia induit me
vestiméntis salútis, quasi
sponsam ornátam monili-
bus suis. Is. 61.

Oratio, ut infrà ad
Laudes.

AD COMPLETOR. Psj.
& Capit. de Feria: cetera
ut infrà post II. Vesperas.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitator. Jesum de Ma-
*ríâ natum, * Veníte, ado-*
témus. Matth. 1.

Psal. 94. Veníte. 2.

H Y M N U S.

NObis Deum quæ pár-
turis,
O Virgo, matrum máxi-
ma,
Preces tibi quas fundi-
mus,
Offer benigna Fílio.

Novi simul tu fœderis,
Et orbis arca náufragi,
Columba pacis nuntia,
Et pacis obses mitteris.

Quo vivis, à te susci-
pit

Vitam, Créator ómnium;
Immensus in te cláuditur:
De te fit Æternus, caro.

Tuis tenétur légibus,
Mundi tremens Légifer;
A te puer lac mútuat,
Qui dat cibum quo páse-
ris.

Cœlum ferentem sústi-
nes,
Gressus Tonantis témo-
ras;

Suóque stantem Númine,
Loco situque dímovest.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória;
Cum Patre, cumque Spí-
ritu,
In sempitérna sécula.

Amen.

I N I. NOCTURNO.

Psj. Dómine Dóminus
noster. Fer. II. ad Primam.

Ant. 3. a. Quæ est ista,
quæ ascendit de deserto,
deliciis áfluens, innixa su-
per diléctum suum? Cant.
8.

Psj. Cœli enárrant. cum
sua divis. Fer. III. ad Offic.
Noct.

Ant. 3. a. Dóminus cón-
tulit ei splendórem, ut in
comparábili decore óm-
nium oculis apparéret. Ju-
dith. 10.

Psj. Eruetávit. Sabb. ad
Tert.

Ant. 8. G. Vidérunt eam filiae, & beatissimam prædicavérunt; Reginæ, & laudavérunt eam. *Cant. 6.*

¶. Delectavérunt te filiae regum, ¶. In honore tuo. Ps. 44.

De Canticis Canticorum.

Lectio i. Cap. 4.

Tota pulchra es, amica mea, & mácula non est in te. Veni de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veni, coronáberis; de cápite Amana, de vértice Sanir & Hermon, de cubilibus leónum, de móntibus pardorum. Vulnerásti cor meum, foror mea sponsa, vulnerásti cor meum in uno oculorum tuorum, & in uno crine colli tui.

*¶. Benedícta es tu, filia, à Dómino Deo excélsso, * Præ ómnibus muliéribus super terram. ¶. Invenísti grátiam apud Deum, * Præ. Judith. 13. Luc. 1.*

Lectio ii.

FAvus distillans lábia tua, sponsa, mel & lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclúsus foror mea sponsa, hortus conclusus fons signatus. Emisiones tuæ paradísus malórum punicórum cum pomórum fructibus. Cypri cum nardo. Nardus & crocus, fistula & cinnamónum cum univérsis lignis Líbani, myrrha & aloë cum ómnibus primis

unguéntis. Fons hortórum: púteus aquárum vivéntium, quæ fluunt ímpetu de Líbano.

*¶. Benedícta tu à Deo tuo; * Quóniam in omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. ¶. Benedícta tu in muliéribus, & beáta quæ credidisti; * Quóniam. Judith. 13. Luc. 1.*

Lectio iii. Cap. 6.

Una est colúmba mea, perfécta mea, una est matris suæ, eleæta genitríci suæ. Vidérunt eam filiae, & beatissimam prædicavérunt: reginæ & concubinæ, & laudavérunt eam. Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, eleæta ut sol, terríbilis ut castrorum ácies ordináta? Descéndi in hortum meum, ut vidérem poma convállium, & inspicerem si floruisse vínea, & germinássent poma púnica. Nescivi: ánima mea conturbávit me propter quadrígas Amínadab. Revértere, revértere, Sulamítis: revértere, revértere, ut intueámur te.

*¶. Benedíxit te Dóminus in virtute suâ, quia * Per te ad níhilum redégit inimicos nostros. ¶. Fecit poténtiam in bráchio suo, dispérserit supérbos mente cordis sui: * Per te. Glória Patri. Repetitur*

R. Benedíxit. usquè ad **¶.**
Judith. 13. Luc. 1.

I N I I . N O C T U R N O .

P. Deus noster refúgium. *Sabb. ad Sext.*

A. Cessavérunt fortes, & quievérunt, donec surgeret mater in Israël.
Judith. 5.

P. Magnus Dóminus.
Sabb. ad Sext.

A. Ubi venit plenitudo témporis, misit Deus filium suum factum ex muliere. *Gal. 4.*

P. Benedixisti, Dómine.
Fer. III. ad Laudes.

A. De María natus est Iesus qui vocátur Christus. *Matth. 1.*

¶. Elégit eam Dóminus
R. In habitatióne sibi.

Psal. 131.
Sermo Sancti Bernardi
Abbátis.

Lectio iv.

De Assumpt. B. M. V. n. 8.

Sileat misericordiam tuā, Virgo beáta, si quis est, qui invocatā te in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse. Nos quidem servuli tui céteris in virtutibus congaudémus tibi, sed in hāc pótius nobis ipsis laudámus virginitatem, humilitatem mirámur: sed misericordia misericordis sapit dulcissimam, misericordiam amplectimur carius, recordámur saepius, crèbrius invocámus. Hæc est enim quæ totius mundi reparatióne obtinuit, salutem

omnium impetravit. Constat enim pro universo género humáno fuisse sollicitam, cui dictum est: Nétimeas, María, invenisti gratiā, utique quam querébas. Quis ergo misericordiæ tuæ, o Benedicta, longitudinem, & latitudinem, sublimitatem & profundum queat investigare? Nam longitudo ejus usque in diem novissimum invocantibus eam subvenit univeris. Latitudo ejus replet orbem terrarum, ut tuā quoque misericordiā plena sit omnis terra. Sic & sublimitas ejus civitatis supérnæ invénit restauratióne, & profundum ejus sedentibus in tenebris & in umbrâ mortis obtinuit redemptiōne. Per te enim cœlum repléatum, infernus evacuatus est, instaurat̄ ruinæ cœlestiis Jerúsalem, expectantibus misericordiæ data.

R. Magnificat anima mea Dóminum, & exultavit sp̄itus meus in Deo salutari meo; * Quia respéxit humilitatem ancilla suæ. **¶.** Anima mea exultabit in Dómino, & delectabitur super salutari suo; * Quia. *Luc. 1. Ps. 34.*

Lectio v.

De 12. Prærog.

Quid ad Mariam accédere trépidat humana fragilitas? Nihil austérum in eâ, nihil terribile: tota

suávis est, ómnibus óffe-
rens lac & lanam. Revólve
diligéntius Evangélicæ his-
tóriæ sériem univérsam;
& si quid fortè increpató-
rium, si quid durum, si
quid déniqüe signum vel
tenuis indignatiónis occúr-
rerit in María, de cétero
suspeçtam hábeas, & accé-
dere vereáris. Quod, si (ut
verè sunt) plena magis
ómnia pietatis & gratiæ,
plena mansuetudinis & mi-
sericordiæ, quæ ad eam
pértingent invéneris; age
gratias ei, qui talem tibi
mediatricem benignissimâ
miseratióne provídit, in
qua nihil possit esse suspeç-
tam. Dénique ómnibus
ómnia facta est, sapiénti-
bus & insapiéntibus copio-
síssimâ caritaté debitricem
se fecit. Omnibus miseri-
cordiæ sinum áperit, ut
de plenitúdine ejus accí-
piant universi, captívus
redemptiōnem, ager cura-
tióne, tristis consolatió-
ne, peccátor véniam,
justus gratiā, Angelus
lætitiam, dénique tota Trí-
nitas glóriam; Filii per-
sóna carnis humánæ sub-
stanciam: ut non sit qui se
abscóndat à calore ejus.

R. Beátam me dicent
omnes generatiónes, quia
* Fecit mihi magna qui po-
tens est, & sanctum no-
men ejus. ¶ Venite, an-
dite, & narrábo, omnes
qui timétis Deum, quanta

fecit ánimæ meæ. * Fecit.
Luc. 1, Ps. 64.

Lectio vij.

De aquæ ductu.

TOIS ergò medullis cór-
dium, totis præcor-
diórum afféctibus & votis
ómnibus Maríam veneré-
mur, quia sic est volún-
tas ejus, qui totum nos
habére voluit per Maríam.
Hæc, inquam, volúntas
ejus est; sed pro nobis, in
ómnibus síquidem, & per
ómnia próvidens miseris,
trepidatióne nostram so-
látur, fidem éxcitat, spem
róborat, diffidéntiam ábi-
git, erigit pusillanimitátem.
Ad Patrem verebáris accé-
dere, Jesum tibi dedit me-
diatórem: hunc tibi fra-
trem María dedit. Sed for-
sitan & in ipso majestáte m
vereáre divinam, quod li-
cet factus sit homo, mán-
serit tamen Deus. Advo-
cátum habére vis & ad ip-
sum? Ad Maríam recúrre.
Pura síquidem humánitas
in María, non modo pura
ab omni contaminatione,
sed & pura singularitaté
natúræ. Nec dúbios díxe-
rim, exaudiétur & ipsa
pro reverétiâ suâ: exáu-
det úrique matrem Filius,
& exáudiet Filium Pater.
Filioli, hæc peccátorum
scala, hæc mea máxima
fidúcia est, hæc tota rátio
spei meæ.

R. Laudáte Dóminum
Deum nostrum, qui non

deseruit sperantes in se; *
 Et † In me ancillâ suâ
 adimplévit misericordiam
 suam, quam promisit dô-
 mui Israël. ¶ Suscépit Is-
 raël puerum suum, recor-
 datus misericordiae suæ;
 sicut locutus est ad patres
 nostros; * Et in me. Gló-
 rìa Patri. Repetitur R.
 Laudáte. usque ad ¶ Ju-
 dith. 13. Luc. 1.

IN III. NOCTURNO.

*Ps. Fundamenta. Sabb.
ad Sext.*

Ant. 6. Adamavit eam Rex, hábuitque gratiā & misericordiam coram eo, fecitque eam regnare.
Esth. 2.

Ps. Dóminus regnávit, exultet. Fer. III. ad Laud.

Ant. 7. d. Pósitus est thronus matri Regis, quæ sedidit ad dextram ejus; & dixit ei Rex: Pete mater mea, neque enim fas est ut avértam fáciem tuam.
3. Reg. 2.

*Ps. Cantáte.... quia. Fer.
II. ad Sext.*

Ant. 5. a. Tu eris super domum meam, & ad tui oris impérium cunctus pò- pulus obédit; ecce cons- titui te super univérsam terram.
Gen. 41.

¶ Magna est glória ejus
¶ In salutari tuo, Dó-
mine. *Ps. 20.*

Léctio sancti Evangélii
secundum Lucam.

Lectione viij. Cap. 11.

IN illo tempore; Loquén-
te Jesu ad turbas, ex-
tollens vocem quædam mu-
lier de turbâ dixit illi: Beá-
tus venter qui te portávit.
Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini
Episcopi.

Libr. de S. Virginitate.

Béatior María perci-
piendo fidem Christi,
quæ concipiendo car-
nem Christi. Nam & di-
cēnti cuídam, Beatus
venter qui te portávit,
ipse respóndit: Immò beáti
qui áudiunt verbum Dei
& custodiunt. Dénique frá-
tribus ejus, id est, secun-
dum carnem cognatis, qui
non in eum credidérunt,
quid profuit illa cognatio?

Sic & matérra propinquitas
nihil Maríæ profuissit,
nisi felicius Christum cor-
de quam carne gestáasset.

R. Misericordia Dómini
à progénie in progénies ti-
mémentibus eum. * Depósuit
poténtes de sede, & exal-
távit húmiles. ¶ Deus exal-
távit me, sicut in præsen-
tiárum cérritis, ut salvos
fáceret multos pòpulos.
* Depósuit. *Luc. 1. Ge-
nes. 50.*

Lectione viij.

Psa quoque virginitas
ejus fideò grátior & ac-
céptior, quia non eam
concéptus Christus viro

violaturo quam conser-
varet, ipsa præripuit; sed priusquam conciperetur, jam Deo dicatam de quâ nasceretur elegit. Hoc indicant verba quæ sibi foetum annuntianti Angelo Maria reddidit. Quomodo, inquit, fiet istud, quoniam virum non cognosco? Quod profecto non diceret, nisi Deo virginem se ante vovisset.

R. En oculi vestri vi-
dent universam gloriam
meam: * Venite ad me,
& ego dabo vobis omnia
bona, properate quantocius
venientes. ¶. Euriennes
implavit bonis, & di-
vites dimisit inanes: * Ve-
nите. Gen. 45. Luc. 1.

Lectione ix.

Poterat & jubéri virgo
permanere, in quâ Dei
Filius formam servi con-
gruenti miráculo accíperet: sed exémplo sanctis
futura virginibus, ne pu-
taretur sola virgo esse debuisse, quæ prolem étiam
sine concubitu concípere
meruisset, virginitatem
Deo dicávit, cum adhuc
quid esset conceptura nef-
ciret, ut in terréno mor-
talique corpore cœlestis vi-
tae imitatio voto fieret,
non præcepto; amore eli-
gendi, non necessitate ser-
viendi.

R. Testis mihi est Deus,
quomodo cùpiam omnes
vos in viscéribus Jesu Chris-

ti; * Et hoc oro, ut caritas
vestra magis ac magis
abundet in scientiâ, & in
omni sensu. ¶. Non vobis
solis ego hoc foedus ferio,
& hæc juramenta confir-
mo, sed cunctis præsenti-
bus & abséntibus; * Et hoc
oro. Glória. Repetitur R.
Testis usque ad ¶. Phil.
1. Deut. 29.

Te Deum.

¶. Sacerd. Magnificáte
Dóminum mecum, R. Et
exaltémus nomen ejus in
idipsum. Pj. 33.

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. D Ixit ad eam Rex:
4. d. Quid vis, regina?
quid petis ut detur tibi? &
pro quâ re póstulas? Esth. 5.

Ant. 2. Illa respón-
dit: Si invéni gratiā in
oculis tuis, ô Rex, & si
tibi placet, dona mihi pô-
pulum meum, pro quo ob-
secro. Esth. 7.

Ant. 3. a. Filiī mei sunt;
benedicat Deus pueris if-
tis, & invocétur super eos
nomen meum. Genes. 48.

Ant. 6. Si peccáverint
tibi.

CANTICUM. Judith. 13.

A Perite portas, quoniam
nobiscum est Deus, * qui fecit viriútem
in Israël.

Laudáte Dóminum Deū
nostrum, * qui non desé-
ruit sperantes in se:

Et in me ancillâ suâ
adimplévit misericordiam

suam, * quam promisit dō-
mī Iſraēl :

Et interfecit in manu
meā * hostem populi ſui.

Conſitēmini illi, omnes,
quóniam bonus, * quó-
niam in ſeculum misericór-
dia ejus.

Ant. Si peccáverint tibi,
& conveſti égerint poenitentiam in toto corde ſuo,
dimittas populo tuo quan-
vis peccatóri. *z. Paral.* 6.

Ant. 5. a. Rex dedit Re-
gínae ómnia quæ voluit,
& petivit ab eo. *8. Reg.* 10.

CAPITULUM. *Judith.* 18.

Benedictus Dóminus,
quia hodiè nomen tuum
ita magnificavit, ut non
recédat laus tua de ore hó-
minum, qui mémores ſue-
rint virtutis Dómini in
æternum.

H Y M N U S.

O Quæ polo ſublimior,
Regína cœli díceris,
Nos è ſupernis ſedibus,
María, clemens áſpice.

Christus ſibi quos éligit
Fratres, adopta filios;
Et matris in nos víscera,
Mitesque vultus índue.

Quid à Deo non obtines
Supplex tuum per Fílium,
Quem virgináli víctimam
Offers placentem déxterá:

Confifa tanto pignori,
Ama favére nōxiis,
A te dato quos sanguine
Tuus redémít Fílius.

Fac, Virgo, nostris
cástitas

Intacta regnet córdibus:

Vitæque puræ criminum,
Sit mors beata téminus.

Qui natus es de Vírgine
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spí-
ritu,
In sempiterna fécula.
Amen.

¶. Vultum tuum depre-
cabuntur **R.** Omnes dívites
plebis. *Pſ. 44.*

Ad Benedictus.

Ant. 6. dupl. Tu glória
Jerúſalem, tu lætitia Iſ-
raël, tu honorificéntia
populi nostri. *Judith.* 15.

O R A T I O.

Deus, qui beatissimam
Maríam genitricem
tuam nobis matrem esse
voluisti; in hac, quæſumus,
Solemnitate concéde, ut
tam piæ matris digni filii
ſemper inveniámur, & ejus
potenti patrocínio júgiter
muniámur; Qui vivis &
regnas.

A D H O R A S.

Doxologia.

Qui natus es de Vírgine.

Psalmi de Dominica.

A D P R I M A M

Ant. 4. d. Dixit ad eam
Rex.

In R. br. ¶. Qui natus
es * de Mariá Vírgine.
Matth. 1.

C A N O N.

Ex Concilio Constantinopo-
litano secundo, ecuménico.

Ann. 553. *Coll.* 8. *Can.* 6.

Si quis sanctam glorió-
sam ſemperque vírgi-
nem Maríam, non pròpriè

& verè Dei genitricem contíetur; eò quod ipse, qui ante sécula ex Patre natus est Deus Verbum, in ultimis diébus ex ipsa incarnatus & natus est: talis anathema sit.

AD TERTIAM.

Ant. 2. Illa respóndit.

CAPITULUM. *Deut.* 9.

Dominum suppliciter deprecábar; & orans dixi: Dómine Deus, ne dispérdas populum tuum, & hæreditátem tuam quam redemísti in magnitudine tuâ.

R. br. Quanta audívimus, & cognovimus ea! * Alleluia, alleluia. Quanta. **V.** Patres nostri narráerunt nobis, * Alleluia. Glória. Quanta.

V. Fílli qui nascentur & exúrgent, **R.** Narrábunt fílliis suis. *Ps.* 77.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Fílli mei sunt.

CAPITULUM. *Baruch.* 4.

Anime quióres estote, filii; clamáte ad Dóminum, & erípet vos de manu príncipum inimicorum: ego enim sperávi in æternum salútem vestram; & venit mihi gáudium à Sancto super misericórdia quæ véniet vobis ab æterno salutari nostro.

R. br. O Dómine, ego servus tuus, * Alleluia, alleluia. O Dómine. **V.** Ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ, * Alleluia. Glória. O Dómine. *Ps.* 115.

V. Salvum fac filium ancillæ tuæ; **R.** Fac mecum signum in bonum. *Ps.* 85.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Rex dedit.

CAPITULUM. *Isaï.* 66.

Hec dicit Dóminus: Ecce ego declinabo super eam quasi flúvium pacis, & quasi torréntem inundántem glóriam géntium quam fugétis: ad tibera portabímini, ... quómodo si cui mater blandiátur.

R. br. Flúminis ímpetus lætificat civitatem Dei, * Alleluia, alleluia. Flúminis. **V.** Sanctificávit tabernáculum suum altissimus, * Alleluia. Glória. Flúminis. *Ps.* 45.

V. Astigit Regína à dextris tuis, Deus, in vestitu deaurato, **R.** Circúndata varietate. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. **D**ominare nostrí 1. **D**tu, & filius tuus, quia liberásti nos de máibus inimicorum. *Jud.* 8.

Ant. 5. C. Consúrge sicut in diébus antiquis: nunc quid non tu percusísti superbum, vulnerásti dracónem? *Ij.* 51.

Ant. 3. E. Cur moriémur te vidente? Nos & terra nostra tui érimus: salus nostra in manu tua est. *Gen.* 47.

Ant. 2. Peccávimus Dómino: ne cesse pro no-

ex

Commune Festorum B. M. V.

bis clamáre ad Dóminum
Deum nostrum , ut salvet
nos. *1. Reg. 7.*

Ant. 4. E. Ne rétrahas
manus tuas ab auxílio fer-
vórum tuórum ; citò libe-
ra nos , ferque præsidium.
Jos. 10.

CAPITULUM. *1. Reg. 12.*

Absit à me , ut cessem
oráre pro vobis , &
docébo vos viam bonam &
rectam. Igitur timéte Dó-
minum , & servíte ei in
veritáte , & ex toto corde
vestro

Allelúia , allelúia. *V.*
Majórem non hábeo grá-
tiām , quam ut áudiam fi-
lios meos in veritáte am-
buláre. Allelúia. *3. Joan.*

*Hymnus , Ave , maris
stella. ut in I. Vesp.*

V. Diffusa est gratiā in
lábiis tuis : *R.* Propterea

benedíxit te Deus in æter-
num. *Ps. 44.*

Ad Magnificat.

Ant. 7. G. duplicit. Ma-
ledícti erunt qui contémper-
ferint te : tu autem læta-
beris in filiis tuis , quó-
niā omnes benedicentur ,
& congregabuntur ad Dó-
minum. Beáti omnes qui
diligunt te. *Tob. 13.*

*Oratio , ut suprà ad
Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. c. Ora pro no-
bis , & Dóminus sit tecum
in ultiónem inimicórum
nostrórum. *Judith. 8.*

*Hymnus , Virgíneis titu-
lis. in Off. B. M. in Sabb.*

Ad Nunc dimittis.

*Ant. 2. Invoca Dómi-
num , & loquere Regi
pro nobis , & libera nos
de morte. *Esth. 15.**

COMMUNE PATRONORUM.

DIE FESTO

PRO APOSTOLO.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Cœli enárrant, *integer*, *Fer.* *iii.* *ad Off.* *Noct.*
Pf. Deus, auribus nostris, *integer*, *Fer.* *vij.* *ad Primam.* *Pf.* Eructávit. *Sabbato ad Tert.*

De Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectione j. Cap. 4.

Sic nos existimer homo ut ministros Christi, & dispensatōres mysteriorum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatōres, ut fidēlis quis inveniátur. Mihi autem pro mímino est ut à vobis júdicer, aut ab humāno die: sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum; sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolite ante tempus judicare, quoadusque véniat Dóminus, qui & illuminábit abscondita tenebrarum, & manifestábit consilia cōrdium; & tunc laus erit unicuique à Deo.

Lectione ij.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me & Appollo, propter vos; ut in nobis discáatis, ne suprà quām scriptum est, unus adversus álerum inslétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobis- cum regnémus! Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos; quia spectaculum facti sumus mundo, & Angelis, & homínibus.

Lectione iii.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam & esurímus, & siti- mus, & nudi sumus, &

cólaphis cædimur, & instábiles sumus, & laborámus operantes mánibus nostris. Maledicimur, & benedíci-
mus : persecutióne pátimur, & sustinémus : blasphemámur, & obsecrá-
mus : tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, ómnium peripréma usque adhuc. Non ut confundam
vos, hæc scribo ; sed ut filios meos caríssimos mó-
neos. Nam si decem míllia pædagogórum habeáti in Christo, sed non multos patres : nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos gennui.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Omnes gentes. *Fer.* ij. ad Sextam. *Ps.* Exáudi Deus, oratióne. *Sabb.* ad Off. Noct. *Ps.* Confité-
bimur. *ibidem.*

IN III. NOCTURNO.

Ps. Fundamenta. *Sab-*
bato ad *Sextam.* *Ps.* Can-
tate Dómino.... cantáte. *Fer.* ij. ad Tert. *Ps.* Dó-
minus regnávit, iraſcan-
tur. *Fer.* ij. ad *Sext.*

A D L A U D E S.
C A N T I C U M. *Ij. 52.*

Q uam pulchri super
montes pedes annun-
tiantis & prædicantis pa-
cem, * annuntiantis bo-
num !

Prædicantis salútem, *
dicentis Sion : Regnábit
Deus tuus.

Vox speculatórum tuó-
rum : * levavérunt vocem,
simul laudábunt :

Quia óculo ad óculum
vidébunt, * cùm conver-
terit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte simul,
deserta Jerúsalem ; * quia
consolátus est Dóminus pó-
pulum suum, redémit Je-
rúsalem.

Parávit Dóminus brá-
chium sanctum suum, * in
óculis ómnium géntium :

Et vidébunt omnes fines
terræ, * salutare Dei nos-
tri.

AD VESP. *Psalmi.* Di-
xit. è Dom. Laudáte púeri.
ibid. Crédidi. è *Vesp.* Fer.
v. In convertendo. è *Vesp.*
Fer. ij. Dómine, probasti
me. integer, è *Vesp.* Fer. vj.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii se-
cundùm Lucam.

Lectio viij. Cap. 6.

IN illo témporte ; Exiit
Iesus in montem oráre,

& erat pernoctans in ora-
tióne Dei : & cùm dies
factus esset, vocávit dis-
cípulos suos, & elégit duó-
decim ex ipsis, quos &
Apóstolos nominávit. Et
réliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Psal. 65.

DIxit Apóstolus : Vi-
dete vocatiōnem ve-
tram, fratres ; quia non
multi sapientes secundūm
carnēm, non multi poten-
tes, non multi nóbiles :
sed stulta mundi élégit
Deus, ut confundat sa-
pientes ; & infirma mundi
élégit Deus, ut confundat
fórtia ; & ignobília mundi
élégit Deus, & ea quæ non
sunt, tanquam quæ sunt,
ut ea quæ sunt evacuentur.
Quid voluit dicere ? quid
voluit osténdere ? Descen-
dit Dóminus noster Jesuſ
Christus reparare genus hu-
mánū, & dare grátiā
suā omnibus intelligénti-
bus ; quia grátiā illiſ est,
non mérita illórum : & ne
quælibet persóna gloriaré-
tur, in carne infirmos élé-
git. Unde non est electus
etiam ille Nathánael. Quid
enim tibi vidétur, ut pu-
blicánū in telónio seden-
tem elígeret Matthæum,
& non elígeret Nathánael,
cui perhsbuit testimoniū
ipſe Dóminus, dicens :

Ecce verè Israelita, in quo
dolus non est ! Intelligitur
ergo iste Nathánael doctus
fuisse in lege. Non quia
doctos non erat electurus ;
sed si ipſos primos elegiſ-
ſet, doctrinæ suæ mérito
se electos putárent, ita il-
lórum scientia laudaré tur,
& laus Christi grátiæ mi-
nueré tur.

Lectio viii.

Elegit Dóminus póstea
& oratōres ; sed illi
superbírent, si non priūs
elígeret píscatóres. Elégit
dívites ; sed dícerent mé-
rito divitiárum suárum se
electos esse, nisi primò ele-
gisset páuperes. Elégit &
Imperatōres póstea ; sed
mélius est ut Romam cùm
venerit Imperatōr, depósito
diadémate, ploret ad me-
móriam Píscatóris, quām
ut Píscátor ploret ad me-
móriam Imperatōris. In-
firma enim mundi élégit
Deus, ut confundat fórtia ;
& ignobília mundi élégit,
& ea quæ non sunt, tanquam
quæ sunt, ut ea
quæ sunt evacuentur.

*Lectio ix. de Homilia in
Evangelium Dominicæ.*

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangeliū se-
cundūm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore ; Exiit
Jesuſ in montem orare,

& erat pernoctans in ora-
tiōne Dei : & cùm dies
factus esset, vocávit dis-
cípulos suos, & élégit duó-
decim ex ipſis, quos &
Apóstolos nominávit. Et
réliqua.

Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.

Comm. in Matth. Cap. 10.
L. 1.

BEnignus & clemens
Dóminus ac magister
non invidet servis atque
discípulis virtutes suas. Et
sicut ipse curáverat omnem
languórem & infirmitátem,
Apóstolis quoque suis trí-
buit potestátem, ut curá-
rent omnem languórem &
omnem infirmitátem in
plebe. Sed multa distántia
est inter habére, & tri-
búere; donare, & accí-
pere. Iste quodcumque agit,
potestáte Dómini agit: illi
si quid fáciunt, imbecilli-
tatem suam, & virtútem
Dómini confitentur, di-
centes: In nómine Jesu
surge & ámbula.

Lectio viii.

DUodecim autem Apos-
tolorum nómina sunt
hæc. Ordinem Apostoló-
rum & méritum uniuscu-
jusque illius fuit distribué-
re, qui cordis arcána rimá-
tur. Primus scribitur Si-
mon cognomento Petrus,
ad distinctionem altérius
Simónis qui appellátur Ca-
nanæus de vico Cana Ga-
lilææ, ubi aquam Dómi-
nus vertit in vinum. Jacó-
bum quoque appellat Ze-
bedæi; quia & álius séqui-
tur Jacobus Alphæi. Et
Apostolorum pária júga-
que consóciat. Jungit Pe-
trum & Andréam fratres,

non tám carne quám sp̄
ritu; Jacóbum & Joan-
nem, qui patrem córporis
relinquentes verum patrem
secuti sunt; Philippum &
Bartholomæum, Thomam
quoque & Matthæum pu-
blicánum. Céteri Evange-
listæ in conjunctiōne nō-
minum primum ponunt
Matthæum, & póste à Tho-
mam; nec publicáni no-
men adscríbunt, ne anti-
quæ conversatiōnis recor-
dantes fuggilláre Evange-
listam viderentur. Ipse verò
& post Thomam se ponit,
& publicánum appellat;
ut ubi abundávit iniquitas,
superabundet & grátiā.

Lectio ix.

HOs duodecim misit Je-
sus, præcipiens eis:
In viam géntium ne abié-
ritis, & in civitátes Sama-
ritanórum non intravéritis;
sed pótius ite ad oves quæ
periérunt domus Israël.
Non est contrárius locus
iste ei præcepto quod pó-
te à dicitur: Euntes, do-
céte omnes gentes, baptizan-
tes eos in nómine Pa-
tris, & Filii, & Spíritus
sancti; quia hoc ante resur-
rectiōinem, illud post re-
surrectiōinem præceptum
est. Et oportébat primūm
adventum Christi nuntiare
Judaïs, ne justam habérent
excusatíonem, dicentes,
ídeò se Dóminum rejecisse,
quia ad gentes & Samarítá-
nos miserit. Juxta tropo-

lögiam verò præcipitur nobis , qui Christi censēmur nōmine , ne in via géntium & hæreticorum ambulé-

mus errore ; ut quorum religio separata est , separatur & vita.

D I E F E S T O

PRO UNO M A R T Y R E .

IN I. NOCTURNO.

Pf. Dómine , quid multiplicati sunt. è *I. Noct.*
Dom. *Pf.* Usquequò , Dómine. *Fer.* *iij. ad Complet.*
Pf. Exaudi , Dómine. integer. è *Laud. Sabbati.*

De Epistola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Coríntios.

Lectio j. Cap. 4.
Deus qui dixit de ténebris lucem splendescere , ipse illúxit in córdibus nostris , ad illuminatiómem scíentiae claritatis Dei , in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fíctilibus ; ut sublímitas sit virtutis Dei , & non ex nobis. In ómnibus tribulatiómem pátimur , sed non angustiámur : aporiámur , sed non destitúimur : persecutiómem pátimur , sed non derelinqui- mur : dejícimur , sed non perimus ; semper mortificatiómem Jesu in córpo nostro circumferentes , ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris.

Lectio ij.

SEmper enim nos qui vivimus , in mortem trádimur propter Jesum ; ut & vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. Ergò mors in nobis operátur , vita autem in vobis. Habentes autem eundem spíritum fidei , sicut scriptum est : Crédidi , propter quod locútus sum ; & nos crédimus propter quod & lóquimur : scientes quóniam qui suscitávit Jesum , & nos cum Jesu suscitábit , & constituet vobiscum. Omnia enim propter vos ; ut gáta abundans , per multos in gratiárum aëtióne abundet in gloriá Dei. Propter quod non deficimus : sed licet is qui foris est , noster homo corrumpátur ; tamen is qui intus est , renováatur de die in diem.

Lectio iii.

TId enim quod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiómem nostræ , supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus

operatur in nobis ; non contemplantibus nobis quae videntur, sed quae non videntur. Quae enim videntur, temporalia sunt ; quae autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod adificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemiscimus, habitationem nostram quæ de cœlo est superindui cupientes ; si tamen vestiti, non nudii inveniamur. Nam & qui lumen in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati, eo quod nolumus expoliari, sed supervestiri ; ut absorbeatur quod mortale est, à vita.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dómine, in virtute tua. Fer. iv. ad Sextam. Ps. Miserere mei quoniam. Fer. vj. ad Complet. Ps. Nonne Deo subiecta. Sabb. ad Off. Noct.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 311. in nat. S. Cypriani Mart.

Lectione iv.

IStum nobis festum diem pâlio beatissimi Martyris fecit, cuius nos victoriae celebritas in istum locum devotissimos congregavit. Sed celebratio solemnitatis Martyrum imitatio debet esse virtutum. Fâcile

est honorem Martyris celebrare ; magnum est fidem atque patientiam Martyris imitari. Hoc sic agamus, ut illud optemus : hoc sic celebrēmus, ut illud potius diligamus. Quid laudamus in fide Martyris ? Quia usque ad mortem pro veritate certavit, & ideo vicit. Blandientem mundum contempsit, faciens non cessit ; ideo vîctor ad Deum accessit.

Lectione v.

ABandit in isto seculo errores & terrores ; beatissimus Martyr errores patientia, terrores patientia superavit. Magnum est quod fecit : secutus Agnum, leonem vicit. Quando persecutor favebat, leo fremebat ; sed quia Agnus sum attendebatur, leo deorsum calcabatur. Cogitate, fratres, quale fuit mitti homines per orbem terrarum prædicare hominem mortuum resurrexisse, in cœlum ascendisse, & pro ista prædicacione perpeti omnia quæ insaniens mundus inficeret, damna, exilia, vincula, tormenta, flamas, bestias, cruces, mortes.

Lectione vij.

Alius moriebatur, ut alius honoraretur ; alius occidebatur, ut alius coleretur. Numquid hoc facerent, nisi flagrantia caritatis de conscientia veri-

tatis? Prædicavérunt mór-
tuum quem sciébant vi-
vum. Sciébant pro qua vita
contémnerent vitam: scié-
bant pro qua felicitáte fer-
rent transitóriam infelici-
tatem, pro quibus præmiis
ista damna contémnerent.
Fides eórum cum toto
mundo non appenderétur.
Audíerant: Quid prodest
hómini, si totum mundum
lucrétur, ánime autem
suæ detrimentum patiátur?

IN III. nocturno.

*Pf. Exaudi, Deus, oratió-
nem. Sabb. ad Off. Noct.*
Pf. Deus, in adjutórium.
*Fer. iij. ad Nonam. Pf. In-
clína, Dómine. integer.*
Sabb. ad Complet.
Lectio sancti Evangélii se-
cundūm Marthaeum.

Lectio viij. Cap. 10.

IN illo tempore; Dixit
Iesus discípulis suis:
Non est discípulus super
magistrum, nec servus su-
per dómīnum suum. Et
réliqua.

*Homilia sancti Cypriáni
Episcopi & Mártyris.*
*Epist. 56. quæ est de exhort.
ad martyrium ad Thibaritanos.*

GAudere nos in persecu-
tióibus vóluit Dómi-
nis; quia tunc dantur cor-
ónæ fidei, tunc probantur
mílitæ Dei, tunc Marty-
ribus patent cœli. Neque
enim sic nomen mílitæ
dédimus, ut pacem tantum
modò cogitare, & recu-

sare míltiam debeámus,
quando in ipsa míltia pri-
mus ambuláverit Dóminus,
humilitatis & tolerantiæ &
passiōnis magister; ut quod
fieri dōcuit, prior fáceret;
& quod pati hortátur,
prior pro nobis ipse pate-
réatur. Sit ante óculos, fra-
tres dilectissimi, quod qui
omne iudícium à Patre fol-
lus accépit, & qui ventú-
rus est & judicatúrus, jam
iudíci sui & cognitiónis
futúræ senténtiam protúle-
rit, prænuntians & con-
testans confessúrum se co-
ram Patre suo consitentes,
& negatiúrum negantes.

Longe post præd. Lectio viij.

NEQUE áliquis persecu-
tiónis metu sic terreá-
tur, ut non evangélicis
exhortatióibus & præcep-
tis, ac móritis cœlestibus,
ad ómnia inveniátur armá-
tus. Irásctitur adversarius &
minátur, sed est qui possit
de ejus mánibus liberare.
Ille metuendus est, cujus
íram nemo potest evádere,
ipso præmonente & dicen-
te: Ne timueritis eos qui
occídunt corpus, ánima
autem non possunt occíde-
re; magis autem metuít
eum qui potest & corpus &
ánimam occídere in gehen-
nam. Et iterum: Qui amat
ánimam suam, perdet illam;
& qui odit ánimag
suam in isto século, in
vitam æternam conservábit
illam. Ecce agon sublimis

& magnus , & corónæ
cœlestis præmio gloriósus.
Præliaentes nos spectat
Deus , spectant Angeli ejus,
spectat & Christus. Quanta
est gloriæ dignitas , quanta
felicitas , præsente Deo
cóngredi , & Christo judice
coronari !

Lección ix.

Armémur víribus totis ,
& parémur ad agónem
mente incorrúptâ , fide in-
tegrâ , virtute devótâ . Ar-
mat nos Apóstolus , di-
cens : Induítate arma Dei ,
ut poscítis resistere in die
nequíssimo . Induámus lorí-
cam justitiæ , ut contra
inimici jácula munísum sit
pectus & tutum . Calceáti
sint evangélico magistério ,
& armáti pedes , ut cùm
serpens calcári à nobis cœ-
perit , mordére & supplan-
tare non possit . Portémus
scutum fidei , quo prote-
gente , quidquid jaculátur
inimicus poslit extingui .
Accipiámus ad tegumentum
cápitis gáleam salutárem ,
ut muniantur aures , ne
áudiant edicta ferália . Mu-
niantur óculi , ne vídeant
detestanda simulácrá : mu-
niáatur frons , ut signum
Dei incólume servétur :
muñiáatur os , ut Dóminum
suum Christum viétrix lin-

gua fateátur . Armémus &
dexteram gládio spíritali ,
ut sacrificia funesta fôrti-
ter résputat , & Eucharístia
memor , quæ Dómini cor-
pus accépit , ipsum com-
pletátur , póstea à Dó-
mino sumptúra præmium
cœlestium coronárum .

AD LAUDES.

CANTICUM. *Ecclesi. 51.*

Confitébor tibi , Dó-
mine rex , * & collau-
dabo te Deum salvatórem
meum .

Confitébor nómini tuo : *
quóniam adjútor & protec-
tor factus es mihi ;

Et liberasti corpus meum
à perditione , à láqueo lin-
guæ iniquæ , & à lábiis ope-
rántium mendácium , * &
in conspectu astántium fac-
tus es mihi adjútor ;

Et liberasti me secundum
multitudinem misericór-
diæ nóminis tui * à rugién-
tibus præparatis ad escam ,

De mánibus quæréntium
ánimam meam , * & de
portis tribulatiónum quæ
circumdedérunt me .

AD VESPERAS. *Psalmi ,*
Dixit. è Dom. Beátus vir.
ibid. Crédidi. è Vesp. Fer.
v. Ad Dóminum. è Vesp.
Fer. iij. Levávi. è Vesp.
Fer. ij.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

*Lectione viij. Cap. 10.***I**N illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

*Serm. 65. de verb. Ev.**Matth. 10.*

Admonent nos elóquia divina quae lecta sunt, timendo non timere, & non timendo timere. Mártyres sancti propter quorum solemnitatem hoc ex Evangélio recitatum est, timendo non timuerunt, quia Deum timendo hómines contempsérunt. Quid enim est unde alterum téreat homo hóminem? Dicat ergo fortissimus Martyr, stans homo ante hóminem: Non tímeo, quia tímeo. Tu quod mináris, si Deus nolit, non facis: quod autem ille mináatur, ut fáciat à nullo impedíatur. Deinde tu quod mináris, et si permítteris, quid facis? Usque ad carnem sèvis; áнима tuta est, non occides quod non vides; visibilis visibilem terres: habémus ambo invisibilem Creatórem, quem

simul timere debeámus; qui hóminem ipsum ex visibili & invisibili creávit: visibilem de terra fecit, invisibilem flatu suo animávit.

Lectione viiij.

Substántia ergo invisibilis, hoc est, áima quæ jacentem terram erexit de terra, non timet, cùm pércutis terram. Potes ferre habitaculum; numquid habitatorem? Fugit percusso vínculo colligátus, & erit in occulto coronátus. Quid ergo mináris, qui ánimæ nihil fáccere potes? Per méritum ejus cui fáccere nihil potes, resurget cui fáccere aliquid potes. Per méritum enim ánimæ resurget & caro; & habitatori reddétur, jam non ruitura, sed mansura. Ecce, verba Mártyris dico: Nec propter ipsam carnem meam timeo comminantem: caro mea súbjacet potestati; sed etiam capilli cápitum numerati sunt Creatóri. Quid tímeo ne carnem perdam, qui nec capillum perdo? quómodo non attendit carnem meam, cui sic nota sunt vília mea? Ipsum corpus quod pércurti & occidi potest, ad tempus cinis erit, in æternum immortale erit. Sed cui hoc? Cui reddétur

corpus ad vitam æternam
étiam occisum , peremp-
tum , dislippatum ? Cui red-
détur ? Ei qui non tímuit
pónere ánimam suam , cùm

non timet ne occidatur
caro sua.

*Lectio ix. de Homilia in
Evangelium Dominicæ.*

D I E O C T A V A .

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii se-
cundūm Matthæum.

Lectio viij. Cap. 16.

IN illo tempore ; Dixit
Iesus discípulis suis :
Si quis vult post me venire ,
ábneget semetipsum , &
tollat crucem suam , & se-
quátur me. Qui enim vo-
luerit ánimam suam sal-
vam facere , perdet eam.
Et réliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Serm. 131. in Nat. Marty-
rum.*

Illâ Evangelicâ tubâ ,
quando ait Dóminus ,
Qui amat ánimam suam ,
perdet illam ; & qui perdí-
derit illam propter me , in-
véniet eam , accensi sunt
Mártires , & vicérunt ;
quia non de se , sed de Dó-
mino præsumpsérunt. Duó-
bus modis intelligi potest
quod dictum est , Qui amat
ánimam suam , perdet il-
lam. Si amas illa n , per-
dis eam. Et álio modo :
Noli amare , ne perdas.
Prior modus istum habet
sensum : Si amas , perde
illam. Hic fémina illam ,
& in cœlo metes illam.

Agrícola si non triticum
pérdidit in sémine , non
amat in messe. Alius mo-
dus sic habet : Noli amare
illam , ne perdas illam. Vi-
dentur sibi amare áimas
suas , qui timent mori.
Áimas suas Mártires si sic
amassent , procul dúbio per-
didissent. Quid enim pro-
dederet tenére ánimam in
hac vita , & pérdere in fu-
tura ?

Lectio viij.

Sed quia Christum non
negavérunt , transié-
runt de hoc mundo ad Pa-
trem. Quæsiérunt Chri-
tum , confitendo tenué-
runt ; moriendo magno lu-
cro perdidérunt áimas
suas fœnum perdentes , co-
rónam promerentes , & vi-
tam sine fine tenentes. Fit
dénique , imò factum est
in eis quod Dóminus sub-
sequenter adjunxit : Et qui
perdiderit ánimam suam
propter me , invéniet eam.
Qui perdiderit , inquit ,
propter me ; tota causa
ibi est. Qui perdiderit , non
quomodocumque , non quâ-
libet causâ , sed propter
me. Illi enim in prophetia
jam dixerunt Mártires :
Propter

Propter te mortificámur totá die. Proptéreà Mártyrem non facit pœna, sed caufa.

Lectio ix.

Quando Dóminus passus est, tres cruces causa discrévit. Inter duos latrónes crucifixus erat. Si pœna interrogarétur, símilis erat Christus latrónibus. Sed si intérrogat quis crucem: Quare crucifixus est Chrif-tus? respondet nobis: Propter vos. Dicant ergò illi & Mártyres: Et nos mórtui sumus propter te. Ipse propter nos, nos autem propter illum: sed

ipse propter nos, ut con-ferret nobis benefíciū; nos autem propter illum, non ad impertiendum illi benefíciū. Proinde nobis in utróque confultum est. Et quod manat ex illo, venit ad nos; & quod fit propter illum, redit ad nos. Ipse est enim de quo dicit áнима quæ lætatur in Dómino: Dixi Dómino, Deus meus es tu; quóniam bo-nórum meórum non eges. Quid est enim, bonórum meórum, nisi à te datórum? Et quómodò eget aliquo bono, à quo datur omne bonum?

D I E F E S T O

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Verba mea. Fer. iv. ad Laudes. Pf. Beáti quo-rum remissæ sunt. Fer. iii. ad Complet. Pf. Exultáte, justi. integer. Fer. v. ad Laudes.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

F Ratres; Débitores su-mus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixeritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu

Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepistis spíritum servitútis iterum in timore; sed accepistis spíritum adoptiónis filiorum, in quo clamámus: Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium redid spíritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, & hærèdes: hærèdes quidem Dei, cohærèdes autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condignæ passiōnes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelá-

bitur in nobis. Nam exspectatio creaturæ revelationem filiorum Dei expectat.

Lectio ij.

SCimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propósitum vocati sunt sancti. Nam quos præscivit, & prædestinávit conformes fieri imáginis Fílli sui, ut sit ipse primogénitus in multis fratribus. Quos autem prædestinávit, hos & vocávit: & quos vocávit, hos & justificávit; quos autem justificávit, illos & glorificávit. Quid ergo dicimus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam proprio Fílio suo non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodò non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat, quis est qui condemnet? Christus Je-sus, qui mórtuus est, imò qui & resurréxit, qui est ad dexteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis.

Lectio iij.

Quis ergo nos separabit à caritaté Christi? Tribulatio, an angústia, an famæ, an nuditas, an periculum, an persecutio, an gladius? Sicut scriptum est: Quia præpter te mortificámur tota die, aestimati sumus sicut oves oc-

cisiónis. Sed in his ómnibus superámus propter eum qui diléxis nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque ángeli, neque principátus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque alitudo, neque profundum, neque creatura alia póterit nos separare a caritaté Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Benedicam. integer.
Fer. v. ad Sextam. Ps.
Deus noster refugium.
Sabb. ad Sextam. Ps. Exaudi, Deus, deprecationem.
Fer. vij. ad Off. Noct.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 335. in Nat. Mart.

Lectio iv.

QUONIAM dies sanctorum Mártyrum est, unde pótius aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audivimus paulò antè beatum Paulum Apóstolum prædicantem: Quis nos separabit à caritaté Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulatio, an angustia, an persecutio, an famæ, an nuditas, an periculum, an gladius? sicut scriptum est: Propter te morte afficiimur tota die, deputati sumus ut oves occisionis; sed in his ómnibus super-

mus per eum qui diléxit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia tolerare, & de se nihil præsumere: illum diligere qui glorificá- tur in suis; ut qui gloriá- tur, in Dómino gloriétur.

Lectio v.

Novérant & illud quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi. Si justi in Dómino lætantur, injusti non novérunt lætári nisi in século. Sed ipsa est prima ácies debellanda. Primò vincendæ sunt delectationes, & póstea dolóres. Quómodò potest superáre mundum fævientem, qui non potest superáre blandientem? Blandítur hic mundus pollicendo ho- nores, divitias, voluptátes: minátur hic mundus intentando dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicétur, quómodò superáre potest quod minátur?

Lectio vij.

Habent delectationem suam divitiae, quis néficiat? Sed plus habet delectationis justitia. Delectare divitiis cum justitia. Ubi autem talis artículus tentatiōnis inciderit, ut duo hæc véniant in tentatiōnem, divitiae & justitia; & non possis habére utrumque: sed si misericordia manum ad divitias, necesse est ut amittas justitiam; si miser-

ris manum ad justitiam, pereant divitiae. Modò élige, modò pugna; modò videámus, si non sine causa cantasti: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; modò videámus si non sine causa audisti: Quis nos separabit à caritaté Christi? Et quidem prætermisit ómnia quibus blandítur mun- dus, & te voluit com- memorare cui blandítur mun- dus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: illa útique certámina, ubi vicérunt persecutiōnem, famem, sitim, egestátem, ignominiā; ad extrémum, timorem mortis, & hostem fævissimum.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Jubiláte Deo. è III. Noct. Dom. Deus venérunt gentes. Fer. iii. ad Complet.
Ps. Dóminus regnávit, exultet. Fer. iiij. ad Laudes.
Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo tempore; Des- cendens Iesus de monte, stetit in loco campestri; & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Jerúsa- lem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et reliqua. Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. i. Off. Cap. 15. & 16.

Non potest quis præ-

legítimè certáverit: nec est gloriósa victória, nisi ubi fuerint laboriósā certámina. Nonne iustus est, qui antē quærat præmium, quām certámen fuerit absolutum? Ideoque Dóminus in Evangélio ait: Beáti qui persecutióne patiuntur propter justitiam, quóniam ipsorum est regnum cœlorum: beáti estis, cùm vobis maledicent hómines, & persequentur, & dicent omne malum adversum vos propter justitiam; gaudéte & exultáte, quóniam merces vestra copiosa est in cœlo. Futúram, non præsentem, in cœlo, non in terra, mercédem promíssit esse reddendam. Quid álibi poscis quod álibi debétur? Quid præpróperè corónam exigis, ántequām vincas? Quid detérgere púlverem, quid requiéscere cupis? Quid epulári gestis, ántequām stádium solvátur? Adhuc pópulus specat, adhuc athlétæ in scámmate sunt; & tu jam ótium petis?

Lectione viii.

Sed forte dicas: Cur impii lætántur? cur luxuriántur? cur étiam ipsi non mecum labórant? Quóniam qui non subscrípserint ad corónam, non tenentur ad labórem certáminis: qui in stádium non descénderint, non se perfundunt óleo, non oblíniunt

púlvere. Quos manet glória, expectat injúria. Unguentati spectare solent, non decertare, non solem, æstus, púlverem, imbresque pérpeti. Dicant ergo & ipsi athlétæ: Venite, nobiscum laboráte. Sed respondébunt spectatores: Nos hic interim de vobis judicámus; vos autem sine nobis corónæ, si vicéritis, glóriam vindicábitis.

Lectione ix.

Isti ígitur qui in deliciis, qui in luxúria, rapinis, quaestibus, honóribus stúdia posuérunt sua, spectatores magis sunt quām præliatóres. Habent lucrum labóris, fructum virtutis non habent. Fovent ótium, astutiâ & improbitaté ággerant divitiárum acervos; sed exolvent, feram licet, nequitiæ suæ pœnam. Perfectórum est coróna. Expecta ut véniat quod perfectum est, quando non per spéciem in ænigmate, sed fácie ad fáciem formam ipsam redopertæ veritatis possis agnoscere.

AD LAUDES.

CANTICUM. Sap. 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt,* & non tanget illos tormentum mortis.

Visi sunt oculis insipientium mori: * & æstimata est afflictio exitus illorum;

Et quod à nobis est iter,

extermínium ; * illi autem sunt in pace.

Et si coram homínibus tormenta pauci sunt, * spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti, in multis benè disponentur ; * quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocáusti hóstiam accépit eos ; * & in tém-
pore erit respectus illórum.

Fulgébunt justi, * & tanquam scintillæ in arundinéto discurrent.

Judicábunt natiónes, & dominabuntur pópolis ; * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

*AD VESP. Psalmi. Dixit.
è Vesp. Dom. Crédidi. è
Vesp. Fer. v. Nisi quia. è
Vesp. Fer. ij. Qui confi-
dunt. è Vesp. Fer. iv. In
convertendo. è Vesp. Fer.
ij.*

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témporte ; Descendens Iesús de monte, stetit in loco campestri ; & turba discipulórum ejus, & multitúdo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jérusalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Matth. Hom. 15.

ERAT adhuc multitúdo illa vulgaris tota que terréna. Itaque Christus constituerens ante se discipulórum chorūm, ad ipsos verba facit ; ita sermónum suum téperans, ut céteris ómnibus qui in his ámodum rudes erant, philosophiæ doctrína non mo-

lestā esset. Quod étiam Lucas subíndicans, dicébat ipsum sermómem ad eos convertisse ; & Matthæus id ipsum significans, dixit : Accesserunt ad eum discípuli ejus, & docébat eos. Ita enim céteri attréti auditúri erant, quām si ad omnes verba direxisset. Unde ergo incipit, & quæ novi instituti fundamenta nobis ponit ? Audiámus diligenter ea quæ dicuntur. Illis namque dicta sunt, & scripta sunt pro nobis ómnibus póst futúris. Idecò conciónans quidem discípulos allóquitur, neque tamen in illis dicta circumscríbit ; sed indereminatè beatitudines omnes profert. Non enim dixit, Beáti estis vos, si páuperes fuéritis ; sed, Beáti páuperes. Et certè etiamsi illis spe-

ciátim dixisset, commúnia tamen consília futúra erant. Etenim cùm díce-ret, Ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi, non illos solum alló-quitur, sed per ipsos to-tum orbem: & cùm illos beátos prædicat, perse-cutiórem patientes, pul-sos, & intolerabília susti-nentes; non illis tantum, sed etiám ómnibus tália fór:iter feréntibus corónam nectit.

Longè post præced.

Lectione viii.

JAm tu præmium istis propósitum intuérē. Mer-ces vestra, inquit, multa est in cœlis. Quanquam non ad singulas beatitúdi-nes cœlorum regnum dari audias, noli ánimo des-sere. Etiam si enim præmia diverso appellet nōmine, tamen omnes ad regnum introduc-t. Nam cùm di-cit, Lugentes consolatió-nem, & misericórdes mi-sericórdiam consequentur, & mundi corde Deum vidé-bunt, & pacíisci filii Dei

vocabuntur, nihil áliud per hæc ómnia indicat, quām regnum cœlorum: qui enim his quæ dixit fruentur, id consequentur omnino. Ne igitur mercé-dem illam putas ad folos páuperes spíritu pertinére; sed etiám ad esurientes jus-titiā, ad mites & ad álios omnes. Ideo enim in sín-gulis beatitúdinē appó-suit, ne quid sensibile ex-pectes. Neque enim beátus erit ille qui iis coronabitur, quæ in præfenti vita dissol-ventar, & umbrâ celérius prætercurrunt. Cùm dixis-set autem iis præfertim qui propter justitiā persecutió-nem patiuntur, Erit merces vestra multa; á-liam subjunxit consolatió-nem his verbis, Sic enim persecuti sunt & Prophétas qui fuérunt ante vos. Quia enim ventúrum erat regnum, & in spe repósum erat; hinc illis solátiūm præbet, ex societate ními-rum eórum qui ante ipsos mala passi fuerant.

Lectione ix. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.

Lectione sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectione vii. Cap. 27.

IN illo témpore; Dixit Iesus discípulis suis: Cùm

audiéritis prælia & seditió-nes, nolite terréri: oportet primum hæc fieri; sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

Homil. 35. in Evang.

Mors iustorum bonis
malis in adjutorium est, ut
inde perversi sine excusa-
tione pereant, unde electi
exemplum capiunt ut vi-
vant. Sed auditis tot ter-
rорibus, turbari poterant
infirmorum corda; atque
ideo consolatio adjungitur,
cum protinus subinfertur:
Ponite ergo in cordibus
vestris non premeditari
quemadmodum respondeatis
ego enim dabo vobis
os & sapientiam, cui non
poterunt resistere & con-
tradicere omnes adversarii
vestri. Ac si aperte mem-
bris suis infirmantibus dic-
at: Nolite terreri, nolite
pertimescere; vos ad cer-
tainum acceditis, sed ego
præprior; vos verba editis,
sed ego sum qui loquor.

Lectione viii. Post pauca.

Quia dura sunt quæ præ-
dicuntur de afflictione
mortis, protinus consolá-
tio subditur de gáudio re-
surrectionis, cum dicitur:
Capillus de capite vestro
non peribit. Scimus, fra-
tres, quia caro incisa do-
let, capillus incisus non
dolet. Ait ergo Martyribus
suis: Capillus de capite
vestro non peribit; vidé-
licet aperte dicens: Cur
timétis ne pereat quod in-
cisum dolet, quando &

illud in vobis perire non
poteat quod incisum non
dolet? Séquitur: In patien-
tia vestra possidébitis áni-
mas vestras. Idcirco pos-
séflio animæ in virtute pa-
tiéntiae pónitur; quia radix
omnium custosque virtutum
patiéntia est. Per pa-
tiéntiam verò possidémus
ánimas nostras; quia dum
nobis ipsis dominari dis-
cimus, hoc ipsum incipi-
mus possidére quod sumus.

Lectione ix.

Serváte ergo, fratres,
in mente patiéntiam;
eamque, cum res exigit,
exercéte in operatione. Nu-
llum vestrum ad ódium pró-
ximi contumeliósa verba
commóveant, nulla periu-
rárum rerum damna per-
turbent. Si enim fixâ men-
te mansúra damna perti-
mescitis, damna rerum
transéuntium grávia non
putátis: si æternæ retribu-
tionis glóriam conspícitis,
de temporali injuria non
dolétis. Toleráte ergo ad-
versarios vestros; sed ut
fratres diligite quos tolerá-
tis. Æterna præmia pro
damnis temporálibus quæ-
rite. Nec quisquam ves-
trum suis se víribus hæc
implére posse confidat; sed
obtinéte præcibus, ut ipse
hanc qui ímparat præstet.
Et scimus quia peténtes
libenter audit, quando hoc
pétitur largíri quod jubet.
Cum continuo pulsáatur in

prece, concitè opitulatur
in tentatione per Jesum
Christum Dominum nos-
trum, qui cum eo vivit

& regnat Deus in unitate
Spiritus sancti in secula se-
culorum. Amen. Tu au-
tem, Domine.

DIE FESTO

PRO PONTIFICIBUS.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Domine Dominus
noster. *Fer. ij. ad Primam.*
Pf. Exaudiat te Dominus.
Fer. v. ad Off. Noct. *Pf.*
Dominus in virtute. *Fer. iv.*
ad Sextam.

De Epistola prima beati
Pauli Apóstoli ad Timó-
theum.

Lectio i. Cap. 3.

Fidelis sermo: Si quis
Episcopatum desiderat,
bonum opus desiderat. O-
portet ergo Episcopum ir-
reprehensibilem esse, unus
uxoris virum, sóbrium,
prudentem, ornatum, pu-
dicum, hospitalem, doc-
torem, non violentum,
non percussorem, sed mo-
destum; non litigiosum,
non cupidum, sed suæ
domi bene præpositum,
filios habentem subditos
cum omni castitate. Si quis
autem domi suæ præesse
nescit, quomodo Ecclesiæ
Dei diligenciam habebit?
Non neophytum; ne in
superbiā elatus, in ju-
diciū incidat diaboli. O-
portet autem illum & testi-

mónium habere bonum ab
iis qui foris sunt; ut non
in opprobrium incidat, &
in láqueum diaboli.

De Epistola ad Titum.

Lectio ii. Cap. 1.

O Portet enim Episco-
pum sine crimenē esse,
sicut Dei dispensatorem:
non superbū, non ira-
cundū, non violentū,
non percussōrem, ison
turpis lucri cupidū; sed
hospitalem, benignum,
sobrium, justum, fanc-
tum, continentem, am-
plectentem eum qui secun-
dum doctrinā est, fidē-
lem sermonem; ut potens
sit exhortari in doctrina
sana, & eos qui contradic-
unt arguere. Sunt enim
multi etiam inobedientes,
vaniloqui, & seductores,
maxime qui de circumci-
sione sunt, quos oportet
redargui; qui universas
domos subvertunt, docen-
tes quae non oportet, tur-
pis lucri gratiā.

Lectio iii. Cap. 2.

TU autem loquere quæ
decent sanam doctrinā.

nam. Senes, ut sóbrii sint, pudici, prudentes, sicut in fide, in dilectione, in patientia. Anus similiiter, in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes, ut prudéntiam dóceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios suos diligant; prudentes, castas, sóbrias, domús curam habentes, benignas, súbditas vixis suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes similiiter hortare, ut sóbrii sint. In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum óperum, in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile; ut is qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.

IN II. NOCTURNO.

Pf. Dóminus regit me.
Fer. v. ad Sextam. *Pf.* Júdica me, Dómine, quóniam.
Fer. iii. ad Tert. *Pf.* Júdica me, Deus. *Fer. iv. ad Tert.*

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.
Hom. 10. in Epist. 1. ad Tim.

Lectio iv.

Si quis Episcopátum ápetit, non principátus ac dominatioñis fastu, sed pro cura regimini & caritatis affectu non improbo: bonum quippe desílerat

opus. Quippe & Móyses eamdem rem appetivisse cognoscitur. Verùm ille hujusmodi poténtiam ambi tumque dominandi nequáquam quæsívit; sed eam rem ita cupívit, ut nec contumeliam andire refugeret, cum illi dicerétur: *Quis te constituit prícipem & júdicem super nos?* Si quis igitur ita desiderat, desiderat bene. Episcopátus enim ex eo dicitur, quod omnes inspiciat cunctaque speculétur. Oportet igitur Episcopum irreprehensibilem esse. Hoc unico verbo genus omne virtutum expressit. Itaque qui sibi vel levis culpa cónscius est, malè profectò facit eam rem appetens, quâ indignum se per opera facit. Non enim decet hujusmodi régere, sed pótius regi. Eum quippe qui regendos álios súcipit, tantà decet gloriâ virtutis excellere, ut instar solis, céteros véluti stellárum igniculos in suo fulgore obscureret. Debet hujusmodi vitam habere immaculatam atque compósitam; ut omnes in illum & in ejus vitam, veluti in exemplum aliquod excellens, intueántur.

Lectio v.

Oportet Episcopum vigilantem esse, hoc est, clarissimâ mentis ácie præditum, innumerisque ha-

bentem omni ex parte oculos, quibus acutissimè cuncta prospiciat. Sunt quippe plura quæ incident, & mentis habent áiem, putà concupiscentiae desidéria, curæ quotidiæ, rerumque perturbatio; & plura id genus úndique imminent. Vigilantem igitur esse necesse est eum, qui non tantum sui curam habet, verum etiam reliquorum. Decet esse pervigilem eum qui ejusmodi est, ac spiritu vivere, & affectu suo flammam operibus ipsis ostendere sollicitudine atque industria præcellere; ut die noctuque exercitum & castra perlustreret, laboreret, & sui officii munus diligentissimè impleat, atque omnium curam & sollicitudinem gerat. Pudicum, addit, ornatum, & hospitalitatis amatorem. Ista & in subditis plerumque videas. Verum quoniam oportet eum & ea quæ sunt rectoris habere, idcirco subjinxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à subditis nequaque extigitur: ceterum illi ante omnia adesse debet, qui hujusmodi suscepit officium.

Lectio vij.

Idcircò nos elegit Deus, ut simus quasi luminaria, ut véluti fermentum evadamus, ut magistri ce-

terorum efficiámur, ut véluti Angeli cum hominibus versémur in terris, ut tanquam viri cum infantibus & pueris, quasi spirituales cum animálibus, ut ex contubérnio nostro ingéntia lucra conquírant; ut sémina simus, ut fructum lätissimum afferamus. Non opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitatis luce fulgéret. Nihil magistris opus esset, si virtutis probos actus præferrémus. Nemo profectò Gentilis esset, si ipsi ut oportet Christiani esse curarémus, si Dei monitis ac scitis obtemperarémus, si injúrias perpetravimus, si maledictis lacefíti benedicerémus, si pro malis bona redderémus. Nemo esset ita fera bélua, ut non statim ad cultum veræ religionis accírreret, si vidéret hæc ab omnibus fieri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot pöpulos attraxit ad Dei notitiam. Si omnes essémus hujusmodi, quot terrarum orbes & ipsi attrahere possemus!

IN III. NOCTURNO.

Ps. Te decet. Fer. iv. ad Laudes. Ps. Quam dilecta. Fer. v. ad Tert. Ps. Dominus regnávit, irascatur. Fer. ij. ad Sext.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 24.

IN illo tempore ; Dixit Iesús discípulis suis : Vigiláte , quia nescítis quā horā Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilia sancti Fulgéntii Episcopi.

Serm. i. de dispensat. Domini, n. i.

Domínicus sermo quem debémus omnes, non solum studiósè , verū etiam sapienter audíre , cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre , moderationis suæ tenens ubique tempériem , ut nec óvibus desint pábula , nec pastóribus alimenta ; quædam speciáliter solis præcipit nobis , quædam verò generáliter & nobis & vobis. Nobis namque (id est , servis , quos Pater ille famílias , rerum ómnium Dóminus , ad hoc in sua magna domo constítuit , ut populo ejus verbum grátiae ministrémus) speciáliter adjúngitur sanctæ prædicationis officium ; generáliter verò & nobis & vobis salutáris indícitur obser-vántia mandatórum.

Lectio viij. n. 2.

Servórum ígitur , quos populo suo præpósuit Dóminus , speciáliter voleans officium demonstráre , ait : Quis putas est fidélis dispensátor & prudens ,

quem constítuit Dóminus super famíliam suam , ut det illis in tempore trítici mensúram : Beátus ille servus , quem , cùm vénerit Dóminus , invénerit ita facientem. Quis est iste Dóminus , fratres ? Christus sine dúbio , qui suis discípulis ait : Vos vocátis me , Magister & Dómine ; & bene dícitis : sum étenim. Quæ est étiam hujus Dómini família ? Nímírum illa est , quam ipse Dóminus de manu inimíci redémit , & suo domínio mancipávit. Hæc autem família sancta est Ecclésia católica , quæ per orbem terræ copiósâ fertilitate diffundiuntur , & redemptam se pretiósó sui Dómini sanguine gloriátur.

Lectio ix. n. 2. & 3.

Dispensátor verò quis sit , quem oportet esse fidélem páriter ac pru-dentem , Paulus nobis ostendit Apóstolus , qui de se suisque sóciis loquens , ait : Sic nos exístimet homo ut ministros Christi , & dispensátóres mysteriorum Dei. Hic jam quæritur inter dispensátóres , ut fidélis quis inveniátur. Ne quis autem nostrum folos Apóstolos dispensátóres factos exístimet , neglectóque militiæ spiritális officio , servus piger infidéliter imprudenterque dormítet , ipse beátus Apóstolus Episco-

pos esse dispensatōres ostendens, ait: Oportet ergo Episcopum sine crīmine esse, sicut Dei dispensatōrem. Servi Patris familiās sumus, dispensatōres Dōmini sumus; mensūram trītici quam vobis erogēmus, accēpimus. Quae verō sit ista mensūra trītici si quærāmus, ipsam quoque vobis beatus Paulus Apóstolus ostendet, dicens: Unicūque sicut Deus diviſit mensūram fidei. Hujus trītici mensūram vobis in nōmine Dōmini damus, quōties illuminati dono grātiæ spiritális, secundūm régulam veræ fidei disputámus; & eamdem trītici mensūram per Domínicos dispensatōres accipitis, cùm quotidie per Dei fámulos verbum veritatis auditis.

AD LAUDES.

CANTICUM. Eccli. 50.

Sacerdos magnus in aſcensu altaris sancti, *

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundūm Matthæum.

Lectione vii. Cap. 24.

IN illo tempore; Dixit Iesuſ discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quā horā Dóminus vester venzurus sit. Et réliqua.

glóriam dedit sanctitati⁹ amictum.

In accipiendo autem partes de manu Sacerdōtum, * & ipse stans juxta aram;

Et circa illum coróna fratrum; * quasi plantatio cedri in monte lībano.

Sic circa illum steterunt quasi rami palmæ, * & omnes filii Aáron in glória sua.

Oblatio autem Dōmini in mānibus ipsórum, * coram omni Synagóga Ifraēl:

Et consummatiōne fungens in ara, * amplificare oblationem excelsi regis;

Porréxit manum suam in libatiōne, * & libavit de sanguine uvæ.

Effūdit in fundamento altaris odórem divinum * excelfo Príncipi.

AD VESPER. Psalmi de Dominica, ultimo excepto, cuius loco dicitur Ps. Memento. cum sua divis. è Vesp. Sabb.

Homilia sancti Hilárii Episcopi.

Comment. in Matth. Cap. 26.

UT ignorántiam illam diéi ómnibus tacit⁹ non sine útilis siléntii ratione esse scirémus, vigilare nos Dóminus propter adventum furis admónuit,

& orationum assiduitate detentos, omnibus praecoptorum suorum operibus inhære. Furem enim esse ostendit zábulum ad detra-henda ex nobis spolia per-vigilem, & corporum nostrorum dómibus insidiantem; ut ea, incu-riosis nobis & somno dédit, consiliorum suorum atque illecebrarum jáculis perfódiat. Parátos igitur esse nos cónvenit; quia diéi ignoratio intentam sollicitudinem suspensæ ex-pectationis exágitat.

Lección viii. Cap. 27.

Quis namque est fidélis servus & prudens, quem constituit Dóminus super familiam suam? Quanquam in communé nos ad indefessam vigilantiæ curam adhortétur, spécialem tamen pópuli principibus, id est, Episcopis,

in expectatiōne adventūque suo sollicitudinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudentem, præpófitum familiæ significat, cōmoda atque utilitātes commissi sibi pópuli curantem. Qui si dicto audiens, & praceptis obédiens erit, id est, si doctrinæ opportunitate & veritāte infirma confirmet, disrupta consolidet, depravata convertat, & verbum vitæ in æternitatis cibum alendæ familiæ dispendat, atque hæc agens, hisque immorans deprehendatur; gloriā à Dómino tanquam dispensátor fidélis & vñlicus útilis consequé-
tur, & super omnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocabitur, quia nihil sit ultrà quod melius sit.

Lección ix. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.

Lección sancti Evangélii se-cundum Matthæum.

Lección vij. Cap. 10.

IN illo tempore; Dixit Jesus discípulis suis: Scitis quia príncipes géntium dominantur eórum; & qui majores sunt, potestátem exercent in eos. Non ita erit inter vos. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 15. in cap. 7. Ep. 2. ad Corinth.

DUplex impérii genus est. Alterum cuius ópera homines & pópulis & urbibus imperant, ac civilem hanc vitam moderantur; Cid quod Paulus indicabat, cùm diceret: Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit; non est enim potestas nisi à Deo. Ac

póstea, quantum hinc cōmodi caperetur ostendens, hæc verba subjungit: Magistratus Dei minister est in bonum. Ac rursus: Dei minister est vindex in iram ei qui malè agit.) Alterum vero est impérium, quod in se gerit quisquis mente ac prudéntiā präditus est; quod quoque Paulus his verbis declarávit: Quod si vis non timere potestatē, bonum fac. Quo loco de eo loquitur qui sibi ipse imperat. Ac vero hīc áiiud quoque impérii genus est, ac civili quidem império sublimius. Quodnam igitur hoc est? Illud nimírum quod in Ecclésia vigeret; cuius etiam ipsius mentiōnem Paulus facit, cūm ait: Obedite präpositis vestris, & subiacete eis; ipsi enim pervagilant, tanquam rationem pro animabus vestris reddituri. Hoc enim impérium tantò civili excellētius est, quantò cœlum terrā; imò etiam multò prästantius. Primum namque non hoc präcipuo stúdio spestat, ut scélera perpetrata vindicet, sed ut ne omnino quidem perpetrentur. Deinde si perpetrata sint, non ut ægrotantem de médio tollat; sed ut ipsa deleantur.

Lectio viij.

R Ursus qui präsentis vitæ império potiuntur, tantò iis penes quos

Ecclesiasticum est impérium inferiores sunt, quanto minus präclarum est invitis quam volentibus imperare: nam hoc etiam naturæ conséntaneum impérium est. Etenim illuc quidem omnia metu & necessitate perficiuntur: hic voluntas, liberaque animi sententia omnia exequitur. Nec vero hīc tantum ratione hoc impérium illi prästat, verum ob hanc etiam causam quod non merum impérium est, sed etiam paternitas, ut ita dicam; nam patris mansuetudinem ac suavitatem habet: cùmque majora präcipiat, ea tamen persuadet. Externus enim princeps dicit: Si adulterium admisseris, actum de te erit. At hīc gravissimas pœnas minatur, si vel duntaxat procacibus & impudicis oculis mulierem conspexeris. Etenim grave ac venerandum est hoc tribunal: nec corpus solum, sed etiam animam corrigit. Quantum ergo inter corpus & animam discriminis est, tantum item hoc impérium ab illo distat.

Lectio ix.

Ad hīc, qui império illo mundano fungitur, perspicuorum duntaxat criminum iudex sedet; imò, ne horum quidem omnium, verum eorum tantummodo quæ cer-

tis argumentis comperta sunt. Quin plerumque etiam accidit, ut prodiito jure ea dissimulet. At contra, tribunal nostrum omnes qui ingrediuntur, hoc docet quod qui apud nos summi Iudicis partes tenebit, nuda omnia & aperta in communione totius orbis terrarum theatro collocabit: nec cuiquam sese occultandi facultas erit. Ac proinde Christiana lex multo magis vitam nostram

tuetur & continet quam externae. Nam si detectis atque occultis peccatis contremiscere cautorem hominem reddit, quam de perspicuis tantum in metu esse: atque is qui de levibus etiam noxis penas expedit, ad virtutis studium magis excitat, quam qui gravissima duntaxat punit; non est profecto dubium quin vita nostra hoc imperio maximè fulciatur & contineatur.

DIE FESTO

PRO DOCTORIBUS.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Beatus vir. è I. Noct.
Dom. Pf. Salvum me fac,
Dómine. *Fer.* v. ad Complet.
Pf. Cœli enarrant.
integer. *Fer.* iij. ad Off.
Noct.

De libro Ecclesiastici.

Lectione i. Cap. 39.

Sapiéntiam omnium animalium exquireret sapiens, & in Prophétis vacabat. Narrationem virorum nominatorum conservabat, & in versutias parabolarum simul introibat. Occulta proverbiorum exquireret, & in absconditis parabolarum conversabatur. In medio magnorum ministrabat, & in conspectu præsidis appare-

bit. In terram alienigenarum gentium pertransierat: bona enim & mala in hominibus tentabit.

Lectione ii.

COr suum tradet ad virginandum dileculo ad Dominum qui fecit illum, & in conspectu Altissimi deprecabitur. Apriret os suum in oratione, & pro delictis suis deprecabitur. Si enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentiae replerbit illum, & ipse tanquam imbres mittet eloquias sapientiae suæ: & in oratione confitebitur Domino: & ipse diriget consilium ejus & disciplinam, & in absconditis suis consiliabitur.

Lectione iii.

IPse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, & in lege testamenti Domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam ejus, & usque in seculum non delibetur. Non recedet memoria ejus, & nomen ejus requiretur à generatione in generationem. Sapientiam ejus enarrabunt gentes, & laudem ejus enuntiabit Ecclesia.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Júdica me, Dómine, quóniam. *Fer.* iij. ad Tert.
Ps. Benedicam Dóminum. integer. *Fer.* v. ad Sext.
Ps. Dixit in justus. *Fer.* iv. ad Laudes.

Ex libro sancti Augustini Episcopi contra Julianum.

Lib. 2. Cap. 10. Lectione iv.

SANCTOS & in sancta Ecclesia illustres Antistites Dei, non Platonicis, & Aristotelicis, & Zenonicis, aliisque hujuscemodi, vel Græcis, vel Latinis, quanquam ex ipsis aliquos eorum, verum omnes sacris litteris eruditos, nominatim, sicut oportebat, expressi; eorumque sententias, quantum sufficere videbatur, sine ulla éditas ambiguitate digessi; ut in eis tineas non ipsos, sed illum qui sibi eos utilia vasa formavit, & sancta templa construxit: qui tunc de ista causa judica-

vérunt, quando eos nemo potest dicere pérperam cuiquam vel adversari, vel favere potuisse. Nullas nobiscum vel vobiscum amicitias attendunt, vel inimicitias exercuerunt: neque nobis, neque vobis irati sunt; neque nos, neque vos miserati sunt. Quod invenérunt in Ecclesia, tenuerunt: quod diciderunt, docuerunt: quod à Pátribus accepérunt, hoc filiis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectione v.

ISTI EPISCOPI sunt docti, graves, sancti, veritatis acerrimi defensores adversus gárrulas vanitates: in quorum ratione, eruditioне, libertate, quaetria bona júdici tribuisti, non potes invenire quod spernas. Si Episcopalis Synodus ex toto orbe congregaretur, mirum si tales possent illuc facile tot federe, quia nec isti uno tempore fuérunt: sed fidèles, & multis excellentiores paucos dispensatores suos Deus per diversas ætates temporum, locorumque distantes, sicut ei placet atque expedire jūdicat, ipse dispensat. Hos itaque de aliis atque aliis temporibus atque regionibus ab Oriente & Occidente congregatos vides, non in locum quo navigare cogantur homines, sed in

librum qui navigare possit
ad homines.

Lectione vij.

Quantò tibi essent isti
júdices optabilióres,
si tenéres cathólicam fi-
dem; tanto tibi sunt ter-
ribilióres, quia oppugnas
cathólicam fidem, quam
in laete súxerunt, quam
in cibo sumpsérunt, cujus
lac & cibum parvis mag-
nisque ministravérunt,
quam contra inimicos,
etiam vos tunc nondum
natos, unde nunc revelá-
mini, apertissimè ac for-
tissimè defendérunt. Táli-
bus post Apóstolos sancta
Ecclésia plantatóribus, ri-
gatóribus, aedificatóri-
bus, pastóribus, nutritó-
ribus crevit. Ideo profá-
nas voces vestræ novitatis
expávit; & cauta ac só-
bria, ex admonitione
Apostólica, ne sicut ser-
pens Eym sedúxit astutiâ
suâ, sic & mens ejus cor-
rumperétur à castitatem quæ
est in Christo; cathólicæ
fidei virginitatem, insídias
vestri dōgmatis surrepen-
tis exhorruit, & tanquam
caput cólubri calcávit, ob-
trivit, abjecit.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Expe&tans. integer.
Fer. vj. ad Tert. Ps. Quam
bonus. integer. Fer. ij. ad
Nonam. Ps. Bonum est
confiteri. Fer. ij. ad Lau-
des.

Léctio sancti Evangélii se-
cundum Matthæum.

Lectione viii. Cap. 5.

IN illo tempore; Dixit
Iesus discípulis suis:
Vos estis sal terræ: quod
si sal evanuerit, in quo
saliétur? Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni
Episcopi.

Lib. i. de Serm. Domini
in Monte, c. 6.

O Stendit Dóminus fí-
tuos esse judicandos,
qui temporálium bonorum
vel cópiam festantes, vel
inópiam metuentes, amít-
tunt æterna, quæ nec dari
possunt ab homínibus, nec
auferri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur?
Id est, si vos per
quos condiendi sunt quod-
dámmodo populi, metu
persecutiónum temporálium
amiseritis regna cœlorum;
qui erunt homínes per quos à vobis error
auferáatur, cùm vos élégerit
Deus per quos errórem
áuferat ceterórum:

Lectione viii.

ERgo ad nihil valet sal
infatuátum, nisi ut
mittatur foras, & calcé-
tur ab homínibus. Non
itaque calcátur ab homínibus,
qui pátitur persecutiómem, sed qui persecutiómem
timendo infatuá-
tur. Calcári enim non po-
test nisi inferior: sed in-
ferior non est, qui quam-

vis corpore multa in terra
sustineat, corde tamen fi-
xus in cœlo est.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodò dixit supé-
rius Sal terræ, sic nunc di-
cit Lumen mundi. Nam
neque supérius ista terra
accipienda est, quam pé-
dibus corporeis calcámus;
sed hómines qui in terra
hábitant, vel étiam pec-
catóres, quorum condien-
dis & extinguedis putóri-
bus Apostolicum salem Dó-
minus misit in mundum.
Et híc mundum, non cœ-
lum & terram, sed hómi-
nes qui sunt in mundo vel
diligunt mundum, oportet
intelligi, quibus illuminan-
dis Apóstoli missi sunt.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii se-
cundùm Matthæum.

Lectio viij. Cap. 5.

In illo tempore; Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et reliqua.

AD LAUDEs.

CANTICUM. Eccli. 15.

CIbabit illum Deus pane
vitæ & intellectus, *
& aquâ sapiéntiæ salutáris
potabit illum:

Et firmabitur in illo, &
non flectétur: * continébit
illum, & non confundé-
tur:

Et exaltabit illum apud
próximos suos, * & in
médio Ecclésiæ apériet os
eius;

Et adimplébit illum spí-
ritu sapiéntiæ & intellectus, * & stolâ gloriæ vés-
tiet illum.

Jucunditatem & exulta-
tionem thesaurizabit super
illum, * & nōmine æterno
hæreditabit illum.

AD VESPERAS. Psalmi
de Dominica, sed loco ulti-
mi dicitur Ps. Exaltabo te.
cum suis divisionib. è Vesp.
Fer. v.

Homilia sancti Hilárii
Episcopi.

Enarr. in Psalmum 118.
Octon. 9.

JUbet Dóminus in Evan-
geliis præceptórum suó-
rum lucernam non otiosam
nec inútilem óculi, di-
cens: Nemo enim lucer-
nam accendit, & ponit eam sub módio. Quæ enim
lucernæ, si módio tegátur,
utilitas est? Usum suum tan-
tum intrà id quo opéritur

impedit. Jubet igitur eam in candelabro, id est, in officii sui sede, constitui. Itaque hanc doctrinam atque hoc verbum Dei, intrâ nos receptum, non otiosum neque inutile, tanquam in módio occulamus; sed lumen istud nobis ipsis primùm, & rursus ex nobis omnibus gentibus præbeámus. Sequenti quoque istud mandato Dóminus admónuit, dicens: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ vestræ ardentes. Jubet ergo nihil nos ágere in obscuro; quia omnis in peccatis agens odit lucem, & diligat tenebras. Vult has lucernas nostras esse semper accensas, ne quando in nocte hujus seculi relinquámur.

Lección viii.

Judæis in tabernáculo testimónii lucerna accénditur; & hæc omni fes-

tivitatis suæ tempore ardet. Illi quod agunt nésciant; sed nos in his tabernaculorum nostrorum, id est, corporum testimoniis, ardentes lucernas semper habeámus, & festivitàtem spei nostræ eárum luce peragámus. Apóstolus quoque, quos sal terræ, quos & lumen mundi Dóminus núcupat, per hanc significatiórem & lucernas esse Ecclésiæ ostendit, dicens: Lucerna corporis tui est oculus tuus; corporis scilicet Ecclésiæ, quæ unum corpus in Christo est, nosque invicem membra ejus sumus. Primum enim unicuique nostrum Dei verbum oculus sive lucerna est; deinde vir apostolicus toti corpori suo, id est, Ecclésiæ, lucerna est.

Nona Lección de Homilia in Evangelium Dominicæ.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.
Léctio sancti Evangélii secundum Joannem.

Lección vij. Cap. 7.
IN illo tempore; Ascendit Jesus in templum, & docébat. Et mirabantur Judæi, dicentes: Quomodo hic litteras scit, cùm non didicerit? Respondit eis Jesus, & dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me Patris.

Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina, utrum ex Deo sit. Et reliqua.
Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 29.
Dominum Jesum invénimus dixisse: Si quis voluerit facere voluntatem ejus qui misit me, cognoscet de doctrina. Quid est, cognoscet?

Hoc est,

intelliget. Quod est autem, Si quis voluntatem ejus voluerit facere & Hoc est credere. Sed quia cognoscet, hoc est intelliget; omnes intelligunt: quia vero quod ait, Si quis voluerit voluntatem ejus facere, hoc pertinet ad credere; ut diligentius intelligatur, opus est nobis ipso Domino nostro expositore, ut indicet nobis utrum revera ad credere pertineat facere voluntatem Patris ejus. Quis nesciat hoc esse facere voluntatem Dei, operari opus ejus, id est, quod illi placet? Ipse autem Dominus aperte alio loco dicit: Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille. Ipsa est ergo fides quam de nobis exigit Deus: & non invenit quod exigit, nisi donaret quod invenerit. Non qualisque fides, sed fides quae per dilectionem operatur. Haec in te sit, & intelliges de doctrina. Quid enim intelliges? Quia, inquit, ista doctrina non est mea, sed ejus qui misit me Patris. Id est, intelliges quia Christus Filius Dei, qui est doctrina Patris, nec est, nec loquitur ex seipso; sed Filius est, & Verbum Patris.

Serm. 17. in Psalm. 118.

Lectione viii.

DOCE me, inquit Psalmus, quia mandatis

tuis credidi. Quid aliud est docere, quam scientiam dare? Haec duo ita sibi conexa sunt, ut alterum sine altero esse non possit. Nemo enim docetur, nisi discat; & nemo discit, nisi doceatur. Et ideo, si discipulus non sit capax eorum quae a doctore dicuntur, non potest doctor dicere: Ego eum docui, sed ipse non didicit. Dicere autem potest: Ego ei dixi quod dicendum fuit; sed ille non didicit, quia non percipit, non comprehendit, non intellexit. Nam profecto & ille didicisset, si iste docuisset. Et ideo Deus, quando vult docere, prius dat intellectum, sine quo ea quae ad divinam doctrinam pertinent, homo non potest discere. Unde & paulo post dicit: Dam mihi intellectum, ut discam mandata tua. Cum itaquealia sint, quae ideo discimus, ut tantummodo sciamus, alia vero, ut etiam faciamus; quando ea Deus docet, sic docet, ut scienda sciamus, aperiendo veritatem: sic docet, ut facienda faciamus, inspirando suavitatem. Neque enim ei frustra dicitur: Doce me facere voluntatem tuam; sic, inquit, doce, ut faciam, non tantummodo ut sciram.

Lectio ix.

Quod verò ait, Quóniam mandátis tuis créddidi, non imméritò quæri potest cur non dixerit, Obedívi, sed créddidi. Alia sunt enim mandáta, ália promissa. Mandáta facienda Iuscipimus, ut accipere promissa mereámur. Promissis ergò crédimus, mandátis obtemperámus. Quid est ergò, Mandátis tuis créddidi? nísi, créddidi quod tu illa mandáveris, non áliquis homo; quamvis per hómines homínibus ministráta sint. Quia itaque créddidi tua esse man-

dáta, ipsa est fides mea quâ id créddidi: impetrer abs te grátiam quâ fáciam quod mandasti. Si enim homo mihi hoc jubéret forinsecùs, numquid ut étiam fáceret quod jubébat, adjuvábat intrínsecùs? Doce ergò me suavitátem, inspirando caritátem; doce me disciplínam, donando patientiam; doce me scién-tiam, illuminando intel-ligentiam. Quóniam mandátis tuis créddidi. Te illa créddidi mandasse, qui Deus es, & hómini donas unde fáciás eum fácerem quod mandas.

DIE FESTO
PRO ABBATIBUS, MONACHIS
ET SOLITARIIS.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Beátus vir. è I. Noct. *Dom.* *Ps.* Dómine, ne infuróre. *Fer. ij. ad Complet.* *Ps.* Exáudi, Dómine, justitiam meam. *Sabb. ad Laudes.*

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 3.

Fratres; Quæ mihi sué-runt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. Verúntamen exístimo ómnia detri-mentum esse, propter emi-

nentem scientiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detrimentum feci, & árbitror ut stérpora, ut Christum lucrifáciam, & invéniar in illo, non habens meam justitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi Jesu: quæ ex Deo est justitia in fide ad cognoscendum illum, & virtutem resurrectiōnis ejus, & societátem paßiōnum illius; configurátus morti ejus, si quo modo occur-

ram ad resurrectionem quae est ex mortuis, non quod jam acciperim, aut jam perfectus sum: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo & comprehensus sum a Christo Iesu.

Lección ij.

Fratres, ego me non árbitror comprehendiisse. Unum autem, quae quidem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quae sunt prióra extendens meipsum, ad destinatum pérsequor, ad bravium supernæ vocationis Dei in Christo Iesu. Quicumque ergò perfecti sumus, hoc sentiámus: & si quid áliter sápit, & hoc vobis Deus revelábit. Verúmtamen ad quod per-vénimus, ut idem sapiámus, & in eádem permaneámus régula.

Lección iii.

Tmitátóres mei estóte, fratres; & observáte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sápè dicébam vobis (nunc autem & fléns dico) inimícos crucis Christi, quorum finis intéritus, quorum deus venter est, & glória in confusióne ipsórum, qui terréna sapiunt. Nostra autem conversatio in cœlis est.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dóminus regit me. *Fer. v. ad Sextam.* *Ps.* Júdica me, Dómine, quóniam. *Fer. iii. ad Tert.* *Ps.* Dóminus illuminatio. integer. *Fer. v. ad Tert.*

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 69. in Matth.

Lección iv.

In mentem véniat memória Sanctorum, qui cilicio induuntur, erémum hábitant, qui nunquam obláticas púrpuras acceptárent; sed quemádmodum rex, si quis pannósa indumenta páuperis induenda offerret, abominarétur atque repelleret, non áliter illi régiam púrpuram contemnunt. Hæc illis instituta ciliciorum usu confirmata sunt; unde régibus ipsis excellentiores furent atque præstantiores. Nam si posse mentis eorum atque animi jánuas referáre, & nudas cogitationes eorum, & omnem interiorem ornatum conspícere, fulgore percussus in terram concideres; nec illarum véstium splendórem, nec conscientiae lucem perferre posse.

Lección v.

Nihil ergò in tabernaculis eorum triste inventis; sed tanquam in cœlo tuguria fabricati, sic longè à séculi perturbatiibus hábitant, adversus diabolum militantes, &

cum lætitia eum expugnantes. Idcirco enim in solitudine domicilium consti-tuerunt , civitatibus & celebri habitacione hominum omnino relicta ; quoniam qui bellum gerit , non potest domi sedere ; sed necesse est , quasi subito migratus , præparato in diem domicilio habitet. Quis unquam in exercitu domus fundamenta jecit ? Quis ædes ædificat , cum inde paulo post discessurus sit ? Quis in castris agri jugera emit ? Nullus certe. In patria hæc , non in castris , facienda sunt.

Lectio vij.

Hæc tibi à me similiter dicuntur. Cum in supremam civitatem perveneris , tunc ista fácto : imò vero nullo labore opus ibi est , cum universa hæc à Rege tibi præparata sint. Hic igitur satis est nobis fossam facere , vallum figere : ædificiorum constructione opus non est. Christianos adversus diabolum pugnantes ; captivos à manib[us] ejus rapientes , omnibus temporilibus negligetis , vivere oportet. Cur itaque magnificas ædes struis , ô homo ? An ut te ipsum magis vincias ? Cur thesaurum obruis ? Ut diabolum adversus animam tuam invites ? Cur mœnia condis ? An ad cárceres tibi construendos ? Quod si

hæc tibi difficultia neglectu videantur , ad tabernacula Monachorum proficiámur , ut reipsa facile ista contemni posse perdiscas. Tuguria sibi constituant ; quæ si relinquere oportébit , ita facile fáciunt , sicut milites castra.

- *IN III. NOCTURNO.*

Pj. Dixi : Custódiam. integer. Fer. v. ad Complet. *Pj.* Exaudi , Deus , deprecationem. Fer. vj. ad Offic. Noct. *Pj.* Quam dilecta. Fer. v. ad Tert.

Léctio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vij. Cap. 10.

In illo tempore ; Cœpit Petrus dicens ad Jesum : Ecce nos dimisimus omnia , & fecisti sumus te. Et reliqua.

Homilia sancti Paulini Episcopi.

Epist. 24. ad Sulpit. Sever.
alias 2. §. 5. 6.

Bona quæ nobiscum non intuleramus in hunc mundum , hæc poteramus efferre , quasi mutuata redditimus ; nec ut cutem à carne distraximus , sed ut vestem à corpore deposuimus. Nunc opus est , ut quæ verè nostra sunt , dependamus Deo , hoc est , cor & animam , & corpora nostra exhibentes in hostiam vivam , ut scriptum est , Dómino ; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum , in ipso lá-

pide angulári, qui nobis sanctificationis nostræ formulam in semetipsò dedit, & ait: Sancti estote, quoniam ego sanctus sum. Quæ igitur nobis grátia, si in alieno tantum fidèles fuérimus, nisi de proprio serviámus, id est, de libero voluntatis arbitrio, ex toto corde nostro, ex totis animæ nostræ, ut scriptum est, víribus diligentes Deum?

Lectio viii. §. 7. 8.

Quamobrem temporárium quæ in hoc século habentur bonorum relíctio, sive distráctio; non decursus stádii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tūm vincit, cùm exúitur; qui ídeò nudáatur, ut incípiat dimicáre, cùm legítimè certáverit coronañdus. Et natátor amnem interpósitum superátrurus, exúitur; nec tamen hoc tantò apparátu quod se despoliáverit, transnatabit, nisi totius córporis nisu torrentis fmpetum scindat, & labórem nataciónis exháuriat. Vídeo & in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusissé; cùm illum lego, posteáquam torrente transmisso, præmissis curárum suárum oneribus, id est, facultátum & necessitádinem impedi-mentis, solus in taber-

náculi loco remánserat; Deo colluctátum.

Lectio ix.

ITaque ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei verbum, & prævalendum in regnum cœlorum, quod à diébus Joannis vim pátitur, & à diripiéntibus obtinétur, idonei esse non póssumus, nisi ómnia quæ vel amóre, vel curâ, si in itínere istius séculi nobis adhærent, impédiunt & retardant, ante óbitus nostri vésperam præmittámus, & inde per totam hujus séculi noctem apprehéndere, & tenére Christum sollicitâ spiritálium óperum ac studiorum contentióne luctémur: nec divellámur à caritaté Chrifti, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueámus benedictiōnem. Atque útinam ad salutáris insigne luctáminis, nervum fémoreis nostri majestatis suæ timóre percútiat; quo obstupescente, infirmábitur virtus carnis, & spiritális grátia convalescat!

A D L A U D E S.
CANTICUM. Thren. 3.

Pars mea Dóminus, dixit anima mea: * proptéreà expectábo eum. Bonus est Dóminus spérántibus in eum, * animæ quærenti illum.

Bonus est præstolári cum siléntio * falutáre Dei.

Bonum

Bonum est viro, * cùm portáverit jugum ab adolescentia sua.

Sedébit solitarius, & tacébit, * quia levavit super se.

AD VESPER. Psalmi,
Dixit. è Dom. Levávi. Fer.
ij. ad Vesp. Ad te levávi
óculos. Fer. iv. ad Vesper.
Qui confidunt. Ibid. Voce
mea. Fer. iiij. ad Vesp.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lección vij. Cap. 10.

IN illo tempore; Cœpit Petrus dicens ad Jesum: Ecce nos dimisimus ómnia, & secuti sumus te. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. Comment. in Matth.

Grandis fiducia: Petrus pescator erat, dives non fuerat: cibos manu & arte querébat; & tamen lóquitur confidenter, Reliquimus ómnia. Et quia non sufficit tantum relinquare, jungit quod perfectum est, Et secuti sumus te. Fécimus quod jussisti: quid igitur dabis nobis præmii: Jesus autem dixit illis: Amen, dico vobis quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedébitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel. Non dixit, Qui reliquistis ómnia; hoc enim & Crates fecit philóosphus,

& multi állii divítias contempserunt; sed, Qui secuti estis me, quod pròprium Apostolorum est atque credéntium.

Lección vij.

IN regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, quando & mortui de corruptione resurgent iucorrupti, sedébitis & vos in sóliis judicantibus, condemnatibus duodecim tribus Israel; quia vobis credéntibus, illi credere noluérunt. Et omnis qui reliquerit dominum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam æternam possidébit. Locus iste cum illa sententia concurrat, in qua Salvátor lóquitur, Non veni pacem mittere, sed gladium; veni enim separare hominem à patre suo, & filiam à matre, & numerum à socrus; & inimici hominis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicacionem

G

Evangélii omnes carnáles affectus contémperint, & divítias atque séculi voluptates; illi céntuplum recí-

pient, & vitam æternam possidébunt.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo rémpote; Dixit Iesus adolescenti: Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis thesaurum in cœlo; & veni, séquere me. Et réliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 64. in Matth. post initium.

Antequam Iesus adolescenti certámen & labórem osténderet, bravíum præ oculis pósuit, dicens: Si vis perfectus esse; ac tūm infert: Vende ómnia quæ habes, & da paupéribus. Et mox íterum præmia inculcat: Et habébis thesaurum in cœlo; & veni, séquere me. Magna enim retribútio est Dóminum sequi. Et habébis, inquit, thesaurum in cœlo. Nam quóniam magna illi cura de pecúniis erat, & quan-dóquidem ipsi cunctis denudári rebus consilium dabant, ut ostendat non amissírum bona sua, sed tanto plura majóraque inventúrum, quanto cœlum terrâ

præstabilius est, restitutio-nis præstántiam thesaurum appellávit, & simul stabi-litatem atque incorruptibi-litatem præmii, ut fieri pôterat, per res humánas expreflit. Non ergo satis est pecúniam spérnere; ve-rum étiam oportet páupe-res nutríre, & ante ómnia Christum sequi, id est, ómnia præstáre quæ ab ipso jubentur; paratumque sem-per esse rām labóres subire, quām omne genus mortis sufferre. Si quis enim, in-quit, venire post me velit, ábneget semetipsum, tollatque crucem suam, & sequátur me.

Lectio viii.

HÆc cùm audisset adolescens, abiit tristis. Quod non absque causa illi accidisse significávit E-vangelista, dicens; Ha-bébat enim multas posses-siones. Non eódem quippe modo detinentur qui pauca pôssident, & qui magnâ rerum cópiâ submerguntur; tunc enim violéntior fit ipsorum cupíditas. Nec unquam prædicáre cefsábo quod accéssio divitiárum majórem accendit flam-mam; & eos qui pôssident,

pauperiores reddit, quandoquidem eos in pluribus constituit cupiditatibus, efficitque ut indigentiam magis sentiant. Perspice igitur quanta vis sit talis affectus. Cum magnâ dives iste laetitiae Christum adiisset, ita suffosus atque obrutus fuit, ut nec respondere quidem potuerit, sed tristis ac molestia pressus decéserit. Quid igitur Christus? Difficile, inquit, in regnum cœlorum dîvites intrabunt. Quibus verbis, non pecuniâ, sed pecuniâ detentos carpit. Cur autem discipulis adeò paupéribus, ut nihil prorsus habérent, hæc dicit? Sanè ut eos erudiret, ne pudori paupertatem sibi dûcerent; & quasi respóndeat cur nihil illos habere permiserit.

Lectio ix.

Discipulis perturbatis, Hoc apud homines, inquit, impossibile est; Deo autem omnia possibilia sunt. Et cujus rei gratia discípuli qui nimium inopes erant, turbabantur? Quia propter perditionem aliorum dolébant, quorum omnium jam caritate afficiebantur, & quasi magistrorum ac patrum viscera suscéperant. Sic enim pro universo terrarum orbe hujus sententiæ acri-moniâ expavérunt, ut non parvâ eis consolatione opus

fuerit. Hac de causâ inspiciens eos, prius dixit: Quæ apud homines impossibilia sunt. Quod si dicta hæc ab ipso sunt, ut virtutis præ oculis magnitudo ponatur, ex his quæ sequuntur perpendes. Nam cum Petrus rogavit: Ecce nos, relictis omnibus, secuti sumus te; quid ergo erit nobis? Mercede illius prius definita, subjunxit: Et quicumque reliquerit domos, vel agros, vel fratres, vel patrem, vel matrem, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Ita quod impossibile erat, possibile factum esse videmus. Veniat tibi in mentem qualis erat Paulus, qualis Petrus, qualis Joannes, qualis Elias: vel potius ipsius unigeniti Dei Filii recordare, qui non habebat ubi caput reclinaret. Quod si paululum respéxeris, ac rursus tibi quasi in naufragio procella incubuerit, tenebras afferens; hanc Christi sententiam tecum illico versa, repeteque sapientis quod impossibile sit ad cœlum divitem pervenire. Ad hanc tu sententiam, montes, terram, maria conferas, ac omnia, si ita vis, cogitatione aurum facito, ac te habere fingito; nihil exequari poterit damno quod inde patieris. Hac

igitur cogitantes, æmulé-
mur ea quæ nostrâ digna
sunt æmulatione; non
magnificas ædes, non
uberrima prædia, non cé-
tera hujusmodi habentes,
sed eos qui magnam apud
Deum fiduciam consecuti

sunt; qui divitias ingentes
in cœlo possident, quorum
thesauri ibi reservantur,
qui paupertatem longo di-
vitiiis intervallo præponen-
tes, verè dívites sunt. Hu-
jusmodi sunt omnes prop-
ter Christum páuperes.

D I E F E S T O
P R O J U S T I S.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Beatus vir. è I. Noct.
Dom. Pf. Quare fremuer-
runt. è I. Noct. Dom. Pf.
Verba mea. Fer. iv. ad
Laudes.

De libro Sapiéntiæ.

Lectione i. Cap. 4.

JUitus si morte præoccu-
patus fuérit, in refri-
gério erit. Senectus enim
venerabilis est, non diu-
turna, neque annorum
número computata. Cani
autem sunt sensus hominis,
& ætas senectutis vita im-
maculata. Placens Deo
factus est dilectus, & vi-
vens inter peccatores trans-
latus est. Raptus est, ne
malitia mutaret intellectum
eius, aut ne fíctio decípe-
ret animam illius. Faſci-
natio enim nugacitatis obſ-
cúrat bona, & inconstan-
tia concupiscentiæ tran-
vertit sensum sine malitia.
Consummatus in brevi,
explévit tempora multa:

plácita enim erat Deo áni-
ma illius; propter hoc
properávit edúcere illum
de medio iniquitatum.

Lectione ii.

POpuli autem videntes,
& non intelligentes,
nec ponentes in præcór-
diis tália; quóniam grátia
Dei, & misericórdia est
in sancto ejus, & respec-
tus in elec̄tos illius. Con-
démnat autem justus mó-
rtuus vivos ímpios, & ju-
ventus celérius consummá-
ta longam vitam injusti.
Vidébunt enim finem sa-
pientis, & non intellégent
quid cogitáverit de illo
Deus, & quare munierit
illum Dóminus. Vidébunt,
& contemnent eum: illos
autem Dóminus irridébit.
Et erunt post hæc deciden-
tes sine honore & in con-
tumélia, inter mórtuos in
perpétuum; quóniam dis-
rumpet illos inflátos sine
voce, & commovébit il-

ios à fundamentis : & usque ad suprénum desolabuntur.

Lectio iii. Cap. 4. & 5.

ET erunt gementes, & memória illorum peribit. Vénient in cogitatione peccatorum suorum tímidi, & tradúcent illos ex adverso iniuitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia adversus eos qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Videntes turbabuntur timore horribili, & mirabuntur in subitatione insperatæ salutis, dicentes intrà se, pénitentiam agentes, & præ angustia spíritus gementes : Hi sunt quos habuimus aliquando in derisum, & in similitúdinem impropérii. Nos insensati vitam illorum aestimabamus insániam, & finem illorum sine honore. Ecce quómodò computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est !

IN II. NOCTURNO.

Pf. Dómine, quis habitabit. *Fer. iij. ad Off. Noct.*
Pf. Dómini est terra. *Fer. iij. ad Laudes.* *Pf.* Júdica me, Dómine, quóniam. *Fer. iij. ad Tert.*

Ex libro Morálium sancti Gregorii Papæ.

Lib. io. Cap. 16.

Lectio iv.

DEridétur justi simplicitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinatio-

nibus tégere, sensum verbis velare ; quæ falsa sunt, vera osténdere ; quæ vera sunt, falsa demonstrare. Hæc nimírum prudéntia usu à juvénibus scitur : hæc à pueris prætio discitur : hanc qui sciunt, céteros despiciendo supérbiunt : hanc qui nésciunt, subiecti & tímidi in áliis mirantur ; quia ab eis hæc éadem duplicitas iniuitatis nōmine palliata diligitur, dum mentis pervérsitas urbántas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cùlmina quærere, adeptā temporális gloriæ vanitáte gaudere, irrogáta ab áliis mala multipliciūs réddere ; cùm vires suppetunt, nullis resisténtibus cédere ; cùm virtutis possibilitas deest, quidquid explére per malitiam non valent, hoc in pacifica bonitáte simuláre.

Lectio v.

AT contrà, sapiéntia justorum est nihil per ostensionem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitare ; bona gratis exhibere, mala libétiūs tolerare quam facere ; nullam injuriæ ultiónem quærere, pro veritaté contumeliam lucrum putare. Sed hæc justorum simplicitas deridétur ; quia ab hujus mundi sapiéntibus puritatis virtus fatuítas crèditur.

G iij

Omne enim quod innocenter agitur, ab eis procul dubio stultum putatur; & quidquid in opere veritas approbat, carnali sapientiae fatuum sonat. Quid namque stultius videtur mundo, quam mentem verbis ostendere, nil callida machinacione simulare, nullas injuriis contumelias reddere, pro maledicentibus orare, paupertatem querere, possessa relinquere, rapienti non resistere, percutienti maxillam alteram praebere?

Lectio vii. Post pauca.

Quae nimis justi similitudines breviter sed sufficienter exprimitur, cum protinus subinfertur, Lampas contempta apud cogitationes divitium. Sæpe namque contingit, ut electus quisque qui ad externam felicitatem ducitur, continua hic adversitate deprimatur, non hunc rerum abundantia fulciat, non dignitatum gloria honorabilem ostendat, nulla ei obsequientium frequentia suppetat, nulla hunc huminis oculis vestium pompa compónat. A cunctis vero despiciabilis cernitur, & huius mundi gloriâ indignus aestimatur; sed tamen ante occulti Júdicis oculos virtutibus emicat, vita meritis coruscat. Honorari nretuit, despici non refugit: corpus continen-

tiâ afficit, solâ in animo dilectione pingue scit: mentem semper ad patientiam preparat, & erexit pro justitia de perceptis contumeliis exultat: afflictis ex corde compátitur; de bonorum prosperitatibus quasi de propriis lætatur: facri verbi pábula in mente sollicitus ruminat; & inquisitus quodlibet eloqui duplíciter, ignorat.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Exaudi, Deus, orationem. Sabb. ad Off. Noct.
Ps. Bonum est confitéri. Fer. ij. ad Laudes: Ps. Dóminus regnávit; exultet.
Fer. iij. ad Laudes.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manib[us] vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Evang. Homil. 13.

Dominus dicit: Sint lumbi vestri præcincti, Lumbos præcingimus, cum carnis luxuriam per continentiam coarctamus. Sed quia minus est mala non agere, nisi etiam quisque studeat & bonis operibus insudare, protinus additur: Et lucernæ ardentes in manib[us] vestris. Lucernas quippe ardentes in manib[us] tenemus, cum per

bona ópera próximis nos-tris lucis exempla monstrá-mus. De quibus profectò opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus , ut videant ópera vestra bona , & glorificant Patrem vestrum, qui in cœlis est. Duo au-tem sunt quæ jubentur, & lumbos restríngere , & lu-cernas tenére ; ut & mun-ditia sit castitatis in cör-pore , & lumen veritatis in operatiōne. Redemptori étenim nostro unum sine áltero placere nequáquam potest ; si aut is qui bona agit, adhuc luxuriæ inqui-namenta non déserit ; aut is qui castitatem præéminet , necdum se per bona ópera exerceat.

Lectione viiij.

Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere ; nec opus bonum est áli-quod sine castitate. Sed & si utrumque ágitur , restat ut quisquis ille est , spe ad supernam pátriam ten-dat , & nequáquam se à vi-tiis pro mundi hujus ho-nestate contíneat. Qui etsi quædam bona aliquando pro honestate inchoat , in eius tamen intentione non debet permanere , nec per bona ópera præsentis mundi glóriam quærere ; sed totam spem in redemptoris sui adventum constituat. Unde & protinus súbditur : Et vos similes homínibus

expectántibus dómínum suum , quando revertátur à nuptiis. Ad nuptias quippe Dóminus ábiit ; quia resurgens à mórtuis , ascen-dens in cœlum , supernam sibi Angelorum multitudinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur , cùm nobis jam per judicium manifestatur.

Lectione ix.

Bene autem de servis ex-pestantibus súbditur : Ut , cùm vénérat & pulsáverit , confestim apériant ei. Veñit Dóminus , cùm ad judicium prôperat : pul-sat verò , cùm jam per æ-gritudinis molestias mortem vicinam esse designat. Cui confestim aperimus , si hunc cum amore suscipimus. Aperire enim júdici pulsanti non vult , qui exire de cörpore trépidat ; & videre eum , quem con-tempsisse se méminit , júdicem formidat. Qui autem de sua spe & operatiōne se-curus est , pulsanti confestim áperit , quia latus júdicem sustinet ; & cùm tempus propinquæ mortis advénerit , de glória retributiōnis hilarescit.

A D L A U D E S.

CANTICUM. Eccli. 2.

Qui timétis Dóminum , crédite illi ; * & non evacuábitur merces vestra.

Qui timétis Dóminum , speráte in illum ; * & in

oblectatiōnem véniet vobis
misericórdia.

Qui timétis Dóminum ,
diligite illum ; * & illumina-
buntur corda vestra.

Respicite , filii , natiōnes
hóminum ; * & scitóte
quia nullus sperávit in Dó-
mino , & confúsus est.

Quis enim permanísit in
mandátis ejus , & derelí-
ctus est ? * aut quis invoca-
cavit eum , & despexit il-
lum ?

Quóniam pius & miséri-
cors est Deus , & remittet
in die tribulatiōnis , pec-
cata ; * & protector est
ómni bus exquiréntibus se
in veritáte.

AD VESPER. Psalmi.
Dixit. è Dom. Beatus vir.
Ibidem. Laudáte , púeri.
Ibid. Qui confidunt. è Vesp.
Fer iv. Dómine , non est
exaltatum. Ibid.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii se-
cundūm Lucam.

Léctio vii. Cap. 12.

TN illo tempore ; Dixit
Iesus discipulis suis : Sint
lumbi vestri præcinēti , &
lucernæ ardentes in mánib-
us vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Petri
Chrysólogi.

Sint lumbi vestri præcinc-
ti. Ibi præcingenda est
virtus , ubi voluptas est
comprimenda. Nescit vin-
cere vitia cörperis , virtutis
cīngulum qui depónit.
Cincti ergo castitatis bál-
teo , quod est insigne militi-
æ Christiānæ , fluxam
carnis detruncémus igná-
viam ; & Regis nostri ex-
pectatiōne pervigiles , in-
sonnes somnum séculi nei-
ciámus. Non dórmiunt ,
inquit , nisi cùm male fē-
cerint. Et lucernæ ardentes

in mánibus vestris. Beáti
in quorum mánibus bonó-
rum óperum lucent lucer-
næ. Sic enim lúceat lug-
vestra coram homínibus ,
ut videant bona vestra ópe-
ra , & magnificent Patrem
vestrum qui est in cœlis ;
& ut lucerna ante óculos ,
opus bonum in méntibus
sic refulget. Et vos simi-
les homínibus expectánti-
bus dóminum suum , quan-
do revertárur à nuptiis.
Quia semper nuptiis amicæ
funt faces , lúminum testi-
mónio celebrátur cástitas
nuptiarum. Sicut enim fu-
git lucem illícita qui præ-
súmerit , sic multiplici co-
ruscat in lúmine licita qui
requirit.

Léctio viii.

VOs similes hominibus
expectántibus dómi-
num suum , quando véniat
à nuptiis. Ex quo ad des-

ponsandum suam Ecclésiam Christus advénit , thálamus ornátur sponsæ. Et ornátur auro fidei , argento sapiéntiæ , virtútum gemmis , sanctitatis velis , verecundiæ rosis , liliis castitatis , pudoris violis : & ad alta cœli pudicitiae templum , fastigium virginitatis attollitur. Nec defunt Psalmorum citharae , Prophética órgana , Apostolorum voces , totæque symphóniæ cœlestium nuptiarum. Satis servo somni est ,

qui tali & tanto clamóre non ad cœlestis Regis nuptias suscitátur. Ut cùm vénérerit , & pulsáverit confessim apérant ei. Véniens pulsat corda ; bene cónscius aperit , malè cónscius claudit. Justa mens patescit ad præmium : injusta , quia non méruit , se præclúdit. Vigilémus ergo , dilectissimi ; & beatitudinem quæ sequitur , consequámur.

Lectio ix. erit de Homilia in Evangelium Dominicæ.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.
IN illo tempore ; Dixit Jesus discípulis suis: Nolite timere , pusillus grex ; quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 22.

Discipulis suis Christus regnum ponit in præmio ; ut in certamine noncedant periculis , non timori. Pericula despiciunt qui tendit ad regnum : victoriæ cupidus nescit timere. Nolite timere , inquit ; pusillus grex ; quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Adjécit quid faciendum sit regnatum.

Véndite quæ possidétis , & date eleemosynam. Non potest dominari omnibus , nisi is qui propriis non tenetur : dejectæ mentis est , qui familiaris rei méminit , cùm vocáatur ad regnum.

Lectio viii. Post pauca.
FAcite vobis sácculos quæ non veteráscunt , thesaurum non deficientem in cœlo. Homo , tali mónu Christus te ditare voluit , non nudare : manére tibi tua voluit , non perire : perpetuari , non vacuari sácculos imperávit : jussisse transferre , non perdere. O homo , si hic permansurus es , quæ tua sunt hic repónere : si illuc iturus es , hic quæ tua sunt cur derelinquis ? Ubi enim thesaurus vester est , ibi & ex

G v

vestrum erit. Præmitte thesaūrum tuum in cœlos, ne cœlestem ánimam demergas in terram; aurum de profundo terræ, ánimæ ab excelsis cœli: mélius proinde est ad sedem ánimæ deferi aurum, quâm in sepulcro auri ánima demergatur. Exutus ergo totis divitiarum curis, & jam per ómnia expeditos, militare sibi in século jubet, quos regnare donavit in cœlo.

Lectione ix. Serm. 23.

Contristatus es, quia quod habes, in cœlis

cógeris collocare. Rogo, crede Deo tuo, qui servo credis; & magis Deo quâm hómini commenda. Sed si times, ne quid inde præsumat, ne quid disperget pietas largitoris, signa fidei ánnulo sácculos tuos; ut tali custode dórmias sic securus: quia ubi ille est, ibi locus nullus est furi. Non pôterit tibi pecúniam tuam denegare, qui tibi ómnia sua cónculit, qui te regni sui honore ditavit & gloriâ.

D I E F E S T O

P R O V I R G I N I B U S.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Dómine Dómius noster. *Fer. ij. ad Primam.* *Ps.* Cœli enarrant. integer. *Fer. iiiij. ad Off. Noct.* *Ps.* Dómini est terra. *Fer. iiiij. ad Laudes.*

De Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectione i. Cap. 7.

De virginibus præcep- tum. Dómini non hábeo: consilium autem do, tanquam misericórdiam consecutus à Dómino, ut sim fidélis. Existimo ergo hoc bonum esse proper instantem necessitatēm, quóniam bonum est hóminii

sic esse. Alligátus es uxori? Noli quærere solutionem. Solútus es ab uxore? Noli quærere uxorem. Si autem accéperis uxorem, non peccasti: & si nuptserit virgo, non peccávit. Tribulatiōnem tamen carnis habébunt hujusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut & qui habent uxores, tanquam non habentes sint: & qui flent, tanquam non flentes: & qui gaudent, tanquam non gaudentes: & qui emunt, tanquam non possidentes: & qui usuntur hoc mundo,

tanquam non utantur ; præterit enim figura hujus mundi.

Lectio ij.

VOLO autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placet Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodo placet uxori; & divisus est. Et mulier innupta & virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placet viro. Porro hoc ad utilitatem vestram dico; non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id quod honestum est, & quod facultatem prebeat sine impedimento Domimum obserandi.

Lectio iij.

SI quis autem turpem se videri existimat super virginem sua, quod sit superadulta, & ita oportet fieri : quod vult faciat; non peccat, si nubat. Nam qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens suæ voluntatis, & hoc judicavit in corde suo servare virginem suam, bene facit. Igitur & qui matrimonio jungit virginem suam, bene facit; & qui non jungit, melius facit. Mulier alligata est

legi, quanto tempore vir ejus vivit. Quod si dormierit vir ejus, liberata est : cui vult nubat, tantum in Domino. Beator autem erit si sic permanserit, secundum meum consilium. Puto autem quod & ego Spiritum Dei habeam.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Eructavit. integer, Sabb. ad Tert. Ps. Deus noster refugium. Sabb. ad Sext. Ps. Magnus Dominus. Sabb. ad Sext.

Ex libro sancti Cypriani Episcopi & Martyris, de disciplina & habitu Virginum.

Paulo post initium.

Lectio iv.

NUNC nobis ad Vigines sermo est, quarum quod sublimior gloria est, major & cura est. Flos est ille Ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratiae spiritalis, laeta indoles, laudis & honoris opus integrum atque incorruptum, Dei imago respondens ad sanctimoniam Domini, illustrior portio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis largiter floret Ecclesiæ matris gloriosa fœcunditas: quantoque plus copiosa virginitas numero suo addit, tanto plus gaudium matris augebit.

Lectio v.

AD has loquimur, has adhortamur affectione pótius quām potestatē: non quod extrémi & mímini, & humilitatis nostrae ádmo. dūm cónscii, aliquid ad censúram licentia vindicemus; sed quod ad follicitudinem magis cauti, plūs de diaboli infestatiōne timemamus. Neque inánis hæc cāutio est, & vana formido, quæ ad salutis viam consúlit, quæ Domínica & vitália præcepta custódit; ut quæ se Christo dicáverint, & à carnali concupiscentia recedentes, tām carne, quām mente se Deo vóverint, consummum opus suum magno præmio destinátum: nec ornari jam, aut placere cuiquam, nisi Dómino suo, studeant; à quo & mercédem virginitatis expectant, dicente ipso: Non omnes cāpiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vi.

DEnud quoque per hanc Angeli vocem continentiae munus osténditur, virginitas prædicatur. Hi sunt, inquit, qui cum mulieribus se non coinqüinavérunt; vírgines enim permanéfrunt: hi sunt qui sequuntur Agnum quocumque ierit. Neque enim tantum masculis continentiae gratiā, Dóminus repromitit, & féminas præ-

rit: sed quóniam fémina viri pótio est, & ex eo sumpta atque formata est; in Scripturis ferè ómnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, & in másculo simul significatur & fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, & regno Dei virginitas destinatur; quid est illis cum terréno cultu & cum ornamentiis, quibus dum homínibus placere ges- tiunt, Deum offendunt?

IN III. NOCTURNO.

Ps. Cantáte Dómino.....
cantáte. Fer. ij. ad Tert.
Ps. Dóminus regnávit; exultet. Fer. ij. ad Laudes.
Ps. Cantráte Dómino.....
quia. Fer. ij. ad Sext.
Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore; Dixit Iesus discípulis suis parabolam hanc: Símile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipiéntes lámpades suas exierunt óbviā sponso & sponsa. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerumquæ bona in se ópera cum elec- tris & réprobi ostendunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniant; quia de his quæ foris égerint, iniùs

gloriām requirunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta Electōrum Ecclēsia dicitur : Omnis gloria ejus filiae Regis ab intus. Moram autem faciente sponsō, dormitaverunt omnes & dormierunt ; quia dum venire Iudex ad extrēmūm iudicium differt, electi & réprobi in mortis somno sopiuntur.

Lectio viii. Post pauca.

Domor in media nocte fit ; quia sic dies iudicii furrépit, ut prævidéri non valeat quando venit. Unde scriptum est : Dies Domini sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes Vírgines surgunt ; quia & electi & réprobi à somno suæ mortis excitantur. Lámpades ornant ; quia sua secum ópera númerant, pro quibus æternam recipere beatitudinem expectant. Sed lámpades fatuárum Vírginum extinguitur ; quia eárum ópera quæ clara homínibus foris apparuerunt, in adventu Júdicis intus obscurantur ; & à Deo retributióinem non invéniunt, quia pro eis receperunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

Quid est autem quodd tunc à prudéntibus óleum petunt, nisi quodd in adventu Júdicis, cùm se intus vácias invénerint,

testimónium foris quærunt ? Sed prudentes Vírgines respondent, dicentes : Ne fortè non sufficiat nobis & vobis, ire pótius ad vendentes, & émitte vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus ; quæ autem paratæ erant, intravérunt cum eo ad nuptias : & clausa est jánua. O ! si sapere in cordis paláto possis, quid admiratiónis habet quod dicitur, Venit sponsus ? quid dulcédinis, Intravérunt cum eo ad nuptias ? quid amaritúdinis, Et clausa est jánua ? Tunc regni jánua lugéntibus claudétur, quæ modò quotidiè pœniténtibus aperitur : erit namque & tunc pœnitentia ; sed fructuósa jam non erit, quia nequáquam tunc véniam invenit, qui modò aptum vénia tempus perdit.

A D L A U D E S.

CANTICUM. *Is. 61.*

Gaudens gaudébo in Dómino, * & exultábit áнима mea in Deo meo ;

Quia induit me vestimentis salutis, * & indumento justitiae circúmdedit me,

Quasi sponsum decoratum coróna, * & quasi sponsam ornátam monsibus suis.

Sicut enim terra profert germe suum, * & sicut hortus semen suum géminat ;

Sic Dóminus Deus germinabit justitiam, * &

laudem coram universis *AD VESP. Psalmi de gentibus.*

Officio Parvo B. M. V.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio viij. Cap. 25.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lámpades suas exierunt óbviām sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia sancti Hilárii Episcopi.

In Matth. Cap. 27.

Lampades, animarum splendentium lumen est quæ sacramento Baptismi splenduerunt. Oleum, boni operis est fructus. Vasa, humana sunt corpora, intra quoru[m] vescera thesaurus bonæ conscientiae recondendus est. Vendentes, sunt hi qui misericordia fidélium indigentes, reddunt ex se petita commercia; indigentiae suæ scilicet fatietate, boni operis nostri conscientiam vaneuntes. Nuptiae, immortalitatis assūptio est, & inter corruptionem atque incorruptionem ex nova societate conjunctio. Mora sponsi, pœnitentiæ tempus est. Expectantium somnus, credentium quies est, & in pœnitentiæ tempore

mors temporaria universorum. Nocte mediâ clamor cunctis ignorantibus, tubæ vox est Domini præcedentis adventum, & universos ut obviām sponso exeat excitantis. Lámpadum assūptio, animarum est réditus in corpora: earumque lux, conscientia boni operis elucens, quæ vasculis corporum continetur.

Lectio viij.

PRudentes Virgines, ha[ec] sunt, quæ opportūnum in corpóribus operandi tempus amplexæ, in primum se occursum adventus Domini preparaverint. Fatuæ autem, quæ dissolutæ ac negligentes, præsentium tantum follicitudinem habuerint; & immemores promissorum Dei, in nullam se spem resurrectionis extenderint. Et quia prodire obviām fatuæ, extinctis lampadibus, non possunt, deprecantur eas quæ prudentes erant, ut oleum mutuent. Quibus respondérunt non posse sedare, quia non sit forte quod omnibus sat[s] sit; alienis scilicet opéribus ac méritis néminem adjuvandum, quia unicuque lámpadi suæ emere oleum sit

necessæ. Quas hortantur ut
rédeant ad emendum, si
vel serò præceptis Dei ob-
sequendo, cum lámpadum
luce, sponsi dignæ effician-
tur occursu. Quibus mor-
rántibus, sponsus ingre-
sus est: atque unà cum eo
in nuptias, sapientes, quæ
comparato lámpadum lú-
mine opperiebantur, in-
tróeunt; id est, in cœles-
tem glóriam sub ipso sta-

tim adventu Domínicæ
claritatis incédunt. Et quia
jam pœnitentiæ nullum est
tempus, fátuæ occurrunt,
aperiri sibi áditum rogant;
quibus respondéunt à spon-
so quia Nescio vos: non
enim in officio advenientis
affuerant, neque ad vo-
cem tubæ excitantis occur-
rerant.

*Lectio ix. de Homilia in
Evangelium Dominicæ.*

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangeli se-
cundum Matthæum.*

Lectio viij. Cap. 19.

IN illo tempore; Venit
Iesus in fines Judææ
trans Jordánum: & secutæ
funt eum turbæ multæ, &
eurávit eos ibi. Et réli-
qua.

*Homilia sancti Joannis
Chrysostomi.*

In Matth. 63.

Christus, quia ad virgi-
nitatem hortari grave
esse videbatur, à necessi-
tate legis de non solvendo
matrimónio ad cupiditá-
tem virginitatis tráhere
studet. Deinde ut eam esse
possibilem ostendat, dixit:
Sunt eunuchi qui ex ven-
tre matris sic nati sunt, &
sunt qui ab homínibus eu-
nuchi facti sunt, & sunt
qui seipso eunuchos fecé-
runt propter regnum cœ-
lorum. Quibus émnibus,

latenter ipsos ad eligendam
virginitatem inducit, dum
eam virtutem esse possíbi-
lem ástruit. Cùm autem
dicit, Qui seipso eunú-
chos fecérunt, non de abs-
cissione membrorum dicit;
sed pravárum mentis cogi-
tationum interemptionem
intélligit. Nam qui mem-
brum incidit, maledictiōni
subjectus est, ut Paulus
ait: Utinam & absindan-
tur qui vos conturbant!

Lectio viij. Post pauca.

Continentia enim men-
tis facit ut motus na-
turales nullum áfferant áni-
mæ detrimentum. Cùm
figitur eodem modo dixerit
de illis eunuchis, qui nisi
étiam ipsi mente se conti-
neant, frustrè & inutiliter
tales sunt, ac de illis qui
ut regnum cœlorum con-
sequantur, se continent;
subjunxit rursus, dicens:
Qui potest cápere, cápiat.

Scilicet, ut alacriores efficiat eo ipso quod grave esse opus ostendit. Noluitque eam rem intrà necessitatèm legis concludere, & id quidem per ineffabilem benignitatèm suam. Idque dicendo, adhuc magis demonstrat rem illam esse possibilem; ut eò amplius ipsam eligendi desiderium in voluntate signatur.

Lectio ix.

Sed si electiōnis istud est, inquies, quomodo antea dixit: Non omnes cāpiunt, sed quibus datum est? Scilicet ut discussas id esse magnum certamen, non forte datam necessitatèm: illud enim vo-

lētibus datum est. Quod idēo dixit, ut ostenderet superiore nobis auxilio opus esse (quod quidem omnibus illud petentibus paratum est,) si volamus in hac luctatione superiores evadere. Mos enim ipsi erat sic loqui, quandocumque res árdua proponebatur; velut cum dicébat: Vobis datum est nosse mysteria. Et hoc ita esse præfens locus manifestat. Nam si supernæ tantum donationis istud est, ac nihil conferunt qui virginitatem profitentur, superflue ipsis regnum cœlorum pollicitus est.

DIE FESTO
PRO SANCTIS MULIERIBUS.

IN I. NOCTURNO.

Pf. Cœli enarrant. integer. Fer. iij. ad Off. Noct.
Pf. Dóminus regit me. Fer. v. ad Sext. Pf. Ad te, Dómine, clamabo. è III. Noct. Dom.

De Parabolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 31.

Mulserent fortem quis invéniet? Procul & de ultimis finibus prétium ejus. Confidit in ea viri sui, & spoliis non indigébit. Reddet ei honum,

& non malum, omnibus diébus vitæ suæ. Quæsivit lánam & linum, & operata est consilio manuum suarum. Facta est quasi navis institoris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, deditque prædam domésticis suis, & cibaria ancillis suis. Consideravit agrum, & emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum.

Lectio ij.

Gustavit, & vidit quia bona est negotiatio ejus: non extinguetur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fortia, & dixi ejus apprehenderunt fusum. Manum suam aperruit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Non timabit domini sua a frigoribus nivis; omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus & púrpura induimentum ejus. Nobilis in portis vir ejus, quando se fererit cum senatoribus terrae. Sindonem fecit, & vendidit; & cingulum tradidit Chananæo.

Lectio iii.

Fortitudo & decor indu-
mentum ejus, & ridebit in die novissimo. Os suum aperruit sapientiae, & lex clementiae in lingua ejus. Consideravit semitas domus sue, & panem otiosa non comedit. Surrexerunt filii ejus, & beatissimam prædicaverunt; vir ejus, & laudavit eam. Multæ filiae congregavérunt divitias; tu supergressa es universas. Fallax gratia, & vana est pulchritudo; mulier timens Dominum ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera ejus.

IN II. NOCTURNO.

Pf. Exaltabo te, Domine.

è iij. Noct. Dom. Pf. Dixa:
Custodiām. integer. Fer. v.
ad Complet. Pf. Quid gloriariſ. Fer. vij. ad Offic.
Noct.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.
Lib. de ver. Relig. Cap. 41.
Lectio iv.

VIncámus cupiditátes, vel blandítias, vel moléstias, si viri sumus. Nobis dúcibus & ipsa erit melior; nec jam cupiditas, sed temperantia nominabitur. Nam cùm ipsa ducit, nos autem sequimur, cupiditas illa & libido, nos vero temeritas & stultitia nuncupámur. Hoc & feminis præcipi potest, non maritali, sed fraterno jure; quo jure in Christo, nec masculus, nec femina sumus. Habent enim illæ virile quiddam unde feminas subjugent voluptates, unde Christo serviant, & imperent cupiditati.

Serm. 59. de diversis.

Lectio v.

TRes vitae sunt in Ecclesia membrorum Christi: conjugalis, vidualis, virginalis. Quia ipsæ vitae, ipsæ pudicitiae futuræ erant in sanctis membris Christi, omnes istæ vitae tres attestatae sunt Christum. Prima conjugalis. Quando María virgo concipit, Elizabeth uxor Zachariae & ipsa conceperat. Hujus Júdicens præcónem ferébat in útero.

Venit ad eam sancta María tanquam ad cognatam suam salutandam. Exultavit infans in útero Elízabeth. Ille exultávit, illa prophétavit. Habes attestantem pudicítiām conjugálem. Ubi viduális? In Anna. Audistis quod esset sancta Prophe-tissa, vídua octoginta & quátuor annórum, quæ septem annis víxerat cum viro suo, frequentans tem-plum Dómini, sérviens in orationibus nocte & die. Et ipsa vídua agnóvit Christum: vidi parvum, agnóvit magnum, & ipsa attestata est. Habes & in ista vitam víduálem, in María virginálem.

Lección vij.

Eligat sibi quisque de ipsis tribus quam voluerit. Qui præter ipsis esse voluerit, in membris Christi esse non dispónit. Non dicant conjugátæ: Nos ad Christum non per-tinémus: habuerunt marítos sanctæ féminæ. Non se extollant Vírgenes. Quantò magnæ sunt, humiliant se in omnibus: omnia exem-pla salutis propósita sunt ante oculos nostros. Nemo exorbitet: si pudicítiām conjugálem quæris, habes Susannam; si víduálem, habes Annam; si virginálem, habes Mariam.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Exaudi, Deus, depre-catiōnem. *Fer.* vij. *ad Off.*

Noct. *Ps.* Quām bonus. in-teger. *Fer.* ij. *ad Nonam.* *Ps.* Misericórdiam. *Fer.* iii. *ad Off.* *Noct.*

Lección sancti Evangélīi se-cundūm Lucam.

Lección vij. Cap. 10.

In illo tempore; Intrá-vit Jesus in quoddam castellum: & mulier quædam, Martha nōmine, excépit illum in domum suam. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. i. *Comment.* in *Luc.* n. 9.

Est nonnunquam in intentione plus quām in actione, aut plus in actione quām in intentione, ut in Evangélīo cernimus inter sanctam Mariam & Martham fuisse distātiām. Alia enim verbum audiēbat: alia festinabat circa ministerium. Quæ stetit, & ait: Dómine, non est tibi curæ quod dereliquit me sōrora mea solam ministrare? Dic ergo illi ut me adjuvet. Et dixit illi Dóminus: Martha, Martha, María optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Ergo in altera intentionis studium, in altera actionis ministerium redundabat. Utrique tamen utriusque virtutis studium suppetebat; siquidem & Martha, nisi audisset verbum, ministerium non subiisset; & María tantum gratiæ de-

utriusque rétulit perfectio-
ne virtutis , ut úngeret
pedes Jesu , & tégeret ca-
pillis , & totam domum
suæ fidei odore compléret.
Ideò ergò utriusque virtutis
plenitudo quærenda est.

Lib. 7. num. 84.

Lectio viiij.

REligiósa mentis inténtio
Dei verbo , si cum fide
cóngruat , étiam ipsis opé-
ribus antefertur , juxta
quod & híc scriptum est :
María óptimam sibi partem
elégit , quæ non auferétur
illi. Studeámus & nos há-
bere quod nemo nobis pos-
sit auferre ; non ut per-
functória , sed díligens au-
diéntia deferátur. Solent
ením étiam ipsius sémina
verbi cœlestis auferri , si
seculi viam sint seminata.
Agat te , sicut Maríam ,
desidérium sapiéntiæ ; hoc
ením majus , hoc perfectio-
nis opus ; nec ministérii
cura cognitionem verbi cœ-
lestis avertat ; nec árguas
eos , aut otiosos júdices
quos vídeas studére sapién-
tiæ. Hanc enim sibi coha-
bitantem Sálomon ille pa-
cíficus adscivit.

n. 86. Lectio ix.

NEc Martha tamen in
bono ministerio re-
prehénditur ; sed María
quod meliórem partem sibi
élégerit , antefertur. Jesus
ením multis abundat , &
multa largítur ; & ídeo
sapiéntior quis judicátur ,

quia quod principálē ad-
vertit , élégit. Dénique &
Apóstoli óptimum non pu-
tavérunt relinquare Dei
verbū , & ministrare
mensis. Sed utrumque mu-
nus sapiéntiæ est : nam &
Stéphanus plenus sapiéntiæ
minister electus est. Et ídeo
qui ministrat , doctóri dé-
ferat ; & ministrantem doc-
tor invítet & pròvocet.
Unum enim est corpus Ec-
clésiæ , et si diversa mem-
bra , & álterum áltero
eget. Non potest dícere
óculus mánui : Opera tua
non desídero ; aut iterum
caput pédibus , aut aurícula
se negáre esse de corpore.
Nam et si ália principália ,
tamen ália necessária. Sa-
piéntia in cápite , actus in
mánibus. Oculi enim sa-
piéntis in cápite ejus ; quia
ille verè sapit , cuius áni-
mus in Christo est , & cu-
jus intérior óculus erígitur
ad superna. Et ídeo sapien-
tis óculi in cápite ipsius ;
stulti autem in calcáneo.

A D L A U D E S.

CANTICUM. *Prov. 31.*

OS suum apéruit sapién-
tiæ (múlier fortis ,) *
& lex cleméntiæ in lingua
ejus.

Considerávit sémitas do-
mús suæ , * & panem o-
tiósa non comédit.

Surrexérunt filii ejus , &
beatissimam prædicavé-
runt ; * vir ejus , & laudá-
vit eam.

Multæ filiæ congregavérunt divítias : * tu supergressa es universas.

Fallax grátia , & vana est pulchritúdo : * muller timens Dóminum ipsa laudábitur.

Date ei de fructu má-

nuum suarum ; * & laudent eam in portis ópera ejus.

AD VESP. Psalmi ,
Dixit. è Dom. Laudáte ,
púeri. *ibid.* Ad te levávi. è
Vesp. Fer. iv. Nisi Dómi-
nus. *Fer. ij. ad Vesp.* Beáti
omnes. *Sabb. ad Vesp.*

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii se-
cundūm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

TN illo tempore ; Intrávit Iesus in quoddam castel- lum : & muller quādam , Martha nōmine , excépit illum in domum suam . Et réliqua .

Hóspitia sancti Basili
Episcopi.

Constit. Mon. Cap. 1.

MArtha Dóminum sús- cipit ; María sedet secus pedes ejus. In duabus foróribus bona propensæ voluntatis alácritas. Distin- gue tamen officia. Martha ministrábat ; præparábat quæ ad corporális convívii usum opportúna erant. Ma- ría verò sedens secùs pedes ejus , audiébat verbum illius. Altera reficiébat quod oculis subiectum erat ; ál- tera ei quod est invisibile serviébat. Nam qui áderat , Deus verè & homo erat. Idem ipse Dóminus ambá- rum mulierum propensam voluntátem approbabat. Céterū Martha labóre

pressa Dóminum rogat intercedere velit , ut Mariam forórem suam óperis adju- tricem hábeat : Dic , in- quít , illi , ut me ádjuvet. At non permísit Christus , sic ad eam loquens : Tur- báris circa plúrima. Porrò pauca necessária sunt , sive unum. Pauca quæ nimírum ad apparátum spectant ; unum nempè finis ac sco- pus , ut necessitati satis fiat. Ita Dóminus neque illam à suscepto ministério avocávit , & huic débitam laudem rependit , ab iis scílicet quibus intenta erat.

Lectio vij.

VIde igitur duas partes , duoque vitæ génera dñárum mulierum symbolo designáta , unum inferioris notæ , pótius alterum ac supérius. Inferius corpo- rále ministérium , (quamquam illo summópere opus est ,) supérius contempla- tionem mysteriorum ; quæ cùm tota spiritális sit , pótior evidenter existit. Hæc tu áudiens spirituáliter ác- cipe , ac quod mavis élige.

Ministra, si velis, Christi corpori; nam ipse dixit: Quod uni ex istis fecistis, mihi fecistis. Sive enim hospitem recuperis, sive pauperem refeceris, sive infirmo ministraveris, Christus haec in se recipit. Si vis pauperibus ministrare, curare infirmos, Marthae sedulam operam pro norma accipe. Quod enim feceris in servos Christi, in Christum referitur. Sin autem Mariam velis imitari quæ reliquit corporale ministerium, atque ad spirituum documentorum contemplationem ascendit, rem fin-

cero animo exequere. Relinque corpus, ac ciborum curam neglige. Sede secus pedes Domini, ac audi illius verba, ut Deitatis mysteriorum pârticeps efficiaris. Contemplatio enim documentorum Jesu corporis ministerio longè præcellit. Accepisti exempla: æmulare quod velis. Aut pauperibus ministra, aut documenta Christi studiosius ama & investiga. Si autem potes ambo æmulari, utrinque salutis fructum certius reportabis.

Lectione ix. de Homili. in Evang. Domin. occurrit.

D I E O C T A V A.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 13.
IN illo tempore; Dixit Jesus: Cui simile astimabo regnum Dei: Simile est fermento quod acceptum mulier abscondit in farinæ mensuris tribus, donec fermentatum est totum. Ante regnum suum grano sinapis comparabat; nunc illud efficit simile fermento.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Serm. 99.

Cui simile, inquit, astimabo regnum Dei? Sic dicendo appendit animos auditorum, & attornitos reddit stupore toto; quid regno Dei, quid imperio divino valeat comparari? Atque illis mente

permulta & magna perva-
gantibus, celi Dominus,
in hospitio pauperis, in
manupanicostricis mulieris
regni sui invenit & format
exemplum, dicendo: Si-
mile est regnum cœlorum
fermento quod acceptum
mulier abscondit in farinæ
mensuris tribus, donec fer-
mentatum est totum. Ante
regnum suum grano sinapis
comparabat; nunc illud
efficit simile fermento.
Ante sinapis granum mé-
morat accepisse virum, mu-
lierem nunc áfferit accep-
isse fermentum. Dicit ante
exiguum semen virum se-
visse in magnæ árboris in-
crementum, mulierem mo-
do fermentum breve ad

profectum totius massa abscondisse manifestat. Verè sicut dixit Apóstolus Paulus , neque vir sine muliere , neque muller sine viro in Dómino. Ad unum regnum diversum sexum vária similitudo perdúcit ; neque virum séparat à muliere vocatio christiana , quos Deus conjungit , natúra fóciat , ac mira similitudine símiles reddit hábitus , spécies única compónit.

Lectio viii.

Sed quare has similitudines regni sui , Dóminus per virum producit & féminam ? Quare majestatem tantam tam vílibus , tam dispáribus format exemplis ? Fratres , pre-tiosum latet in hac vilitate mystérium , dicente Apóstolo : Mystérium hoc magnum est ; ego autem dico in Christo , & in Ecclésia . Comparatiōnibus istis humáni gérēris negótium géritur principale ; per virum & féminam mundi causa séculis tractata finitur. Adam primus homo , muller prima Eva , ab árbore scientiae boni & mali ad Evangélii sinápis árborem deducuntur ; ut óculos quos illecebrósa arbor aperiendo cláuserat , sinápis arbor grani sui collyrio & acritudine ipsa , dum claudit , aperiret ; ut ora quæ venenósa arboris gaf-tus infécerat , salutáris

arbor flámmeo gustus su sapore sanaret , & ista arbor igneo pastu suo conscientiam toto conversatiōnis suæ ardore succéderet , quam frigidam illa toto jam rigore perfec̄erat. Neque hic jam vel alget , vel confunditur nuditas , ubi hóminem totum tegit vénia , fidei facit calére vestitus.

Lectio ix.

Sed hoc per granum sinápis quod accéperat vir , confertur féminæ. Quid verò per fermentum quod accepit muller , conferatur hómini , folliciūs perscrutemur. Símile est , inquit , regnum Dei fermento quod acceptum muller abscondit in farinæ mensuris tribus. Muller accépit à Deo fermentum fidei , quæ accéperat à diabolo perfidiæ fermentum : abscondit in mensuris tribus , hoc est in tribus hóminum tempóribus , quod est ab Adam usque ad Noë , à Noë usque ad Móysen , à Móyse usque ad Christum ; ut muller quæ corrúperat fermento mortis in Adam totam massam gérēris humáni , fermento resurrectiōnistotam carnis nostræ massam redintegraret in Christo ; ut muller quæ confecrat panem gémitus & sudoris , panem vitæ cōqueret & salutis , & esset ómnium viventium mater vera per Christum , quæ erat in Adam mater ómnium mortuórum.

SUPPLEMENTUM

AD BREVIARIUM

TOLOSANUM.

DIE XXXI. OCTOBRIS.

IN VIGILIA

OMNIUM SANCTORUM.

[*Si venerit in Dominica, Officium fit de Dominica usque ad V. tertii Nocturni exclusivè : reliqua de Vigilia, id est, septima & octava Lectio de Evangelio cum Homilia Vigiliae, ut infrà, divisione facta ad asteriscum [*]. Lectio ix. de Evangelio & Homilia Dom. occurrentis. RRRR. ut infrà ; & dicitur Te Deum.*]

AD LAUDES & HORAS, Psalmi de Dominica, cum Commem. Dominicæ occurrentis : reliqua de Vigilia. Non dicitur ad Primam Symbol. Quicumque.]

[¶ Si Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut seq. AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

*Invit. Dóminum reddente Justis mercédein laborum suorum, * Ve-*

nité, adorémus Sap. 10.
Ps. 94. Venite. 2.

H Y M N U S.

*Q*Uam prævenimus canticis,
Huc festa nos dies vocat,
Ubì suos, post prælia,
Deus corónat mīlites.

Nōn ille fluxas ac leves
Vincētibus dat láureas,
Sed lucis æternæ decus,
Et pura semper gáudia.

Hos nempē cœlo júgibus
Palmis onustos invehit,
A se datæ victoriæ
Futurus ipse præmium.

Huc ergò se spes érigat,
Huc vota tendant ómnia;
Nec téreat brevis labor,
Æterna quos merces manet.

Hanc qui tenétis, Cœlitæ,
Nobis adhuc certántibus
Adeste, dum vestris Deus

clviii Octob. In Vigilia Omnia Sanctorum.

Jungat triumphantes choros.

Tunc hostibus mens libera

Pleno fruatur otio;
Et in tuo non desinet
Sinu, Deus, quiescere.

Aeterna merces Caeli-
tum,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, cumque Spí-
ritu,
In sempiterna secula.

Amen.

*Psalmi & Antiphonæ de
Feria occurrente.*

V. Judicia Domini vera:
R. In custodiendis illis re-
tributio multa. *Ps. 18.*

*Lectiones duæ priores de
Scriptura occurr. è tribus
fiunt duæ.*

Post j. Lect. *R.* Justi in
perpetuum vivent, &
apud Dominum est merces
eorum, & cogitatio illorum
apud Altissimum :
ideo * Accipient regnum
decoris, & diadema spe-
ciei de manu Domini. *V.*
Coronam justitiae reddet
justus Iudex iis qui diligunt
adventum ejus : * Acci-
pient. *Sap. 5. 2. Tim. 4.*

Post ij. Lect. *R.* Con-
fluent ad bona Domini,
eritque anima eorum quasi
hortus irriguus; & * Pópu-
lus meus bonis meis adim-
plabitur, ait Dominus. *V.*
Oculus non vidit, nec auris
audivit, nec in cor homi-
nis ascendit, quæ prepara-
vit Deus iis qui diligunt

illum. * Pópulus. *Jerem.*
31. 1. Cor. 2.

Lectio sancti Evangeli
secundum Lucam.

Lectio iiij. Cap. 6.

In illo tempore ; Elevá-
tis Jesus oculis in discí-
pulos suos, dicébat: Beati
páuperes, quia vestrum est
regnum Dei. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósi
Episcopi.

In Luc. Lib. 5.

Nunc dicámus quemád-
modum in quatuor be-
neditiōnibus sanctus Lu-
cas benedictiōnes sit octo
complexus. Et quidēm sci-
mus virtutes esse quatuor
cardināles; temperantiam,
justitiam, prudētiā, for-
titūdinem. Connexæ sibi
sunt, concatenataeque vir-
tutes; ut qui unam habet,
plures habere videātur.
Beati igitur páuperes spi-
ritu. Habes temperantiam,
quæ à peccato abstinet, sécu-
lum calcat, illecebrōsa non
quærerit. Beati qui esuriunt
& sitiunt justitiam. Qui
enim esurit, esurienti com-
pátitur, compatiendo lar-
gítur, largiendo fit justus;
quia justitia ejus manet in
æternum. [*] Beati qui
nunc fletis, quia ridēbitis.
Habes prudētiā, cuius
est flere occídua, & ea quæ
æterna sunt quærere; lu-
gēre secularia quæ seipsa
impugnant, Deum pacis
inquirere. Beati éritis, cùm
vos óderint homines. Ha-
bes

bes fortitudinem, sed eam quae non odium meretur ex crimen, sed persecutonem patiatur ex fide. Est etiam fortitudinis, iram vincere, indignationemque cohibere. Ergo temperantia, cordis habet animique munditiam, justitia misericordiam, pacem prudentia, mansuetudinem fortitudinem.

R. Beati eritis cum viderint homines, & exprobraverint propter Filium hominis: * Gaudete in illa die, & exultate; † Ecce enim merces vestra multa est in celo. ¶ Audite me, populus meus: Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuat: * Gaudete. Gloria Patri. † Ecce enim. *Luc. 6. Is. 51.*

Non dicitur Te Deum.

¶. Sacerd. Annuntient in Sion nomen Domini,
R. Et laudem ejus in Jerusalem. *Pf. 101.*

A D L A U D E S.

Semiduplex.

Ant. A dducet filios tuos
1. g. A dominus ad te,
Jerusalem, portatos in honore sicut filios regni.
Baruch. 5.

Ant. 2. Habitabit Deus cum eis; & ipsi populus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eorum Deus.
Apoc. 21.

Ant. 3. a. Ponam multi-
tudinem pacis filiis tuis:
hac est hereditas eorum

apud me, dicit Dominus.
Is. 54.

Ant. 4. E. Benedicti erunt.

CANTICUM. *Apoc. 21. & 22.*

Cælestis Jerusalem gloria & felicitas.

C Láritas Dei illuminavit (civitatem sanctam Jerusalem;) * & lucerna ejus est Agnus.

Et ambulabunt gentes in lumine ejus; * & reges terræ affterent gloriam suam & honorem in illam.

Et portæ ejus non claudentur per diem, nox enim non erit illic; * & affterent gloriam & honorem gentium in illam.

Non intrabit in illam aliiquid coquinatum, aut abominationem faciens & mendacium; * nisi qui scripti sunt in libro vitae Agni.

Et omne maledictum non erit amplius; * sed sedes Dei & Agni in illa erunt.

Et servi ejus servient illi, & vidébunt faciem ejus, * & nomen ejus in frontibus eorum.

Et nox ultrà non erit; * & non egébunt lumine lucernæ, neque lumine solis:

Quóniam dominus Deus illuminabit illos; * & regnabunt in secula seculorum.

Glória Patri, &c.

Ant. Benedicti erunt qui edificaverint te, Cívitas Dei: tu autem lætaberis in filiis tuis. *Tob. 13.*

Ant. 5. a. Lætitia semi-
piterna super caput eorum;

clxx 31 Octob. In Vigilia Omnia Sanctorum.

gáudium & lætitiam obtinébunt, & fúgiet dolor & gémitus. *Is. 35.*

CAPITULUM. *Gal. 4.*

Sina mons est in Arábia,
qui conjunctus est ei
quæ nunc est Jerúsalem,
& servit cum filiis suis. Illa
autem quæ fursum est Jerúsalem,
libera est, quæ est
mater nostra.

H Y M N U S.

Celestis ô Jerúsalem,
Mansura semper Cívi-
tas,

O ter beáti, quos tuis
Cives recondis mœnibus!

Tu pacis æternæ domus,
Dilecta Sanctórum quies,
Sedes Deo fruētum,
Regis superni cūria.

Hic in throno sedens
Deus

Cunctos beat præfentiā:
Hic, sol perennis, spléndido
Affulget Agnus lúmine.

Hac sede quo datur frui,
Nil dulce turbat ótium:
Hic unus est Sanctis labor
Dei vacare láudibus.

At dūm, procellis liberi,
Portus beatos óccupant,
Salute certi de sua,
Nostræ saluti cónsulunt.

Illinc amáte, Cœlites,
Cæcum per æquor naufragis
Vestrīs adesse fratribus,
Amica facti sidera.

¶ Æterna merces Cœli-
tum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

¶. Justi hæreditabunt ter-
ram, &c. Et inhabitabunt in
séculum séculi super eam.
Ps. 36.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Complebuntur
dies luðus tui, Jerúsalem:
póplus tuus omnes Justi,
in perpétuum hæreditabunt
terram. *Is. 60.*

Oratio.

Domine Deus noster,
multiplica super nos
gratiā tuam; & quorum
prævenimus gloriósa solé-
nia, tríbue sùbsequi in
sancta professióne lætitiam;
Per Dóminum.

A D H O R A S.

Duplex-minus.

Doxologia, ¶ Æterna
merces Cœlitum. ut supra
ad Laudes.

A D P R I M A M.

Ant. 1. g. Adducet filios.
In &c. br. ¶ Qui es Sanc-
torum tuorum * merces
magna nimis. *Genes. 15.*

A D T E R T I A M.

Ant. 2. Habitabit.

CAPITULUM. *Zach. 8.*

Hæc dicit Dóminus exer-
cituim: Ecce ego sal-
vabo póplum meum, &
adducam eos, & habitabunt
in médio Jerúsalem; &
erunt mihi in póplum, &
ego ero eis in Deum in ve-
ritate & in justitia.

&c. br. Deus salvam fáciet
Sion; * Et hæreditate acqui-
rent eam. Deus. ¶ Qui di-
ligunt nomen Dómini, * ha-
bitabunt in ea; * Et. Gló-

31 Octob. In Vigilia Omnia Sanctorum. clxxij

glia Patri. Deus. Ps. 64.

¶. Justi confitebuntur nō-
mini tuo, Dómine; R. Et
habitábunt recti cum vultu
tuo. Ps. 139.

A D S E X T A M.

Ant. 3. a. Ponam multi-
tudinem.

CAPITULUM. Is. 32.

E Rit opus justitiae pax,
& cultus justitiae silén-
tium, & secúritas usquè in
sempiternum; & sedébit
pópulus meus in pulchritú-
dine pacis, & in taberná-
culis fiduciæ, & in réquie
opulenta.

R. br. Delectabuntur *In
multitudine pacis. Delecta-
buntur. ¶. Hæréditas eó-
rum * in æternum erit
* In. Glória Patri. Delec-
tabuntur. Ps. 36.

¶. Abscondes eos, Dó-

mine, in abscondito facié-
tuæ, R. A conturbatióne
hominum. Ps. 30.

A D N O N A M.

Ant. 5. a. Lætitia.

CAPITULUM. Is. 65.

E Cce ego ero Jerúalem
exultatióne, & pópu-
lum ejus gáudium: & exultábo
in Jerúalem, & gau-
débo in pópulo meo; &
non audiétur in eo ultrà vox
fletús & vox clamóris.

R. br. Gloriósa dicta sunt
de te, Cívitas Dei. Glo-
riósa. ¶. Sicut lætántium
ómnia * habitatio est in
te, * Cívitas Dei. Glória
Patri. Gloriósa. Ps. 86.

¶. Dómine, in lumine
vultus tui ambulábunt; R.
Et in nōmine tuo exulta-
bunt totâ die. Ps. 88.

F I N I S.

is a little more than
one hour's walk from
the station. It is a
fine place to go to
on a quiet day.
The weather is
fine and the air
is very pure. The
people are very
friendly and the
food is delicious.
I am looking forward
to spending some
time here. I will
keep you posted.
See you soon.

